

GMINA MIŁOŚLAW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW

ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENENGO

CZEŚĆ I

UWARUNKOWANIA

RADA MIEJSKA W MIŁOŚLAWIU UCHWAŁĄ NR XI/60/99
Z DNIA 7 GRUDNIA 1999 R.
UCHWAŁA W/W STUDIUM

RADA MIEJSKA W MIŁOŚLAWIU
UCHWAŁĄ NR X/56/11 Z DNIA 12 lipca 2011 r.
UCHWAŁA ZMIANĘ STUDIUM
2011 r.

1999 r.

2011 r.

ZARZĄD GMINY MIŁOŚLAW 1999 r.

mgr Zbigniew SKIKIEWICZ - BURMISTRZ

mgr inż. Ewa SPYCHAŁA

- ZASTĘPCA BURMISTRZA

Roman DOLATA

- CZŁONEK ZARZĄDU

Krzysztof MACIEJAK

- CZŁONEK ZARZĄDU

Jarosław SOBCZAK

- CZŁONEK ZARZĄDU

SPORZĄDZAJĄCY ZMIANĘ STUDIUM 2011 r.:

mgr Zbigniew SKIKIEWICZ -

ZESPÓŁ PROJEKTOWY 1999 r.

mgr inż. arch. Manfred PIETZ	upr. nr 770/88	- GŁÓWNY PROJEKTANT
mgr inż. arch. Ewa PIETZ	upr. nr 771/88	- zagadnienie przestrzenne z zespołem
mgr Maria KACZMAREK	upr. nr 923/89	- zagadnienia społ. – gospod. z zespołem
mgr inż. arch. Bogusław HAREMZA		- infrastruktura społ. – tech.
mgr Maria Mielcarek		- środowisko przyrodnicze
dr hab. Aleksander WINIECKI		- środowisko przyrodnicze
dr Zbigniew ZIĘTKOWIAK		- zagadnienia wodno – kanalizacyjne
inż. Stefan DUTKOWIAK		- komunikacja
Iwona RACZKOWSKA		- opr. graficzne
WSPÓŁPRACA: Stefan PYRZYK		- insp. d/s budownictwa

ZESPÓŁ PROJEKTOWY- 2011 r.:

mgr inż. arch. Ewa Pietz – Główny Projektant

upr. nr 771/88, nr czł. ZOIU -133

mgr Maria Kaczmarek – Polityka rozwoju przestrzennego

upr. nr 923/89, nr czł. ZOIU – 131

inż. Stefan Dutkowiak - Systemy transportu i infrastruktury technicznej

upr. nr 1508, nr czł. ZOIU – 132

dr Grażyna Łyczkowska – Środowisko przyrodnicze
Prognoza oddziaływania na środowisko

mgr Ewa Prejs – Prognoza oddziaływania na środowisko

Iwona Raczkowska – Asystent

Współpraca – mgr Grażyna Szternel – insp. ds. ochrony środowiska

Współpraca – Stefan Pyrzyk – insp. ds. budownictwa i urbanistyki

UWAGA:

Tekst ujednolicony „Uwarunkowania, Część I” z naniesieniem na pierwotny tekst z 1999 r. zmiany dokonanej w roku 2011 dla terenów:

- **Terenu nr 1**, obręb geodezyjny Miłosław i części obrębów: Pałczyn, Kębłowo, Lipie, Bugaj i Kozubiec, wg oznaczenia na rysunku Studium;
- **Terenu nr 2**, część obrębu Bugaj, wg oznaczenia na rysunku Studium;
- **Terenu nr 3**, część obrębu Bugaj, wg oznaczenia na rysunku Studium;
- **Terenu nr 4 (4a i 4b)**, części obrębu Gorzyce, wg oznaczeń na rysunku Studium;
- **Terenu nr 5**, część obrębu Białe Piątkowo, wg oznaczenia na rysunku Studium;

W tekście Studium zmianę 2011 r. zapisano „kursywą”. Zakres uwarunkowań został uzupełniony zgodnie z Art. 10 ust.1. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 ze zmianami). Na rysunku Studium granice terenów objętych zmianą 2011 r. zostały wyróżnione, a w obrębie tych granic dokonano zmiany zapisu przy zastosowaniu w przeważającym stopniu dotychczasowych oznaczeń graficznych. W odniesieniu do terenów nie objętych zmianą 2011 r. obowiązują dotychczasowe ustalenia. Ponadto dla całej gminy dokonano aktualizacji w zakresie informacji formalno-prawnych i uchwał, dorobku planistycznego, informacji rzutujących na kształtowanie polityki przestrzennej, uwarunkowań zewnętrznych - planistycznych i uwarunkowań wewnętrznych – planistycznych.

UWARUNKOWANIA

CZEŚĆ I

Spis treści	strona
1. WSTĘP	8
1.1. Uchwały Rady Miejskiej w Miłosławiu	9
1.2. Informacje formalno-prawne STUDIUM	15
1.3. Dorobek planistyczny gminy Miłosław	17
1.4. Wybrane informacje o gminie rzutujące na kształtowanie polityki przestrzennej	18
2011 r. Uzupełnienie o informacje formalno-prawne i o uchwały	
1.5. Informacje formalno-prawne - uchwały	20
1.6. Dorobek planistyczny gminy-uzupełnienie do 2011r.	34
1.7. Wybrane informacje o gminie rzutujące na kształtowanie polityki przestrzennej	35
2a. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE – PLANISTYCZNE	36
2.1. Koncepcja polityki przestrzennej kraju	37
2.2. Studium zagospodarowania przestrzennego województwa poznańskiego	38
2011 r. Uzupełnienie o aktualne uwarunkowania zewnętrzne	
2.3. Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju oraz prace nad Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju	39
2.4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego	40
2.5. Strategia Rozwoju Gminy Miłosław na lata 2002 – 2011	41
2.6. Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miłosław na lata 2005 – 2008	42
2.7. Plany odnowy miejscowości	43
2.8. Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Miłosław	44
2b. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE – planistyczne	45
2011 r. Uzupełnienie w zakresie art.10., ust. 1., pkt. 1. Ustawy	
2b.1. Przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów objętych zmianą Studium 2011 r.	46

2b.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	49
3. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE	52
3.1. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju gminy	53
3.2. Uwarunkowania wewnętrzne rozwoju gminy – <i>aktualizacja 2011 r.</i>	
3.2.1. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych – <i>aktualizacja 2011 r.</i>	54
3.2.2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej – <i>aktualizacja 2011 r.</i>	55
<i>2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10., ust. 1., pkt 3. Ustawy</i>	
3.3 Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych – odniesienie się do aktualności rozdz. 3.2.1.	96
3.4 Stan środowiska	98
3.4.1. Jakość wód podziemnych	98
3.4.2. Jakość wód powierzchniowych	99
3.4.3. Jakość powietrza atmosferycznego	100
3.4.4. Klimat akustyczny	102
3.4.5. Występowanie poważnych awarii	103
4. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	104
4.1. Przedmiot i zakres ochrony	105
4.2. Zakres i cel ochrony	121
4.3. Charakterystyczne zjawiska przestrzenne występujące w Miłosławiu	
<i>2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust., 1., pkt 4. Ustawy</i>	122
4.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	124
4.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych	133
5. UWARUNKOWANIA SFERY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ	135
5.1. Wielkość miasta	136
5.2. Zmiany w strukturze wieku	140
5.3. Zmiany w strukturze zatrudnienia	142

5.4. Miejsca pracy	144
5.5. Mieszkalnictwo	154
2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust., 1., pkt 6, pkt 7., pkt 8., Ustawy	
5.6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony zdrowia,	160
5.7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,	162
5.8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	163
5.9. Stan prawny gruntów.	164
6. UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	167
6.1. Komunikacja	170
6.2. Elektroenergetyka	170
6.3. Zaopatrzenie w gaz	170
6.4. Źródła zanieczyszczeń wód i ścieki komunalne	170
6.5. Zaopatrzenie w wodę	173
6.6. Odpady	176
6.7. Melioracje	178
2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust., 1., pkt 10, pkt 11, pkt. 12., pkt. 13, pkt. 14. Ustawy	
6.8. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	179
6.9. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych	179
6.10. Występowanie terenów górniczych	179
6.11. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	179
6.12. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	186

1. WSTĘP

- 1.1. Uchwały Rady Miejskiej w Miłosławiu
- 1.2. Informacje formalno-prawne STUDIUM
- 1.3. Dorobek planistyczny gminy Miłosław
- 1.4. Wybrane informacje o gminie rzutujące na kształtowanie polityki
przestrzennej

2011 r. Uzupełnienie o informacje formalno-prawne i o uchwały

- 1.5. Informacje formalno-prawne - uchwały
- 1.6. Dorobek planistyczny gminy-uzupełnienie do 2011r.
- 1.7. Wybrane informacje o gminie rzutujące na kształtowanie polityki przestrzennej

1.1. UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W MIŁOŚLAWIU

UCHWAŁA NR VI/31/99 RADY MIEJSKIEJ W MIŁOSŁAWIU
z dnia 23 marca 1999 roku

W sprawie: przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłosław

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (jednolity tekst Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139) Rada Miejska w Miłosławiu uchwala, co następuje:

§ 1

Przystępuje się do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłosław

§ 2

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzone zostanie dla obszaru, którego granicami są granice administracyjne Gminy Miłosław, łącznie z miastem Miłosław. Granice opracowania naniesiono na mapie w skali 1:50000, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Studium winno uwzględniać uwarunkowania określone w art. 6 ust. 4 i 5 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy Miłosław.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Opracowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest obligatoryjne, jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z art. 67 ust. 3 tej ustawy, studium winno być opracowane do końca 1999 roku. Studium uwarunkowań ma na celu określenie polityki przestrzennej gminy, lecz nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Przez politykę przestrzenną terenu należy rozumieć całokształt działań i ich uwarunkowań w przestrzeni gminy,

W studium między innymi muszą zostać określone obszary, dla których opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

Opracowanie w/w studium zostało ujęte w tegorocznym planie prac Urzędu z zakresu planowania przestrzennego.

UCHWAŁA NR XI/60/99 RADY MIEJSKIEJ W MIŁOSŁAWIU

z dnia 7 grudnia 1999 roku

W sprawie: **uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłosław**

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. z 1996 r. Nr 13 poz. 74 z późn. zmianami) art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (jednolity tekst Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139) Rada Miejska w Miłosławiu uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miłosław, zwane dalej „Studium”, jako podstawę wszelkich działań związanych z zagospodarowaniem przestrzennym Gminy Miłosław.

§ 2

1. Studium, o którym mowa w §1 składa się z:

- 1) tekstu zawartego w dwóch częściach, zatytułowanych:
„GMINA MIŁOSŁAW- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - CZĘŚĆ I - UWARUNKOWANIA”
„GMINA MIŁOSŁAW- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - CZĘŚĆ II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA”
- 2) **części rysunkowej**, sporządzonej na planszy w skali 1:10 000, zatytułowanej:
„GMINA MIŁOSŁAW- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”

§ 3

Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym art. 18 ust. 2 pkt. 2a, Zarząd Gminy bada spójność rozwiązań projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z polityką przestrzenną gminy, określoną w studium. Studium, zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy

nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy prawnej do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

§4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy Miłosław.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr VI/32
z dnia 29 czerwca 1999 r.

Studium zostało opracowane na podstawie Uchwały Nr VI/31/99 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 23 marca 1999 w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłosław. Projekt był przedmiotem posiedzeń zarządu gminy Miłosław, komisji Rozwoju Gospodarczego, Handlu, Budżetu i Usług oraz przedstawicieli ważniejszych zakładów produkcyjnych i uzyskał ogólną akceptację zebranych.

W dniu 29 października 1999 r. do organów, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt. 4 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (jednolity tekst Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139) zostały wysłane zawiadomienia o opiniowaniu projektu studium w dniach od 05.11.1999 r. do 25.11.1999 r.

W dniu 29.11.1999 r. po zapoznaniu się Zarządu Gminy z wynikami prac, studium otrzymało akceptację Zarządu.

1.2. INFORMACJE FORMALNO - PRAWNE STUDIUM

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO jest aktem planistycznym, którego opracowanie jest obowiązkiem ustawowym, wynikającym z zapisu ustawy z dnia 7 lipca 1999 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139) art. 6, ust. 1, cyt: „w celu określenia polityki przestrzennej gminy, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „STUDIUM”

Rada Miejska w Miłosławiu Uchwałą, o której mowa wyżej podjęła w dniu 23 marca 1999 r., Nr Uchwały VI/32/99

Pomimo, że STUDIUM uchwała Rada Miejska, nie jest ono „przepisem gminnym i nie stanowi podstawy wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu” – art. 6, ust. 7 cytowanej ustawy, jednak niezależnie od w/w prawnych zasad, jego ustalenia obowiązują zarówno Zarząd, Radę, organy i jednostki Radzie podlegające.

Ranga formalna uchwalonego STUDIUM wyraża się poprzez badania spójności rozwiązań projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z „polityką przestrzenną gminy” określoną w STUDIUM - art. 18, ust.2, pkt. 2a,

STUDIUM nie ma określonego terminu obowiązywania.

STUDIUM nie może być zmienione z zachowaniem określonego trybu ustawowego.

Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa wyżej, określa tryb formalno - prawny opracowania STUDIUM. Z formalnego punktu widzenia wymagany tryb postępowania ogranicza się do podjęcia uchwały o opracowaniu STUDIUM, oraz o przeprowadzeniu opiniowania określonego ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym. Zarząd jednak uznał za celowe dokonanie dodatkowych oficjalnych wystąpień do organów i instytucji mających opiniować STUDIUM z prośbą o przedłożenie wg swojej właściwości materiałów i wniosków do STUDIUM. Wystąpienie to, jakkolwiek nie dyktowane

przepisami ustawy, pozwala tym instytucjom zapoznać się z problematyką, którą w następnym etapie będą opiniować, a w przyszłości, na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będą uzgadniać.

Zarząd wystąpił również do instytucji, które formalnie nie biorą udziału w procesie opiniowania, a są to placówki naukowe, badawcze, jednostki i przedsiębiorstwa państwowe, działające głównie w zakresie infrastruktury technicznej, z prośbą o współpracę i przekazanie informacji. Celem tego postępowania jest możliwie szerokie wykorzystanie wyników prac i zamierzeń tych instytucji. Jest to również okazja do wzbogacenia bazy informacyjnej oraz możliwość merytorycznej podbudowy treści STUDIUM.

Z formalnego punktu widzenia STUDIUM w dniach od 05.11.1999r. do 25.11.1999r. było udostępnione w Urzędzie Gminy Miłosław do opinii.

STUDIUM zaopiniowano z:

1. Wojewoda. Wielkopolski
2. Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego
3. Zarządami gmin sąsiednich; Wrześni, Kołaczkowa, Nowego Miasta nadWartą, Krzykos, Środy, Dominowa, Żerkowa
4. Wojewódzkim Sztabem Wojskowym w Poznaniu
5. Wojewódzkim Oddziałem Służby Ochrony Zabytków w Poznaniu
6. Komendą Wojewódzką Policji w Poznaniu
7. Generalną Dyрекcją Dróg Publicznych Oddział Zachodni w Poznaniu
8. Wielkopolskim Zarządem Drogowym w Poznaniu
9. Wielkopolskim Zarządem Drogowym w Poznaniu
10. Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu
11. Dyrekcją Okręgu Infrastruktury Kolejowej w Poznaniu
12. Energetyką Poznańską S.A. w Poznaniu
13. Wielkopolskim Okręgowym Zakładem Gazownictwa w Poznaniu
14. Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu
15. Dyrekcją Parków Krajobrazowych w Poznaniu

1.3. DOROBIEK PLANISTYCZNY

Gmina Miłosław do grudnia 1994 r. tzn. do czasu zmiany ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym w działalności inwestycyjnej opierała się na następujących opracowaniach planistycznych:

- **Plan wiejskich jednostek osadniczych** powiatu wrzesińskiego opracowany w latach sześćdziesiątych,
- Uproszczony **plan zagospodarowania przestrzennego gminy** opracowany w skali 1:25000, zatwierdzony w latach siedemdziesiątych,
- **Plan ogólny** zagospodarowania przestrzennego miasta w skali 1:5000 zatwierdzony w 1964 r.,
- **Plan ogólny** zagospodarowania przestrzennego miasta w skali 1:5000 zatwierdzony w 1988 r.,
- **Plan ogólny** zagospodarowania przestrzennego gminy w skali 1:10000 zatwierdzony w 1990 r.,

Poza opracowaniami w skali ogólnej wykonano plany szczegółowe w skali 1:1000 dla następujących obszarów:

Plany szczegółowe **dla obszaru miasta** w rejonach:

- ulicy Niepodległości,
- Stawu Pawelskiego,
- ulicy Listopada,
- ulicy Dworcowej,
- ulicy Łąkowej.
- Plany szczegółowe dla obszaru gminy we wsiach:
 - Orzechowo - rejon ul. Jabłoniowej,
 - Czeszewo - obszar wsi w granicach administracyjnych,

- Orzechowo - rejon ul. Akacjowej.

Od stycznia 1995 r. do końca 1998 r. w oparciu o ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. Nr 15 poz. 139 z 1999 r.)

opracowano:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów działalności gospodarczej w rejonie ul. Mostowej w Miłosławiu;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowych mieszkaniowo - usługowych w Białym Piątkowie;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów działalności gospodarczej w Białym Piątkowie.

1.4. WYBRANE INFORMACJE O GMINIE RZUTUJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE POLJTKI PRZESTRZENNEJ

Miasto i gmina Miłosław po reformie administracyjnej, od stycznia 1999 r. wchodzi w obszar powiatu wrzesińskiego, który obejmuje powierzchnię 70.420 ha i jest zamieszkiwany przez 73.900 osób

W skali województwa Wielkopolskiego pod względem obszaru powiat zajmuje 23 miejsce, a pod względem liczby osób 17 miejsce.

Powiat wrzesiński administracyjnie podzielony jest na:

Gminy miejsko-wiejskie			
Miłosław	13 230 ha	10 500 osób	79 osób/km²
Pyzdry	13 790 ha	7 400 osób	54 osoby/ km ²
Września	22 180 ha	4 3400 osób	196 osoby/ km ²

Gminy wiejskie			
Kołaczkowo	11 600 ha	6200 osób	75 osób/km ²
Nekla	9 620 ha	6 400 osób	67 osoby/ km ²

Zmiany jakie nastąpiły w gospodarce w latach 1987 - 97 mieszczą się w generalnym procesie zmian zachodzących w tym czasie w Polsce. Do podstawowych przekształceń należy zaliczyć zmiany własnościowe. W gminie Miłosław areał użytków rolnych wzrósł w sektorze prywatnym ze stanu 4600 ha do 5460 ha.

Nieunikniony proces zmniejszania liczby gospodarstw rodzinnych o małym areale oraz radykalny spadek zatrudnionych bezpośrednio w produkcji rolnej musi mieć odzwierciedlenie w polityce przestrzennej. W związku z tym przystępując do opracowania STUDIUM należy naświetlić skalę zjawiska oraz drogę łagodzenia jego negatywnych skutków.

Podstawowym źródłem utrzymania ludności mieszkającej na terenie gminy jest rolnictwo, które gospodaruje na areale 7590 ha użytków rolnych. W gospodarce rolnej dominuje sektor prywatny zajmując areał 5460 ha tj. 72% ogólnej powierzchni użytków rolnych w gminie. **Sektor prywatny reprezentowany jest przez 500 gospodarstw rolnych, z tego 35% = 178 gospodarstw reprezentuje siedliska o areale do 5,0 ha.** Wymieniona wyżej grupa gospodarstw jest potencjalnym twórcą przechodzenia na pozarolnicze źródła utrzymania. **W ujęciu przestrzennym grupa ta dominuje we wsiach: Orzechowe - 43 gosp., Czeszewo 42 gosp., Miłosław - 30 gosp.** Natomiast grupa gospodarstw powyżej 15 ha - 111 siedlisk gospodaruje na areale 2370 ha głównie na obszarze wsi Mikuszewo - 14 siedlisk, Połczyn - 10 siedlisk, Księżno - 10 siedlisk.

Na terenie gminy **pojawiają się już nowe zjawiska społeczno - ekonomiczne**. W roku 1997 było zarejestrowanych 450 zakładów w systemie REGON. Ze statystycznego punktu widzenia oznacza to, że na każde 10 mieszkań = gospodarstw domowych, przypada 1,6 zakładu jako uzupełniające źródło utrzymania.

W ramach w/w przekształceń mieści się również potrzeba rozwijania odpowiedniej sieci infrastruktury technicznej i społecznej, która jest niezbędna do „zatrzymania” uwalnianego z rolnictwa potencjału ludności.

2011 r. Uzupełnienie o informacje formalno – prawne i uchwały

1.5. Informacje formalno-prawne i uchwały

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Miłosław w roku 2011 została opracowana na podstawie:

- uchwały Rady Miejskiej w Miłosławiu nr XXXVI/244/2010 z dnia 29 czerwca 2010r.
- uchwały Rady Miejskiej w Miłosławiu nr II/6/10 z dnia 6 grudnia 2010r.

Czynności formalno – prawne zgodnie z art. 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obejmują:

- 16.12.2010 r. i 20.01.2011r. – Rozstrzygnięcie Burmistrza Gminy Miłosław dot. rozpatrzenia zgłoszonych wniosków
- 27.01.2011 r. – uzgodnienie projektu **zmiany Studium 2011 r.** z Zarządem Województwa Wielkopolskiego
- 18.01.2011r. – uzgodnienie projektu **zmiany Studium 2011 r.** z Wojewodą Wielkopolskim
- 30.03.2011 r. – uzgodnienie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska - Regionalnym Konserwatorem Przyrody

Opinie dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie Studium uzyskano w okresie od 14.01.2011r. do 18.04.2011 r. od:

- Starostwa Powiatowego we Wrześni, ul. Chopina 10
- od gmin sąsiednich w tym:

- *Urzędu Gminy Krzykosy,, 63-027 Krzykosy ul. Główna 37*
- *Urzędu Miejskiego w Środzie Wielkopolskiej, ul. Daszyńskiego 5, 63-000 Środa Wielkopolska*
- *Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni, ul. Ratuszowa 1 , 62-300 Września*
- *Urzędu Gminy w Kołaczkowie, Plac Reymonta 3 ,62-306 Kołaczkowo*
- *Urzędu Gminy w Dominowie, ul. Centralna 7,63-012 Dominowo*
- *Urzędu Gminy Nowe Miasto Nad Wartą, ul. Poznańska 14, 63-040 Nowe Miasto nad Wartą*
- *Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu, ul. Gołębia 2*
- *Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Poznaniu, ul. Solna 21*
- *Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Poznaniu, ul. Rolna 43-53*
- *Lubuskiego Oddziału Straży Granicznej Odrzańskiej, ul. Poprzeczna 1, 66-600 Krosno*
- *Starosty Powiatu Wrzesińskiego, ul. Chopina 10, 62-300 Września- w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych*
- *Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 223/229*
- *Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, ul. Szewska 1, 61-760 Poznań*
- *Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni, ul. Wrocławska 42, 62-300 Września*
- *oraz od innych jednostek w tym od: Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Wielkopolskiego Zarządu melioracji i Urzędzeń Wodnych – Inspektorat we Wrześni, Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarowej we Wrześni, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z-d Linii Kolejowych, PKP S.A. Zakład Gospodarowania Nieruchomościami, PKP Energetyka Sp. z o.o. z-d Zachodni, Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ – SYSTEM S.A.*

W dniach od **13.05.2011r.** do **04.07.2011r.** w siedzibie Urzędu projekt **zmiany Studium 2011 r.** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wyłożono do publicznego wglądu zgodnie z art. 11 pkt 10, 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zgodnie

z art. 42 pkt2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

*W dniu **06.06.2011r.** przeprowadzono dyskusję publiczną. W toku niniejszego wyłożenia projektu **zmiany Studium 2011 r.** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu nie wpłynęły uwagi.*

*Potwierdzeniem jest Rozstrzygnięcie Burmistrza Gminy Miłosław z dnia **06.07.2011r.***

UCHWAŁA NR XXXVI/244/10

Rady Miejskiej w Miłosławiu

z dnia 29 czerwca 2010r.

***w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław.***

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 9 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 ze zmianami) Rada Miejska w Miłosławiu uchwala co następuje:

§1

1. Przystępuje się do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław zatwierdzonego uchwałą Nr IX/60/99 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 7 grudnia 1999 r.

1. Zmiana Studium o którym mowa w ust. 1 dotyczy:

- 1) wprowadzenia obszaru złoża gazu: Miłosław E obejmującego obręb Miłosław oraz części obrębów : Pałczyn, Kębłowo Lipie, Kozubiec, Bugaj,*
- 2) wprowadzenie obszaru złoża gazu: Winna Góra obejmującego część obrębu Bugaj,*
- 3) przebiegu gazociągu wraz z infrastrukturą towarzyszącą relacji złoża gazu: Miłosław - Winna Góra - KGZ Radlin II obejmujący część obrębu Bugaj,*
- 4) zmiany zasięgu terenów oznaczonych w studium jako „Strefy polityki przestrzennej ” na części obrębu Górzycy,*
- 5) zmiany zasięgu terenów oznaczonych w studium „Strefy polityki przestrzennej” na części obrębu Białe Piątkowo.*

§2

1. Zmiana Studium o której mowa w § 1 ust.2 obejmuje obszary przedstawione na załącznikach graficznych: nr 1 ,nr 2, nr 3, nr 4 i nr 5 stanowiących integralną część

niniejszej uchwały.

§3

Zakres sporządzenia zmiany Studium obejmuje czynności wyznaczone w art. 10 ust. 1, ust.2 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Miłosław.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący Rady Miejskiej
inż. Jarosław Sobczak*

Uzasadnienie
do UCHWAŁY NR XXXVI/244/10
Rady Miejskiej w Miłosławiu
z dnia 29 czerwca 2010 r.

w sprawie: przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłosław sporządzone w roku 1999 wymaga wprowadzenia zmian związanych z zamierzeniami polityki przestrzennej kraju w zakresie poszukiwania źródeł energii oraz zmian w polityce gospodarowania gruntami rolnymi.

Wobec powyższego prace nad zmianą Studium dotyczą wprowadzenia wyznaczonych obszarów występowania złóż gazu Miłosław E - Winna Góra, przebiegu projektowanego gazociągu oraz powiększania terenów rolnych kosztem terenów przeznaczonych w studium pod osadnictwo, turystykę, zalesienia itp. użytkowania.

W związku z powyższym do wyłącznej właściwości Rady należy podjęcie stosownej uchwały.

*Burmistrz Gminy Miłosław
mgr Zbigniew Skikiewicz*

***Uchwała Nr II/5/10
Rady Miejskiej w Miłosławiu
z dnia 6 grudnia 2010 r.***

***w sprawie: zmiany uchwały Nr XXXVI/244/10 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia
29 czerwca 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Miłosław***

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 9 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 ze zmianami) Rada Miejska w Miłosławiu uchwala, co następuje:

§1

W uchwale Nr XXXVI/244/10 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław załącznik graficzny nr 3 otrzymuje brzmienie określone załącznikiem graficznym do niniejszej uchwały.

§2

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc Uchwała Nr XXXVII/252/10 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 20 lipca 2010 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVI/244/10 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Miłosław.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący Rady Miejskiej
inż. Jarosław Sobczak*

Uzasadnienie
do uchwały Nr II/5/10
Rady Miejskiej w Miłosławiu
z dnia 6 grudnia 2010 r.

**w sprawie: zmiany uchwały Nr XXXVI/244/10 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia
29 czerwca 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium
uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław**

Zmiana uchwały Nr XXXVI/244/10 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 29 czerwca 2010 r. jest związana z korektą przebiegu gazociągu i obejmuje załącznik graficzny nr 3, przedstawiający granice obszaru objętego zmianą studium. Dokonanie korekty – obejmującej ok. 300 m odcinek gazociągu przy granicy z gminą Krzykosy – wynika ze szczegółowej analizy przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Proponowany nowy przebieg gazociągu w obrębie leśnym o niższej wartości ma na celu uniknięcie ingerencji w obszary leśne o najwyższej wartości.

*Burmistrz Gminy Miłosław
mgr Zbigniew Skikiewicz*

UCHWAŁA NR X/56/11
RADY MIEJSKIEJ W MIŁOSŁAWIU

Z DNIA 12 lipca 2011 r.

**w sprawie: uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Gminy Miłosław**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz.1591 ze zmianami) oraz art.12 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z 2003 r. ze zmianami) Rada Miejska w Miłosławiu uchwala co następuje:

§ 1

- *Postanawia się o zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłosław uchwalonego Uchwałą Nr XI/60/99 Rady Miejskiej w Miłosławiu w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłosław w zakresie obejmującym obszar o zasięgu przedstawionym w formie ujednoliconego rysunku studium z wyróżnieniem dokonanej zmiany, dotyczącym:*
 - *obręb Miłosław oraz część obrębów: Palczyn, Kębłowo, Lipiec, Bugaj i Kozubiec w zakresie wyznaczenia obszaru złoża gazu MIŁOSŁAW E*
 - *część obrębu Bugaj w zakresie wyznaczenia obszaru złoża WINNA GÓRA*
 - *część obrębu Bugaj w zakresie wyznaczenia przebiegu gazociągu wraz z infrastrukturą towarzyszącą relacji złoża gazu: MIŁOSŁAW E – WINNA GÓRA KGZ RADLIN II*
 - *część obrębu Gorzyce w zakresie „STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ ”*
 - *część obrębu Białe Piątkowo w zakresie „STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ”.*

2. Integralną część niniejszej Uchwały stanowią

- 1) załącznik nr 1 zatytułowany „Gmina Miłosław– Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Część I UWARUNKOWANIA” stanowiący ujednolicony tekst załącznika nr 1 do Uchwały Nr XI/60/99 Rady Miejskiej w Miłosławiu, z wyróżnieniem projektowanej zmiany,

- 2) załącznik nr 1a zatytułowany „Gmina Miłosław– studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Część II KIERUNKI” stanowiący ujednolicony tekst załącznika nr 1a do Uchwały Nr XI/60/99 Rady Miejskiej w Miłosławiu, z wyróżnieniem projektowanej zmiany,
- 3) załącznik nr 2 „rysunek studium”, stanowiący ujednoliconą treść załącznika nr 2 do Uchwały Nr XI/60/99 Rady Miejskiej w Miłosławiu.
- 4) załącznik nr 3 – Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Miłosławiu w sprawie rozpatrzenia uwag zgłoszonych na podstawie art. 11 pkt. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do wyłożonego projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Miłosław.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR X/56/11 z dnia 12 lipca 2011 r.
RADY MIEJSKIEJ W MIŁOŚLAWIU

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłosław w roku 2011r. została opracowana na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Miłosławiu:

- nr XXXVI/244/2010 z dnia 28 czerwca 2010r.*
- nr II/5/2010r. z dnia 6 grudnia 2010r.*

Wnioski, które wpłynęły do projektowanej zmiany studium w oparciu o uchwałę z 28 czerwca 2010 roku. zostały w pełni uwzględnione, zgodnie z Rozstrzygnięciem Burmistrza Gminy Miłosław z dnia 16.12.2010r. W odpowiedzi na uchwałę z dnia 6 grudnia 2010r. w której zmieniono tylko przebieg projektowanego gazociągu o odcinek ok. 300m, wnioski które wpłynęły od instytucji stanowiły potwierdzenie ustaleń w przekazanej wcześniej korespondencji- Rozstrzygnięcie Burmistrza Gminy Miłosław z dnia 20.01.2011r. .

Projekt zmiany studium uzgodniono z:

- Wojewodą Wielkopolskim w zakresie zgodności z ustaleniami programów, o których mowa w art.48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w dniu 18.01.2011r.;*
- Zarządem Województwa Wielkopolskiego w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania województwa w dniu 27.01.2011r.,*
- Regionalnym Konserwatorem Przyrody 30.03.2011r.*

*Opinie dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie studium uzyskano w okresie **od 14.01.2011r. do 18.04.2011r.** zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz obowiązującymi ustawami odrębnymi.*

*Projekt zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko był wyłożony do publicznego wglądu w Urzędzie Gminy Miłosław w dniach **od 13.05.2011r. do 04.07.2011r.** .*

*W toku wyłożenia w dniu **06.06.2011r.** zorganizowano publiczną dyskusję nad przyjętymi rozwiązaniami. Do projektu zmiany studium oraz prognozy oddziaływania na środowisko, udostępnionych do publicznego wglądu nie wpłynęły uwagi.*

Dokumenty dotyczące wymaganych czynności formalno-prawnych, o których mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004r. zawarte są w dokumentacji formalno-prawnej.

Załącznik Nr 3
do Uchwały X/56/11
Rady Miejskiej w Miłosławiu
z dnia 12.07.2011 roku

w sprawie: *uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław*

ROZSTRZYGNIĘCIE RADY MIEJSKIEJ W MIŁOŚLAWIU

w sprawie rozpatrzenia uwag zgłoszonych na podstawie art. 11 pkt. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do wyłożonego projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717 ze zmianami) Rada Miejska w Miłosławiu **r o z s t r z y g a**, co następuje:

Na podstawie rozstrzygnięcia Burmistrza Gminy Miłosław z dnia 06.07.2011r. w sprawie braku uwag do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław wyłożonego do publicznego wglądu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach **od 13.05.2011r. do 04.07.2011r.** nie rozstrzyga się o sposobie ich rozpatrzenia.

.

1.6. Dorobek planistyczny gminy-uzupełnienie do 2011 r.

W okresie od końca 1998r. do 2011r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego ogłoszono uchwały dot. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w tym:

Dz. Urzędowy Woj. Wlkp. nr 42/2008 uchwała nr XII/83/2008 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 28.01.2008r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rej. ul. Kasztanowej i Bukowej.

Dz. Urzędowy Woj. Wlkp. nr 167/2009 uchwała nr XXV/170/2009 2008 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 30.06.2009r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami w rejonie drogi krajowej nr 15 w BIAŁYM PIĄTKOWIE.

Dz. Urzędowy Woj. Wlkp. nr 187/2009 uchwała nr XXV/171/2009 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 30.06.2009r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, terenów zabudowy usługowej i terenów zieleni urządzonej w rejonie stawu Pawelskiego w MIŁOŚLAWIU

Dz. Urzędowy Woj. Wlkp.(w toku) nr uchwała nr IX/45/11. Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 29.06.2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej, zabudowy usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w ORZECHOWIE, rejon ul. Topolowej i Miłosławskiej

1.7. Wybrane informacje o gminie rzutujące na kształtowanie polityki przestrzennej

Odkryte w 2007 r. złoża gazu ziemnego WINNA GÓRA , projektowana budowla gazociągu wraz z ośrodkiem produkcyjnym gazu oraz prace nad udokumentowaniem złoża gazu ziemnego stanowią bazę stymulującą rozwój gospodarczy miasta.

Gmina Miłosław w oparciu o wymieniony potencjał surowcowy będzie się rozwijać poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej i społecznej.

Rozwój ten w ujęciu przestrzennym wyraża się w przygotowaniu terenów ofertowych dla lokalizacji różnego rodzaju działalności gospodarczej i usługowej.

Równocześnie długi okres, który upłynął od chwili uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław sprawia, że istnieje potrzeba weryfikacji zapisu graficznego w zakresie zasięgu niektórych form przeznaczenia terenów.

2a. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE - PLANISTYCZNE

2.1. Koncepcja polityki przestrzennej kraju

2.2. Studium zagospodarowania przestrzennego województwa poznańskiego

2011 r. Uzupełnienie o aktualne uwarunkowania zewnętrzne

2.3. *Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju oraz prace nad
Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju*

2.4. *Plan zagospodarowania przestrzennego
województwa wielkopolskiego*

2.5. *Strategia Rozwoju Gminy Miłosław na lata 2002 – 2011*

2.6. *Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miłosław na lata 2005 – 2008*

2.7. *Plany odnowy miejscowości*

2.8. *Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Miłosław*

2.1. KONCEPCJA POLITYKI PRZESTRZENNEJ KRAJU

Wykładnią poglądów na politykę przestrzenną państwa oraz zmian w organizacji przestrzeni jest opracowanie o charakterze studialno - planistycznym przedstawione w „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju - Polska 2000 plus” - raport 1, 2, 3, 4, wykonane w Centralnym Urzędzie Planowania w Warszawie pod redakcją prof. Jerzego Kołodziejkiego.

Pomimo, że w w/w opracowaniach brak jest szczegółów, to poznanie sposobu myślenia o regionie oraz o ogólnych zamierzeniach pobudza - kierunek myślenia w skali miasta zachęca do uszczegółowienia stawianych tam tez, bądź rodzi się materiał negujący. Według podanego wyżej opracowania centralna część województwa wielkopolskiego położona jest w strefie: „narastającej koncentracji (polaryzacji) potencjału cywilizacyjno - ekonomicznego, konkurencyjnego w skali gospodarki europejskiej i światowej XXI wieku”. Miasto Poznań zaliczono do: „europejskiego ośrodka polaryzacji (europole)” a miasto Gniezno do: „krajowego ośrodka równoważenia rozwoju”.

Według hipotezy polityki transformacji przestrzennego zagospodarowania kraju na przełomie XX i XXI wieku centralna część województwa wielkopolskiego położona jest w: „potencjalnym paśmie najwyższej aktywności społeczno ~ gospodarczej kształtującym się współzależnie z modernizacją i zabudową międzynarodowego / krajowego systemu infrastruktury technicznej (...) strefie potencjalnie podwyższonej aktywności społeczno - gospodarczej stymulowanej przez proces integracji z Europą”. Powyższe sformułowania odnoszą się w pewnym stopniu także do obszaru objętego niniejszym STUDIUM, z racji powiązań komunikacyjnych i bliskości miast Poznania i Gniezna.

Istotną sprawą są również generalne kierunki polityki kraju w zakresie kształtowania wielofunkcyjnej struktury osadniczej. Przewiduje się, że w okresie 10 - 15 lat nastąpi spójne powiązanie gospodarki narodowej z gospodarką Unii Europejskiej. Konsekwencje przestrzenne realizacji tego celu będą współzależne z: modernizacją rolnictwa poprzez:

- zmiany struktury wielkości gospodarstw rolnych i ich organizacji,
- poważne nakłady kapitałowe na rolnictwo i przetwórstwa rolno – spożywcze oraz obsługę rolnictwa,
- znaczne zmniejszenie bezpośredniego zatrudnienia w rolnictwie, co wiązałoby się

ze stworzeniem minimum 1,0- 1,5 mln nowych miejsc pracy.

Kształtowanie modelu wsi wielofunkcyjnej związane jest z przyrostem na obszarach wiejskich licznych miejsc pracy poza rolnictwem, zarówno w szeroko pojętych usługach, jak i działalności produkcyjnej. Rozwój przemysłu rolno - spożywczego musi stanowić istotne ogniwo w rozwoju modernizacji rolnictwa w następującym ciągu ~ łańcuchu: producent - przetwórstwo - zbytnie - konsument. Niezbędne jest prowadzenie zróżnicowanej polityki zarówno w stosunku do przestrzeni przyrodniczej jak społeczno - gospodarczej.

Kompleksowa rozbudowa i modernizacja całej sfery infrastruktury technicznej i społecznej wsi jako konieczny warunek zadawalającej społecznie realizacji programu żywnościowego oraz jego przyspieszenia cywilizacyjnego - powinna stymulować stabilizację ludności wiejskiej, sprzyjać łagodzeniu dysproporcji występujących w warunkach życia między miastem a wsią, przeciwdziałać nadmiernej depopulacji regionów rolniczych.

Przewodnią ideą przemian w strukturze zagospodarowania przestrzennego wsi powinna być umiarkowana koncentracja wiejskiej sieci osadniczej oraz funkcjonalne uporządkowanie systemu rozmieszczenia wiejskich ośrodków społeczno -gospodarczych według kryterium dostępności przestrzennej do usług".

2.2. STUDIUM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO

Materiałem źródłowym do niniejszego STUDIUM jest między innymi „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa poznańskiego” - koncepcja wykonana w 1996 r. przez Zespół Autorski Wojewódzkiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu. Zapis wyżej wymienionego studium respektuje istotne elementy „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju Polska 2000”, w tym szczególnie określa konsekwencje projektowanego układu systemu autostradowego i stref przedsiębiorczości.

W koncepcji studium zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie sieci osadniczej stwierdzono: „zmieniająca się w warunkach gospodarki rynkowej struktura funkcjonalno - przestrzenna miast wysterowana jest w kierunku jej rozczłonkowania, czego

efektem jest rozprzestrzenianie się programu miejskiego poza obszary zurbanizowane. Przykładem są gminy Tarnowo Podgórne, Swarzędz, Pobiedziska, Suchy Las i Komorniki, które jako bezpośrednio sąsiadujące z m. Poznaniem, wykazują największe przekształcenia w zagospodarowaniu przestrzennym”.

W kierunkach polityki zagospodarowania przestrzennego województwa przyjęto założenia, że celowe jest:

- Przewartościowanie terenów oraz jednostek osiedleńczych w pasmach korytarzy tranzytowych i terenów przyległych, spowodowane ich aktywizacją,
- Wykorzystanie bliskości rozwijającego się Berlina, jako trzeciej po Paryżu i Londynie metropolii europejskiej w rozwoju obszaru metropolitalnego Poznania, a zasadzie komplementarności, a nie podporządkowania się strefie wpływów”.

Koncepcja „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa poznańskiego” uzyskała od Komisji Rozwoju Regionalnego Sejmiku Samorządowego Województwa Poznańskiego w dniu 12 kwietnia 1996 r. pozytywną ocenę. Kolegium Wojewody Poznańskiego w dniu 20 maja 1996 r. przyjęło przedłożoną informację i wnioski problemowe.

Sejmik Samorządowy Województwa Poznańskiego w dniu 5 lipca 1996 r. po zapoznaniu się z problematyką zawartą w informacji oraz częścią graficzną *Studium* w skalach 1: 300 000 i 100 000 wyraził aprobatę w stosunku do prezentowanego materiału i toku prac, zobowiązując do szerokiej popularyzacji i dyskusji na forum samorządów lokalnych wszystkich gmin województwa poznańskiego.

2011 r. Uzupełnienie o aktualne uwarunkowania zewnętrzne

2.3 Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju oraz prace nad Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju przyjęta przez Sejm w 2000 roku, jest jedynym dokumentem poziomu krajowego, który określa uwarunkowania rozwoju polskiej przestrzeni. KPPZK nie uwzględniła w wystarczający sposób wszystkich aspektów związanych z przyjęciem Polski do Unii Europejskiej.

Zgodnie z decyzją Rady Ministrów z 9 października 2006 r., Minister Rozwoju Regionalnego

rozpoczął opracowanie koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK). KPZK uwzględnia cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego zawarte w Europejskiej Perspektywie Rozwoju przestrzennego (ESDP). Podstawową funkcją KPZK jest integrowanie wymiarów: gospodarczego, społecznego, strategiczno – decyzyjnego i przyrodniczego w rozwoju przestrzennym kraju oraz formułowanie ustaleń i wskazań do polityki regionalnej oraz polityk sektorowych. Idea KPZK opiera się na ustrojowej zasadzie zrównoważonego, trwałego rozwoju. Jednym ze strategicznych celów rozwoju przestrzennego kraju jest zrównoważony rozwój obszarów wiejskich – wzrost ich wielofunkcyjności, podniesienie standardów dostępności do usług publicznych, zwłaszcza edukacyjnych, zachowanie wartości krajobrazu kulturowego, ochrona strategicznych obszarów produkcji rolnej jako stref żywicielskich w skali krajowej.

Sporządzana koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest w fazie opracowania i opiniowania. Do czasu przyjęcia KPZK przez Radę Ministrów nie ma ona rangi obowiązującej i jest jedynie źródłem wiedzy i inspiracji w zakresie określania polityki przestrzennej.

2.4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

W okresie od uchwalenia pierwszego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław (1999 r.) do chwili obecnej powstał Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego (uchwała nr XLII/628/2001 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26.11.2001 r. Dz. Urz. Woj. Wlkp. 35/2002 poz. 1052 z 5.03.2002). W dniu 26 kwietnia 2010 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę Nr XLVI/690/10 w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

Aktualny Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego uwzględnia zasady i przesłanki, jakie dla rozwoju województwa definiuje Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020. Strategia rozwoju województwa pozostaje w ścisłej zależności od Strategii Rozwoju Kraju, która określa cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Podstawową misją województwa wielkopolskiego jest skupienie wszystkich podmiotów publicznych działających na rzecz wzrostu konkurencyjności regionu i poprawy warunków życia mieszkańców w tym jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy,

gospodarki oraz sfery społecznej.

Przetwarzając wytyczne wynikające z dokumentów wyższego rzędu Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego sprecyzował, że „Celem Planu jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców”. Zgodnie z generalną zasadą polityki przestrzennej kraju, struktura przestrzenna tworzy układ systemowy, gdzie poszczególne elementy sieci osadniczej powiązane są wzajemnymi relacjami. Najważniejszymi elementami tej sieci są: ośrodek krajowy, ośrodki ponadregionalne i regionalne. Najważniejszym ogniwem województwa wielkopolskiego jest Poznań, miasto o znaczeniu krajowym wraz z obszarem funkcjonalnym. Drugim ogniwem regionu jest miejski układ dwubiegunowy: Kalisz-Ostrów Wielkopolski. Kolejne miejsce w hierarchii sieci osadniczej zajmują miasta średnie a wśród nich miasta o znaczeniu regionalnym: Gniezno, Konin, Leszno i Piła oraz miasta o znaczeniu ponadlokalnym. Miasta małe, a wśród nich Miłosław, położony w trójkącie pomiędzy miastami średnimi o znaczeniu ponadlokalnym: Środą Wielkopolską, Wrześnią i Jarocinem to kolejny stopień w hierarchii.

Gmina Miłosław położona jest poza strefami dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego, związanymi z europejskimi i krajowymi korytarzami transportowymi, w obrębie strefy wielofunkcyjnego rozwoju terenów otwartych, przy czym równocześnie w obrębie systemu obszarów chronionych i powiązań przyrodniczych. Ważnymi elementami infrastrukturalnymi w skali województwa są istniejące na obszarze gminy droga krajowa Nr15 Trzebnica – Krotoszyn – Jarocin - Miąskowo – Miłosław – Września oraz linia kolejowa Nr281 Zduny – Krotoszyn – Jarocin – Miłosław - Września - Gniezno, należące do sieci połączeń komunikacyjnych I stopnia, wiążących system korytarzy transportowych, droga wojewódzka Nr441 Miłosław – Borzykowo a także linia elektroenergetyczna 110 kV, przebiegająca w północnej części gminy.

Gmina Miłosław nie została włączona do obszaru funkcjonalnego miasta Poznania, choć bezpośrednio graniczy z tym obszarem.

2.5. Strategia Rozwoju Gminy Miłosław na lata 2002 - 2011

W ramach prac nad Strategią ustalono mocne i słabe strony gminy Miłosław szanse i zagrożenia jej rozwoju. Na podstawie tych informacji oraz uwarunkowań zewnętrznych

ustalono misję rozwoju gminy, która określa, jaki powinien być kierunek rozwoju gminy w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety samorządu na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Misja gminy Miłosław jest następująca:

„Gmina Miłosław położona w centrum Wielkopolski to teren rozwiniętego rolnictwa, przyjaznego klimatu dla prowadzenia działalności gospodarczej oraz walorów turystycznych bazujących na bogactwach przyrody i historii.”

Następnie wyróżniono cele strategiczne, programy, projekty realizacyjne i zadania do wykonania. Cele strategiczne są następujące:

Cel. 1. Rozwój infrastruktury technicznej.

Cel. 2. Wspieranie rozwoju gospodarczego w gminie

Cel. 3. Rozwój usług społecznych.

2.6. Plan rozwoju lokalnego dla Gminy Miłosław na lata 2005 – 2008

Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miłosław na lata 2005 - 2008 zawarł dokładne i usystematyzowane informacje dotyczące celów działań inwestycyjnych, sposobów ich realizacji, wielkości i form pomocy, poziomu współfinansowania projektów z uwzględnieniem udziału środków pochodzących z Unii Europejskiej oraz innych środków publicznych.

Nadrzędnym celem Planu Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miłosław jest tworzenie wzrostu konkurencyjności obszaru Gminy oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów, w taki sposób aby sprzyjać długofalowemu wzrostowi gospodarczemu Gminy, jej spójności ekonomicznej i społecznej. Plan ten zachował zgodność z działaniami ujętymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego oraz w Strategii Rozwoju Gminy Miłosław.

Projekty planowanych do realizacji zadań w latach 2004-2006 wpisane do Planu Rozwoju Lokalnego dla Gminy Miłosław zachowały także zgodność z priorytetami Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) był jednym z siedmiu programów operacyjnych, które służyły realizacji Narodowego Planu Rozwoju (NPR) Podstaw Wsparcia Wspólnoty na lata 2004-2006 (NPR/CSF). Program ten rozwijał cele NPR, określając priorytety, kierunki i wysokość środków przeznaczonych na realizację polityki regionalnej państwa, które były uruchamiane z udziałem funduszy strukturalnych w pierwszym okresie członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Projekty zgłaszane do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego musiały zachowywać zgodność z przynajmniej z jednym z priorytetów i działań ZPORR:

- Priorytet I. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów
- Priorytet II. Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach
- Priorytet III. Rozwój lokalny
- Priorytet IV. Pomoc techniczna

2.7. Plany odnowy miejscowości

Plany odnowy miejscowości na lata 2010 – 2017 (lub 2009-2016) przygotowane zostały dla miejscowości Miłosław – Uchwała Nr XXXI/223/10 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 12 lutego 2010, Bugaj - Uchwała Nr XXVIII/212/09 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 24 listopada 2009 r., Gorzyce - Uchwała Nr XXXII/230/10 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 19 marca 2010 r., Białe Piątkowo. Plany te zostały sporządzone w celu stworzenia możliwości pozyskiwania środków pozabudżetowych pochodzących z funduszy krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz innych programów.

Sporządzenie i uchwalenie planu ochrony miejscowości stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach "Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013" działanie "Odnowa i rozwój wsi". Celem działania "Odnowa i rozwój wsi" jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Zapisane działania umożliwią rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłyną na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Każdy z tych planów składa się z charakterystyki miejscowości, inwentaryzacji aktualnych zasobów, analizy SWOT, wizji rozwoju wsi i planowanych zadań inwestycyjnych.

Plany odnowy miejscowości sporządzono jako otwarte i stwarzające możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także można zmienić kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

2.8. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Miłosław

Plan gospodarki odpadami dla Gminy Miłosław opracowany w roku 2005 powstał jako realizacji ustawy o odpadach z 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2010 r. nr 185, poz.1243 ze zm.). Dokumentem nadrzędnym wobec Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miłosław jest Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami. Plan ten ma na celu realizację polityki ekologicznej państwa oraz wdrożenia zasad polegających głównie na:

- zapobieganiu powstawania odpadów lub ograniczaniu ich ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko,*
- zapewnieniu zgodnego z zasadami ochrony środowiska odzysku, o ile nie udało się zapobiec powstaniu odpadów,*
- zapewnianiu zgodnego z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwiania odpadów, których powstania nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.*

W Planie gospodarki odpadami Gminy Miłosław omówiony został stan gospodarki odpadami na rok 2003. Dokument ten zawiera prognozę zmian w ilości i jakości odpadów, jakie potencjalnie mogą być wytwarzane na terenie gminy w nadchodzących latach - do roku 2011. Dokument zwraca uwagę na politykę i cele oraz zestawienie konkretnych zadań w zakresie gospodarki odpadami. Plan gospodarki odpadami dla Gminy Miłosław wskazuje potrzeby w zakresie techniczno – technologicznym oraz w zakresie podnoszenia świadomości społecznej dotyczącej gospodarowania odpadami. Dokument wyraźnie rozgranicza kompetencje poszczególnych uczestników systemu gospodarki odpadami wynikające z obowiązujących aktów prawnych. Dokument przedstawia koszty wdrażania i możliwości finansowania Planu gospodarki odpadami, mówi o sposobach monitoringu oraz o oddziaływaniu realizacji jego zapisów na środowisko.

2b. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE - planistyczne

2011 r. Uzupełnienie w zakresie art.10., ust. 1., pkt. 1. Ustawy

*2b.1. Przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów objętych **zmianą Studium**
2011 r.*

2b.2. Stan ładunku przestrzennego i wymogów jego ochrony

2b.1. Przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów objętych zmianą Studium 2011 r.

Zmiana Studium dla terenu nr 1, dotycząca wyznaczenia obszaru złoża gazu ziemnego MIŁOŚLAW E jako zadania służącego realizacji ponadlokalnych celów publicznych, obejmuje obręb geodezyjny Miłosław i części obrębów geodezyjnych: Palczyn, Kębłowo, Lipie, Bugaj i Kozubiec. Stanowi przestrzenną rejestrację zasięgu złoża ustalonego w oparciu o badania geofizyki wiertniczej; wyników analiz laboratoryjnych oraz szczegółowych badań sedymentacyjnych i petrograficznych.

*W obrębie obszaru objętego **zmianą Studium dla terenu nr 1** dotychczasowe przeznaczenie obejmuje tereny zainwestowane, oznaczone w legendzie rysunku zmiany Studium w grupie oznaczeń „Przeznaczenie terenów zgodne z dotychczasowym lub określonym w obowiązujących m.p.z.p.” oraz w grupie oznaczeń „Infrastruktura techniczna”. W przypadku użytkowania rolniczego (grunty orne) obowiązują oznaczenia z grupy „Strefy polityki przestrzennej – przeznaczenie terenów określone w Studium”. Rodzaje przeznaczenia są określone następującymi oznaczeniami literowymi - duże litery niewytłuszczone: MM, MW, MZ, UP, UK, P, AG, RPZ, ZP, US, UT, ZD, ZC, EE, W, NO oraz duże litery wytłuszczone: **O**, **O1**, **OR**. Znaczenie oznaczeń literowych wynika z legendy na rysunku zmiany Studium. Istniejące przeznaczenie obejmuje ponadto cztery rodzaje terenów nie oznaczonych literowo, lecz za pomocą grafiki, umożliwiającą ich zidentyfikowanie (przestrzenie publiczne, tereny łąk i pastwisk, wody powierzchniowe płynące i stojące, tereny lasów).*

W centralnej części miasta zabudowa mieszkaniowa tworzy zwarte kwartały staromiejskie, objęte strefą ochrony konserwatorskiej, a na obrzeżach zabudowa o mniejszej intensywności. W rejonie dworca kolejowego istnieje osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Zabudowa mieszkaniowa uzupełniona jest zabudową usługową, zlokalizowaną równomiernie w różnych częściach miasta. To przede wszystkim Urząd Miasta i Gminy, usługi oświaty, zdrowia, Policja i in. Istnieje także kilka enklaw zabudowy związanej z działalnością gospodarczą, cmentarz a poza linią kolejową od strony zachodniej oczyszczalnia ścieków. Terenem wyróżniającym się z uwagi na wielkość i walory przyrodnicze, a zwłaszcza kulturowe jest park. W północnej części istnieje stacja elektroenergetyczna 110/15kV (EE), która jest źródłem zasilania dla linii elektroenergetycznych 15 kV. Przez miasto przebiega droga krajowa Nr15 Trzebnica – Krotoszyn – Jarocin - Miąskowo – Miłosław – Września,

droga wojewódzka nr 441 Miłosław- Borzykowo oraz linia kolejowa Nr281 Zduny – Krotoszyn – Jarocin – Miłosław - Września – Gniezno. Kontynuacją zabudowy Miłosławia jest miejscowość Bugaj – zabudowa mieszkaniowa, w tym zabytkowe czworaki, zabudowa mieszkaniowa d. PGR-u, tereny obsługi rolnictwa, tereny działalności gospodarczej, usługi oświaty oraz inne usługi. Szczególną cechą przestrzeni Bugaju jest występowanie dużych powierzchni wodnych – stawów rybnych oraz akwenu w obrębie parku, będącego dalszą częścią parku miłosławskiego..

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów w ramach obrębów geodezyjnych poza miastem Miłosław - Palczyna, Kęblowa, Lipia i Kozubca stanowią w większości grunty orne, gdzieś tam rozproszona zabudowa siedliskowa są to tylko fragmenty wymienionych miejscowości.

*Powierzchniowo **zmiana Studium dla terenu nr 1** obejmuje obszar ok. 800,0 ha.*

***Zmiana Studium dla terenu nr 2**, dotycząca wyznaczenia obszaru złoża gazu ziemnego WINNA GÓRA jako zadania służącego realizacji ponadlokalnych celów publicznych, obejmuje część obrębu Bugaj. Złoże zlokalizowane jest na terenach leśnych Nadleśnictwa Jarocin. Powierzchniowo zmiana obejmuje obszar ok. 80,0 ha.*

*W obrębie obszaru objętego **zmianą Studium dla terenu nr 2** dotychczasowe przeznaczenie obejmuje tereny oznaczone w legendzie rysunku zmiany Studium w grupie oznaczeń „Przeznaczenie terenów zgodne z dotychczasowym lub określonym w obowiązujących m.p.z.p.”. Są to rodzaje przeznaczenia nie oznaczone literowo, lecz za pomocą grafiki, umożliwiającej ich zidentyfikowanie (tereny łąk i pastwisk, tereny lasów).*

***Zmiana Studium dla terenu nr 3**, dotycząca wyznaczenia przebiegu gazociągu DN150 wraz z infrastrukturą towarzyszącą realizacji złoża gazu od Ośrodka Produkcyjnego WINNA GÓRA KGZ Radlin II do projektowanego złoża gazu ziemnego MIŁOSŁAW E jako zadania służącego realizacji ponadlokalnych celów publicznych obejmuje część obrębu Bugaj. Na terenie Ośrodka Produkcyjnego Winna Góra znajdować się będzie instalacja technologiczna do uzdatniania gazu ziemnego wydobywanego odwiertem Winna Góra 1. Trasa gazociągu przecina w jednym miejscu linię kolejową Nr281 Zduny – Krotoszyn – Jarocin – Miłosław - Września – Gniezno.*

*W obrębie obszaru objętego **zmianą Studium dla terenu nr 3** dotychczasowe przeznaczenie obejmuje tereny oznaczone w legendzie rysunku zmiany Studium w grupie oznaczeń „Przeznaczenie terenów zgodne z dotychczasowym lub określonym w obowiązujących*

m.p.z.p.”. Są to rodzaje przeznaczenia nie oznaczone literowo, lecz za pomocą grafiki, umożliwiającej ich zidentyfikowanie (tereny łąk i pastwisk, tereny lasów w tym lasy grupy I ochronne masowego wypoczynku).

Zmiana Studium dla terenu nr 4 (4a i 4b), dotyczy zasięgu terenów STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ oznaczonych w studium symbolami: **D** – tereny korytarzy ekologicznych, zalesień, **DM** – tereny osadnicze ekstensywne z zielenią, **T** – tereny turystyczne na glebach rolniczo niechronionych, **OT** – tereny turystyczne na glebach pod ochroną, **M** – tereny osadnicze na glebach rolniczo niechronionych, **O** – użytki rolne kompleksów II-IVb i VIII, **O1** – użytki rolne kompleksu V, **OR** – użytki rolne kompleksu VI i N-b obejmują część obrębu Gorzyce. Projektowana zmiana studium polega na przywróceniu funkcji rolniczej obszarom, które w obowiązującym studium miały inne przeznaczenie. Tereny te pokryte są głównie glebą IV, V klasy i częściowo III klasy bonitacyjnej. Teren **4a** obejmuje obszar ok. 50,0 ha a teren **4b** obejmuje obszar ok. 110,0 ha

W obrębie obszaru objętego **zmianą Studium dla terenu nr 4 (4a i 4b)** dotychczasowe przeznaczenie obejmuje tereny zainwestowane, oznaczone w legendzie rysunku zmiany Studium w grupie oznaczeń „Przeznaczenie terenów zgodne z dotychczasowym lub określonym w obowiązujących m.p.z.p.” oraz w grupie oznaczeń „Infrastruktura techniczna”. W przypadku użytkowania rolniczego (grunty orne) obowiązują oznaczenia z grupy „Strefy polityki przestrzennej – przeznaczenie terenów określone w Studium”. Są to rodzaje przeznaczenia, określone następującymi oznaczeniami literowymi - duże litery niewytluszczone: MM, UP, RPZ, ZP, US oraz duże litery wytłuszczone: **O, O1, OR**. Znaczenie oznaczeń literowych wynika z legendy na rysunku zmiany Studium. Istniejące przeznaczenie obejmuje ponadto dwa rodzaje terenów nie oznaczonych literowo, lecz za pomocą grafiki, umożliwiającej ich zidentyfikowanie (wody powierzchniowe płynące i stojące, tereny lasów).

Zmiana Studium dla terenu nr 5, dotyczy zmiany zasięgu terenów STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ, oznaczonych w studium symbolami: **D** – tereny korytarzy ekologicznych (łąki, zalesienia, wody otwarte), **O, O1** – tereny rolne z ograniczoną możliwością budowy siedlisk, **OR** – tereny rolne z możliwością budowy siedlisk, **OM** – tereny osadnicze na glebach pod ochroną, **M** – tereny osadnicze na glebach rolniczo nieekonomicznych, **OD** – tereny korytarzy ekologicznych (łąki, zalesienia, wody otwarte) na glebach pod ochroną obejmując część obrębu Białe Piątkowo. Projektowana zmiana Studium dla obszaru ok. 240,0 ha polega

na przywróceniu funkcji rolniczej obszarom, które w obowiązującym studium były przeznaczone pod zainwestowanie. Tereny te pokryte są glebą IV klasy i częściowo V klasy bonitacyjnej.

W obrębie obszaru objętego **zmianą Studium dla terenu nr 5** dotychczasowe przeznaczenie obejmuje tereny zainwestowane, oznaczone w legendzie rysunku zmiany Studium w grupie oznaczeń „Przeznaczenie terenów zgodne z dotychczasowym lub określonym w obowiązujących m.p.z.p.” oraz w grupie oznaczeń „Infrastruktura techniczna”. W przypadku użytkowania rolniczego (grunty orne) obowiązują oznaczenia z grupy „Strefy polityki przestrzennej – przeznaczenie terenów określone w Studium”. Rodzaje przeznaczenia są określone następującymi oznaczeniami literowymi - duże litery niewytluszczone: MM, UP, RPZ, US, W, NO oraz duże litery wytłuszczone: **O, O1, OR**. Znaczenie oznaczeń literowych wynika z legendy na rysunku zmiany Studium. Istniejące przeznaczenie obejmuje ponadto dwa rodzaje terenów nie oznaczonych literowo, lecz za pomocą grafiki, umożliwiającej ich zidentyfikowanie (tereny łąk i pastwisk, wody powierzchniowe płynące i stojące).

2b.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Zmiana Studium dla terenu nr 1, dotycząca wyznaczenia złoża gazu ziemnego MIŁOSŁAW E. Stan ładu przestrzennego został w części opisany w rozdz. 4 „Uwarunkowania środowiska kulturowego”, podrozdział 4.3 „Charakterystyczne zjawiska przestrzenne występujące w Miłosławiu”. Przedstawiona charakterystyka zachowuje aktualność dla części objętej granicami miasta Miłosław oraz dla Bugaju. Dla budynków wpisanych do rejestru zabytków obowiązują wymogi ochrony wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków. Teren Bugaju jest położony w obrębie Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego i w związku z tym kolejne wymogi ochrony ładu przestrzennego nie ograniczają się do standardowych wymogów ochrony wynikających z przepisów odrębnych dla gruntów rolnych, leśnych i ochrony środowiska, lecz muszą także uwzględniać przepisy odrębne dotyczące ochrony przyrody w tym wymogi ustalone dla parku krajobrazowego. Złoże MIŁOSŁAW E od południowej strony graniczy z obszarem Natura 2000 - obszarem specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty a dodatkowe wymogi ochrony mogą wystąpić po opracowaniu planu ochrony dla tego obszaru.

Zmiana Studium dla terenu nr 2, dotycząca wyznaczenia obszaru złoża gazu ziemnego

Winna Góra. Obejmuje tereny leśne Nadleśnictwa Jarocin. Wymogi ochrony ładu przestrzennego dotyczą wymogów ochrony wynikających z przepisów odrębnych dla lasów, gruntów leśnych oraz z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody i ochrony środowiska. Złoże gazu ziemnego Winna Góra położone jest w granicach Żerkowsko – Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. Usytuowane jest ono również w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty oraz na terenie proponowanego obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla wspólnoty Lasy Żerkowsko – Czeszewskie. Dodatkowe wymogi ochrony mogą wystąpić po opracowaniu planów ochrony dla tych obszarów.

Zmiana Studium dla terenu nr 3, dotycząca wyznaczenia przebiegu gazociągu DN150. Obejmuje tereny leśne i rolne Nadleśnictwa Jarocin. Trasa gazociągu przecina w jednym miejscu linię kolejową Nr281 Zduny – Krotoszyn – Jarocin – Miłosław - Września – Gniezno. Gazociąg DN150 wraz z infrastrukturą towarzyszącą od Ośrodka Produkcyjnego WINNA GÓRA KGZ Radlin II do projektowanego złoża gazu ziemnego MIŁOSŁAW E, obejmujący część obrębu Bugaj przebiega przez Żerkowsko – Czeszewski Park Krajobrazowy, tereny Natura 2000 tj. obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty oraz proponowany obszar mający znaczenie dla wspólnoty Lasy Żerkowsko – Czeszewskie. Wymogi ochrony ładu przestrzennego dotyczą wymogów ochrony wynikających z przepisów odrębnych dla lasów, gruntów leśnych, gruntów rolnych oraz z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody i ochrony środowiska. Dodatkowe wymogi ochrony mogą wystąpić po opracowaniu planów ochrony dla tych obszarów.

Zmiana Studium dla terenu nr 4 (4a i 4b), dotyczy zmiany zasięgu terenów STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ. Teren **4a** obejmuje niezabudowane tereny rolne. Wymogi ochrony ładu przestrzennego ograniczają się na nim do wymogów ochrony wynikających z przepisów odrębnych dla gruntów rolnych i leśnych oraz z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody i ochrony środowiska. Teren **4b** obejmuje fragment zwartej zabudowy wsi Gorzyce, w tym pojedyncze budynki mieszkalne typu wiejskiego, zabudowa mieszkaniowa związana z d. zespołem dworskim – dwór, budynki mieszkalne (dwojak, sześciorak), park dworski, zabudowa d. dworu i d. PGR-u związana obsługą rolnictwa. Dla budynków wpisanych do rejestru zabytków obowiązują wymogi ochrony wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków. Pozostała część terenu **4b** to tereny rolne, przecięte ciekami i lasy. W tej części wymogi ochrony ładu przestrzennego ograniczają się do

wymogów ochrony wynikających z przepisów odrębnych dla lasów, gruntów leśnych, gruntów rolnych oraz z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody i ochrony środowiska.

Zmiana Studium dla terenu nr 5, dotycząca zmiany zasięgu terenów STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ. Obejmuje tereny położone po obu stronach drogi krajowej Nr15. Po północnej stronie tej drogi znajdują się tereny rolne, w tym grunty orne oraz najdalej położone na północ podmokłe łąki związane z doliną rzeki Miłosławki. Wśród pól położone są nieliczne siedliska. Teren przecina jedna utwardzona droga oraz drogi polne. Część położona po południowej stronie drogi krajowej Nr15 wypełnia całą przestrzeń pomiędzy tą drogą a lasem i znajdują się tu tereny rolne, zespół folwarczny z kolonią mieszkalną i kilka siedlisk wzdłuż drogi gruntowej a także fragment zwartej zabudowy wsi Białe Piątkowo wzdłuż drogi gminnej, stanowiącej wschodnią granicę tego terenu. Zabudowa mieszkaniowa jest typu wiejskiego, parterowa, z poddaszami i stromymi dachami. Zespół folwarczny, kolonia mieszkalna i kilka domów we wsi Białe Piątkowo figuruje w rejestrze zabytków i obowiązują dla nich wymogi ochrony wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków. Część obrębu Białe Piątkowo – w całości teren nr 5, położona jest w granicach Żerkowsko – Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. Od południa teren ten graniczy z obszarem Natura 2000 - obszarem specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty a także z proponowanym obszarem Natura 2000 mającym znaczenie dla wspólnoty Lasy Żerkowsko – Czeszewskie. Dodatkowe wymogi ochrony mogą wystąpić po opracowaniu planów ochrony dla tych obszarów.

3. UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

3.1. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju gminy

3.2. Uwarunkowania wewnętrzne rozwoju gminy – **aktualizacja 2011 r.**

3.2.1. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych – **aktualizacja 2011 r.**

3.2.2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej – **aktualizacja 2011 r.**

2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10., ust. 1., pkt 3. Ustawy

3.3 Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych – odniesienie się do aktualności rozdz. 3.2.1.

3.4 Stan środowiska

3.4.1. Jakość wód podziemnych

3.4.2. Jakość wód powierzchniowych

3.4.3. Jakość powietrza atmosferycznego

3.4.4. Klimat akustyczny

3.4.5. Występowanie poważnych awarii

3.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Położenie gminy w systemie przyrodniczo-ochronnym

Gmina Miłosław położona jest w zasięgu Żerkowsko - Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. Rzeką Warta przecinająca rozległą dolinę przestrzeń gminy Miłosław stanowi ważny w skali krajowej korytarz ekologiczny. Ochronie podlega tu całość środowiska o dużych walorach krajobrazowych, kulturowych, krajoznawczo-rekreacyjnych, a zwłaszcza zasoby wodne, lasy, krajobraz, stanowiska chronionych gatunków flory i fauny.

Funkcjami podstawowymi obszaru są: funkcja rekreacyjna, turystyczno- wypoczynkowa, środowiskotwórcza, gospodarcza (leśnictwo, rolnictwo, gospodarka rybacka).

Południowo-wschodni skraj gminy styka się z obszarem węzłowym o znaczeniu międzynarodowym - Obszarem Doliny Środkowej Warty z Nadwarciańskim Parkiem Krajobrazowym¹. Obszar węzłowy jest formą wyspową w obrębie szerokiej pradoliny Warty i stykającą się od strony południowej z doliną Prosną. Obie doliny uznane są za korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym.

Korytarz ekologiczny to ciągła forma liniowa wyraźnie wyodrębniająca się wśród terenów otaczających pod względem struktury przyrodniczej, o znacznie mniejszej intensywności użytkowania i gospodarowania. Regionalne powiązania ekologiczno-ochronne stanowią podstawę do podjęcia koniecznej współpracy gminy na szczeblu ponadlokalnym (związku gmin, starostwa, województwa) w zakresie ochrony wód całego dorzecza rzeki Warty.

Na części terenu gminy projektuje się obszar chronionego krajobrazu². Obejmuje on dolinę

¹ Koncepcja Krajowej Sieci Ekologicznej *ECONET - POLSKA*: praca zb. pod red. A. Uro. Fundacja 1UCN Poland Warszawa 1995.

Krajowa Sieć Ekologiczna ma tworzyć spójny przestrzenne system obszarów, których walory przyrodnicze mają najwyższą rangę krajową i międzynarodową. Poszczególne obszary włączone do systemu odznaczają znaczny udział systemów naturalnych, seminaturalnych i obszarów ekstensywnego użytkowania. Ponadto są one wzajemnie zintegrowane funkcjonalnie i przestrzennie siecią powiązań przyrodniczych (korytarze ekologiczne). Zapewnienie jednolitej przestrzennej i funkcjonalnej sieci ekologicznej ma na celu ochronę dróg migracji i rozprzestrzeniania się gatunków. Właśnie korytarze ekologiczne stanowią struktury przestrzenne, które stanowią te drogi migracji pomiędzy obszarami węzłowymi (jednostka ponadekosystemalna wyróżniająca się bogactwem ekosystemów naturalnych i innych ważnych przyrodniczo).

² Wg opracowania WBPP Poznań 1991 i 1998: Wielkoprzestrzenny System Obszarów Chronionych w woj. poznańskim oraz materiałów do Studium zagospodarowania przestrzennego województwa poznańskiego

Miłosławki oraz równoległe do niej położone zalesione pagórki ozowe. Od strony wschodniej przylega do Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. Niektóre fragmenty obszaru chronionego z uwagi *na* cenne, a z drugiej strony zagrożone zasoby przyrodnicze powinny być włączone do parku krajobrazowego (p. cz. Kierunki rozdz. I)

Położenie gminy w systemie przyrodniczo - gospodarczym

Gmina Miłosław położona jest na południowym skraju Równiny Wrzesińskiej. Jest to region rolniczy. Decydują o tym uwarunkowania wynikające z jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (przewaga dobrych gleb kl. II-IV), rzeźby terenu (przewaga terenów płaskich i falistych), klimatycznych oraz uwarunkowania historyczno-gospodarcze.

Część południowa gminy położona jest w rozległej, szerokiej pradolinie Warty, zajętej głównie przez fasy porastające terasy Warty, w mniejszym stopniu przez łąki i grunty orne oraz tereny zainwestowane. Znaczącą dla gminy gospodarkę leśną prowadzi nadleśnictwo Jarocin, obręb Czeszewo. Gmina jest atrakcyjna krajobrazowo. Istnieją tu podstawy dla rozwoju funkcji rekreacyjnej, turystycznej i uzdrowiskowej. Wykorzystując zasoby przyrodniczo-krajobrazowe można w gminie rozwijać bazę hotelowo-pensjonatową, zabudowę letniskową oraz formy rekreacji, takie jak agroturystyka, ośrodki jeździeckie, obozy rowerowe, wczasy balneoklimatyczne.

3.2. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE – aktualizacja 2011 r.

3.2.1. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych– aktualizacja 2011 r.

Zgodnie z art. 114 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami), regionalny dyrektor ochrony środowiska prowadzi rejestr form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust 1. pkt 2-4 i 6-9, tj. rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych,, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, położonych w całości lub części na obszarze jego działania. Natomiast zgodnie z art. 133 ust. 1 Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi centralny rejestr form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pt 1-9 , w tym obszarów Natura 2000. W granicach gminy Miłosław znajdują się

obszary i obiekty, które chronione są na podstawie ustawy o ochronie przyrody i zostały ujęte w ww. rejestrach. Są to dwa rezerваты przyrody „Czeszewski Las”, „Dwunastak”, jest to także Żerkowsko - Czeszewski Park Krajobrazowy obejmujący południową część gminy, są to również obszary chronionego krajobrazu - korytarz ekologiczny rangi krajowej i lokalnej, pomniki przyrody i użytek ekologiczny o nazwie „Pasieka” przyjęty Uchwałą nr XXIV/186/09 Rady Miejskiej w Miłosławiu z dnia 2 czerwca 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2009 r., Nr 142, poz. 2369 ze zmianami oraz obszary Natura 2000:

- Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB300002 Dolina Środkowej Warty
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH300009 Ostoja Nadwarciańska (poza terenami objętymi zmianą Studium).
- proponowany obszar mający znaczenie dla wspólnoty PLH300053 Lasy Żerkowsko - Czeszewskie.

~~Na podstawie ustawy o ochronie dóbr kultury i ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska chronione są parki podworskie. Obiekty i tereny należące do środowiska kulturowego w tym zabytkowe parki chronione są na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zmianami. Parki P. pkt 4.4. Na podstawie ustawy o lasach wydzielono lasy ochronne.~~

Rezerваты przyrody

Na obszarze gminy znajdują się aktualnie 2 rezerваты przyrody. Chronią one fragmenty naturalnych zespołów leśnych oraz starorzeczy nie spotykanych już nigdzie więcej w Wielkopolsce i stanowiących osobliwość na skalę europejską.

~~1) „Czeszewo” (oddz. 176 m, n, nadl. Jarocin, obręb Czeszewo, gm. Miłosław), rezerwat leśny o powierzchni 27,61 ha (w tym pow. leśna 26,37 ha, nieleśna – bagna 0,40 ha, drogi leśne 0,84 ha) utworzony dla ochrony lasu łęgowego w dolinie warty. Roślinność rezerwatu kształtują korzystne warunki wilgotnościowe (okresowe wylewy Warty). Zbiorowisko leśne rezerwatu zaliczono generalnie do łągi wiązowo-jesionowego *Ficario-Ulmetum campestris*. Typowe płaty tego zespołu występują w obniżeniach terenowych. Na pozostałej powierzchni charakterystyczne są zbiorowiska bardzo silnie nawiązujące do grądu środkowoeuropejskiego *Galio-silvatici-Carpinetum*. Wielogatunkowy piętrowy i różnowiekowy drzewostan ma charakter naturalny. Górne piętro drzewostanu tworzą tu okazałych rozmiarów dęby, a miejscami jesiony z jednostkową domieszką lipy, graba, wiązu w VII-IX kl.. wieku~~

(niektóre dęby mają powyżej 200 lat). Otulinę rezerwatu stanowią powierzchnie leśne oddziałów 176 b, d, o, t, 182, a, b, c.

2) „Lutynia” (oddz. 183 m, n, 187 s, w, x, 188 a, b, nadl. Jarocin, obręb Czeszewo) – rezerwat leśny o pow. 45,58 ha (w tym pow. leśnej 41,31 ha, nieleśnej 4,27 ha) utworzony dla ochrony naturalnego lasu ługowego z przejściami do zespołów łąkowych. O szacie roślinnej rezerwatu, jak i o związanej z nią zgrupowaniu zwierząt w dużym stopniu decydują wody powodziowe rzeki Lutyni, osadzające na powierzchni żyzne namuły. Zbiorowisko leśne rezerwatu zaliczono do dwu zespołów: łągu wiązowo-jesionowego *Ficario-Ulmetum campestris* i łągu środkowoeuropejskiego *Galio-silvatici-Carpinetum* (część zachodnia rezerwatu). W części północnej i północno-zachodniej dominuje dąb szypułkowy, miejscami ze znaczną domieszką grabu i jesionu, pojedynczo występuje także wiąz i lipa. W części południowej i północno-wschodniej obok przeważającego jesionu występuje również dąb, a także grab, wiąz, rzadziej lipa. Drzewostan wzbogaca olsza czarna i poklon. Rozpiętość wieku drzew jest dość znaczna: piętro górne 80-150 lat (niektóre dęby mają powyżej 200 lat), piętro dolne 40-80 lat. Niektóre okazy osiągają imponujące rozmiary pod względem wysokości i pierśnicy. Na powierzchniach nieleśnych występują zbiorowiska szuwarowe zaliczone do zespołów *Glycerietum maximae*, *Phragmitetum communis*, *Iridetum pseudoacori*.

1) **Rezerwat „Dwunastak”** - (oddz. f, g, h, i, i nadl. Jarocin, obręb Czeszewo, grn. Miłosław) - rezerwat leśny o pow. 9,12 ha (w tym pow. zalesionej 7,38 ha, płazowizny 1,57 ha, pow. nieleśnej - pastwiska 0,17 ha) utworzony w celu zachowania fragmentu łągu niskiego, łągu i lasu mieszanego o cechach zespołów naturalnych. Drzewostany są zróżnicowane. Większość to wielogatunkowe, często różnowiekowe o strukturze piętrowej drzewostany liściaste i mieszane. Największą powierzchnię zajmuje starodrzew dębowo-sosnowy (VI i wyższej klasy wieku, niektóre okazy osiągają wiek około 160 lat), z liczną domieszką grabu, lipy, klonu, jesionu, wiązu, rzadziej jawora IV-V klasy wieku. Mniejszą powierzchnię zajmują wielogatunkowe i różnowiekowe drzewostany liściaste z panującym grabem, dębem i jesionem oraz domieszką klonu, jawora, lipy wiązu, brzozy i olchy.

2) **Rezerwat „Czeszewski Las”**, który został ustanowiony na mocy rozporządzenia Nr

35/2004 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26 marca 2004 r. w sprawie rezerwatu przyrody (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 47, poz. 1093), w wyniku czego likwidacji uległy dwa inne wcześniej istniejące rezerwaty: tj. rezerwat Czeszewo (27,61 ha) i rezerwat Lutynia (45,88 ha). Za rezerwat uznano grunty leśne, łąki, wody i bagna o łącznej powierzchni 222,62 ha położone w gminach: Miłosław w powiecie wrzesińskim oraz Żerków w powiecie jarocińskim województwa wielkopolskiego. Celem ochrony rezerwatowej jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych kompleksu naturalnych lasów i starorzeczy na terenie zlewowym Warty wraz z typową dla lasów łęgowych florą i fauną. W zakresie ochrony międzynarodowej jest to jednocześnie obszar specjalnej ochrony ptaków PLB300002 Dolina Środkowej Warty oraz proponowany obszar mający znaczenie dla wspólnoty PLH300053 Lasy Żerkowsko - Czeszewskie.

Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy

Obecnie (2011 r.) w obrębie gminy należy uwzględnić jako formę ochrony przyrody Żerkowsko - Czeszewski Park Krajobrazowy. Park ten został ustanowiony rozporządzeniem Nr 1/94 Wojewody Kaliskiego i Wojewody Poznańskiego z dnia 17 października 1994r. w sprawie utworzenia Żerkowsko – Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. (Dz. Urz. Woj. Poznańskiego nr 21, poz. 210). W myśl art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21) ten akt prawa utracił moc obowiązującą, a w związku z tym również zakazy obowiązujące dla formy ochrony przyrody nim ustanowionej. Jednak na podstawie art. 7 ustawy park krajobrazowy utworzony na podstawie dotychczasowych przepisów stał się parkiem krajobrazowym w rozumieniu tej ustawy. Istnienie tego obszaru zostało również podtrzymane po wejściu w życie nowej ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami), na podstawie przepisu art. 153, który stanowi, że formy ochrony przyrody utworzone przed wejściem w życie tej ustawy stały się formami ochrony przyrody w rozumieniu niniejszej ustawy. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Należy również zaznaczyć, że od 15.11.2008 r. kompetencje Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody (w tym prowadzenie spraw związanych z formami ochrony przyrody) zostały przejęte przez Regionalnego Konserwatora Przyrody.

Park położony jest w środkowej Wielkopolsce i obejmuje 15.640 ha. Pod względem administracyjnym do parku należą tereny w zasięgu gmin; Miłosław i Nowe Miasto n/Wartą oraz miasto i gmina Żerków.³

³ Po korekcie granic pomiędzy miastem Miłosławiem i gminą Środa Wlkp., niewielki fragment

Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy jest parkiem średniej wielkości typu przyrodniczo-kulturowego. Dominujące funkcje parku to:

- funkcja ekologiczna;
- funkcja turystyczno-rekreacyjna;
- funkcja krajoznawcza;
- funkcja naukowo-badawcza i dydaktyczna;
- funkcja balneoklimatyczna (potencjalna);
- funkcja gospodarcza (uzysk drewna itp.).

a) Granice i struktura użytkowania Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego

Granice Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego na obszarze gminy Miłosław wyznaczają począwszy od północy:

- południowa granica miasta Miłosławia do drogi Miłosław – Gorzyce,
- droga Miłosław - Gorzyce do skrzyżowania z drogą lokalną wiodącą do folwarku Franulka,
- droga do folwarku Franulka aż do drogi Bugaj – Rudki,
- droga Rudki - Bugaj (w kier. wsch.) do skrzyżowania z drogą Miłosław - Chlebowo,
- droga Miłosław - Chlebowo - Nowa Wieś Podgórna (przy promie do Pogorzelic).

Dalej granica parku przechodzi na drugą stronę Warty i biegnie na obszarze gminy Żerków i Nowe Miasto n/Wartą. Wraca z powrotem na północną stronę Warty na wysokości promu w Dębnie i przebiega wzdłuż granicy gm. Nowe Miasto n/Wartą i Miłosław z gm. Krzykosy do wału przeciwpowodziowego k. Orzechowa. Kolejno granicę na obszarze gm. Miłosław wyznacza:

- wał przeciwpowodziowy od strony prawego brzegu Warty do wsi Orzechowo,
- wschodni skraj wsi Orzechowo (granica Orzechowskich Zakładów Przemysłu Sklejek do lasu),
- południowy i zachodni skraj lasu (Lasy Czeszewskie), a jednocześnie granica gm. Miłosław z gm. Krzykosy do granic m-ta Miłosławia.

Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego znalazł się w granicach gm. Środa Wlkp.

Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy zajmuje obszar 15.640 ha. Struktura użytkowania gruntów parku przedstawia się następująco:

Typ użytkowania	Pow. w ha	% ogólnej pow.
Lasy	6.129,0	39,2
Łąki	997,0	6,4

Typ użytkowania	Pow. w ha w granicach gminy	% pow. danego użytkowania w parku	% pow. parku	% pow. gminy
Lasy	3.527,0	57,5	22,6	26,7
Łąki, pastwiska	140,0	14,0	0,9	1,1
Wody	102,0	63,6	0,7	0,8
Grunty orne	2.080,0	25,4	13,3	15,7
Tereny zabudowane	20,9	28,8	0,13	0,2
Tereny pozostałe- inne	10,1	11,6	0,07	0,1
RAZEM	5.880,0	-	37,7	44,6

Wody	160,0	1,0
Grunty orne	8194,0	52,4
Tereny Zabudowane	72,6	0,4
Tereny inne	87,4	0,6
Razem	15. 640,0 ha	100%

Z obszaru gminy Miłosław do parku krajobrazowego włączonych jest 5.880 ha, co stanowi 37,7% parku i 44,6% ogólnej powierzchni gminy.

Struktura użytkowania w „parkowej” części gminy przedstawia się następująco:

Do parku należy 88% lasów gminy oraz 18,8% użytków zielonych. Z parku krajobrazowego na gminę Miłosław przypada jego bardziej „leśna” część.

Do parku zostały włączone najwartościowsze pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym obszary gminy, a więc tereny;

- występowania typów zbiorowisk roślinnych naturalnych i unikalnych w skali regionu;
- występowania gatunków roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych oraz osobliwych w skali regionu;
- występowania chronionej awifauny lęgowej;
- ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych;
- podlegającego podobnemu w przeszłości i teraz rozwojowi kulturalnemu i gospodarczemu, z wielką liczbą cennych zabytków kultury materialnej (kościół, place i dwory, zabudowania folwarczne) i pamiątek historycznych potencjalnego uzdrowiska na bazie odwiertu wód termalnych.

b) Ustalenia planu ochrony Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego⁴

Z dotychczasowych ustaleń wynika, że strategiczne cele rozwoju Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego polegać będą na eliminowaniu barier i ograniczeń (konfliktów) oraz na wykorzystaniu walorów przyrodniczych i społeczno-kulturowych:

- w zakresie ekosystemów oraz ochrony flory i fauny:
 - zachowanie bioróżnorodności, w tym aktywna ochrona ekosystemów i zasobów genowych,
 - częściowa, sukcesywnie realizowana, przebudowa składu gatunkowego drzewostanów iglastych oraz wzbogacenie składu gatunkowego wszystkich zbiorowisk roślinnych,
 - działania ochronne prowadzone pod kątem zapobiegania erozji gleb oraz narastającemu deficytowi wody,

⁴ Plan ochrony Żerkowsko-Czeszewskiego Parku Krajobrazowego opracowywany był od 1996r. do połowy 1998r. w Woj. Biurze Planowania Przestrzennego w Kaliszu- gł. projektant mgr inż. arch. R. Skiba. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody ustalenia planu ochrony parku krajobrazowego są wiążące przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego. Z uwagi na wstrzymanie prac nad planem ochrony w II półroczu 1998r., uwzględnione w studium ustalenia planu ochrony otrzymano od zespołu autorskiego w trybie roboczym, ze stanem zaawansowania prac pod koniec II kwartału 1998 r. - po wprowadzeniu poprawek wynikających z posiedzenia WKUA.

- opracowanie granicy rolno-leśnej,
 - przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy oraz deglomeracji ruchu turystycznego,
 - konieczność wykonania specjalistycznych opracowań dotyczących zadrzewień śródpolnych \ przydrożnych oraz obudowujących cieki wodne,
 - objęcie szczególną ochroną stanowisk wszystkich rzadkich i chronionych roślin oraz systematyczne prowadzenie monitoringu tych zasobów,
 - ustanawianie nowych pomników przyrody - konieczność odnowienia inwentaryzacji drzew pomnikowych,
 - podjęcie działań ochronnych dotyczących wszystkich stanowisk rzadkich i chronionych gatunków zwierząt oraz systematyczne prowadzenie monitoringu ich populacji,
 - podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz turystów, obejmowanie nowymi, bardziej restrykcyjnymi formami prawnej ochrony cennych fragmentów przyrody,
- w zakresie gospodarki wodnej
- podniesienia czystości wód do co najmniej II klasy,
 - naturalizacja cieków wodnych,
 - ochrona torfowisk i terenów podmokłych oraz obszarów źródliskowych, źródeł i starorzeczy,
 - zaniechanie melioracji osuszających - wprowadzenie fitomelioracji (zalesienia, zadrzewienia i zakrzewienia),
 - wykonanie specjalistycznych opracowań w dziedzinie gospodarki wodnej obszaru dla parku krajobrazowego wraz z bilansem wodnym i gospodarczym zlewni oraz określenie wpływu zanieczyszczeń i eksploatacji surowców na zasoby wód podziemnych i stan równowagi,
 - zapewnienie odprowadzania ścieków (komunalnych i przemysłowych) do oczyszczalni,
 - odtworzenie i budowa nowych urządzeń hydrotechnicznych(jazy, groble) na ciekach wodnych,
 - polepszenie, a właściwie wprowadzenie monitoringu na ciekach wodnych,
- w zakresie krajobrazu i dóbr kultury

- sporządzenie projektu rekultywacji terenów zagrożonych dewastacją krajobrazu,
- ograniczenie rozpraszania zabudowy oraz kształtowania fizjonomii krajobrazu poprzez stosowanie obiektów nawiązujących do tradycji budownictwa, utrzymaniu historycznej skali i struktury jednostek osadniczych, zakaz realizacji obiektów agresywnych krajobrazowo,
- ochrona obiektów dóbr kultury i zabytkowych układów urbanistycznych, zgodnie z ustaleniami Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- w zakresie zagospodarowania turystycznego i rekreacji
 - rozwój turystyki i rekreacji ująć w ramy organizacyjne podporządkowane Zarządowi Parku,
 - trasowanie nowych szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych,
 - rozwój bazy noclegowej, gastronomicznej oraz rekreacyjno-sportowej w wyznaczonych miejscach,
- w zakresie ochrony powietrza
 - systematyczne ograniczanie emisji pyłów i gazów z kotłowni poprzez wprowadzanie nowych, niekonwencjonalnych urządzeń grzewczych,
 - systematyczne ograniczanie zanieczyszczeń komunikacyjnych poprzez segregację i eliminowanie transportu samochodowego z miejsc szczególnie chronionych - budowa parkingów zaporowych,
- w zakresie ochrony gleb
 - zakaz lokalizacji w obrębie parku składowisk odpadów,
 - systematyczne ograniczanie stosowania pestycydów I i II stopnia toksyczności,
 - zapobieganie erozji gleb (np. sposobem, orki, płodozmianem, itp.).

c) Wytyczne do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikające z planu ochrony parku krajobrazowego

Z planu ochrony parku krajobrazowego wynikają pewne wytyczne do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Dotyczą one w szczególności:

- uwzględnienia wszystkich terenów i obiektów prawnie chronionych:

- rezerwatów przyrody,
- parku krajobrazowego,
- obszaru chronionego krajobrazu,
- pomników przyrody, zgrupowania roślin prawnie chronionych,
- uwzględnienia terenów i obiektów przyrodniczych wymagających wzmożonej ochrony:
 - lasów wodochronnych, lasów na wydmach,
 - propozycji zalesień,
 - łąk chronionych,
 - krawędzi dolin i pradolin,
 - starorzeczy,
 - terenów źródłiskowych cieków wodnych,
 - struktur hydrogeologicznych wysokiej ochrony,
 - ostoi ptaków wodnych rangi międzynarodowej, krajowej, regionalnej,
- w zakresie ochrony walorów kulturowych uwzględnienia zespołów i obiektów wymagających ochrony typu konserwatorskiego:
 - obiektów proponowanych do wpisu do rejestru,
 - stref ochrony konserwatorskiej istniejących i proponowanych,
- w zakresie infrastruktury technicznej:
 - budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej większych wsi, a tam gdzie to ze względów ekonomicznych i terenowych jest niemożliwe, preferowania budowy przydomowych lokalnych oczyszczalni,
 - likwidacji wszystkich niezorganizowanych składowisk odpadów, wprowadzenia zorganizowanego systemu odzysku lub unieszkodliwiania odpadów systemu segregacji, gromadzenia,
 - pełnej gazyfikacji jednostek osadniczych na terenie parku oraz eliminacji używania dla celów grzewczych paliw stałych,
 - rozbudowy istniejącej sieci przesyłowej 15 kV, w przypadku zwiększonego zapotrzebowania mocy energetycznej.

d) Identyfikacja problemów i konfliktów wymagających rozwiązania na podstawie planu ochrony parku krajobrazowego.

W wyniku przeprowadzonej analizy najbardziej szkodliwych oddziaływań zarejestrowano w sferze zasobów wodnych, szaty roślinnej, gleb i fizjonomii krajobrazu. Do

najistotniejszych problemów należą:

- melioracje (przede wszystkim osuszające, ale też nawadniające), studnie głębinowe, zmiany użytkowania ziemi, eksploatacja kopalni,

skutki:

- obniżenie lub podpiętrzanie poziomu wód gruntowych - zaburzanie stosunków wodnych,
- przyspieszenie spływu wód powierzchniowych - zmiany klimatu (stepowanie) - zaburzenia lub zniszczenie chronionych wartości przyrody (ożywionej, nieożywionej),
- powodzie,
- emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery,

skutki:

- degradacja drzewostanów,
- degradacja gleb,
- wzrost odczynu kwaśnego wód,
- ekspansja osadnictwa, w tym zajmowanie nowych terenów otwartych (zabudowa rozproszona, rekreacyjna),

skutki:

- dewastacja mikrorzeźby \ różnorodności form terenu,
- zaburzenie stosunków wodnych,
- tworzenie barier ekologicznych - w korytarzach i węzłach ekologicznych,
- dewastacja fizjonomii krajobrazu, np. poprzez wznoszenie bezstylowych lub obcych tradycji regionu form zabudowy,
- rozwój przemysłu wydobywczego na skale przemysłową - gaz ziemny lub gospodarczą - kruszywa,

skutki:

- degradacja wszystkich elementów środowiska przyrodniczego,
- zanieczyszczenie odpadami płynnymi (~~ścieki komunalne, ścieki kiszonkowe, gnojowice~~) i odpadami stałymi (~~brak wystarczającej liczby urządzonych wysypisk lub właściwej organizacji unieszkodliwiania odpadów~~) substancjami lub przedmiotami, dla których posiadacze nie znajdują już dalszego zastosowania (np. odpadami z rolnictwa, gospodarstw domowych, odpadami biurowymi, z placówek handlowych, sklepów itp.)

skutki:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych
- nadmierne i niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,

skutki:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych (na skutek spływu powierzchniowego),
- zanieczyszczenie wód podziemnych (poprzez infiltracje, łącznie z wodami opadowymi).

e) Wytyczne z operatu strefowania

Obszar parku został podzielony na strefy różniące się wymogami ochronnymi oraz dopuszczalnym stopniem zainwestowania. W granicach gminy Miłosław wyróżniono:

Strefę A - jest to strefa ochrony walorów przyrodniczych obejmująca obszary i obiekty istotne dla zachowania równowagi ekologicznej,

Podstrefę A₁ - obejmującą obszary i obiekty wymagające ochrony typu konserwatorskiego (rezerваты przyrody, pomniki przyrody),

Podstrefę A₂ - obejmującą obszary wymagające wzmożonej ochrony istniejącego układu stref ekologicznych, węzły i korytarze ekologiczne (lasы wodochronne, lasы glebochronne., lasы o składzie drzewostanów zgodnych z siedliskiem, torfowiska i tereny podmokłe, łąki chronione, miejsca występowania gatunków roślin

chronionych, ostoje ptaków rangi międzynarodowej i krajowej oraz regionalnej, obszary źródłiskowe, gleby pochodzenia organicznego, wody powierzchniowe, rejonы ochrony wód podziemnych piętra czwartorzędowego, struktury hydrogeologiczne wysokiej ochrony - OWO)

Strefę B - jest to strefa ochrony walorów kulturowych i krajobrazowych obejmująca obszary i obiekty wymagające ochrony szczególnej, w tym konserwatorskiej,

Podstrefę B₁ - obejmującą obszary i obiekty wymagające ochrony konserwatorskiej (strefy proponowanej ochrony konserwatorskiej, rozproszone zespoły obiektów zabytkowych i pojedyncze obiekty, udokumentowane stanowiska archeologiczne, parki dworskie i pałacowe),

Podstrefę B₂ - obejmującą obszary i obiekty wymagające wzmożonej ochrony (cmentarze, zabytkowe aleje, osie i ciągi widokowe),

Strefę C - jest to strefa obejmująca obszary wymagające zahamowania procesów

niszczących, osłabienia antropogenicznych barier ekologicznych oraz wzbogacenia terenów zubożonych i zdegradowanych (lasy o składzie drzewostanów niezgodnych z siedliskiem, obszary szczególnie podatne na denudację naturogeniczną i uprawową, użytki rolne wymagające zadrzewień i zakrzewień śródpolnych),

Strefę D - jest to strefa obejmująca obszary zdegradowane lub niszczone, których dalsze użytkowanie wymaga podporządkowania specjalnym rygorom (tereny eksploatacji powierzchniowej, składowiska odpadów, krajobraz miejski Miłosławie).

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy znajduje się wiele okazów drzew zakwalifikowanych jako jedna z form ochrony przyrody tj. jako pomniki przyrody, zgodnie z Art. 114 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) ~~do pomników przyrody i figurujących w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody i wpisanych do rejestru, który prowadzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.~~

Są to:

- aleja lipowa przy drodze Karpaty - Miłosław (70 lip drobnolistnych),
- aleja lipowa przy drodze Lipie - Miłosław (13 lip drobnolistnych),
- miłorząd japoński (o obw. na wys. pierśnicy 270 cm) i dąb szypułkowy tzw. "Dąb Słowackiego" (o obw. na wys. pierśnicy 655 cm) w parku w Miłosławiu,
- lipa drobnolistna tzw. "Brodacz" (o obw. na wys. pierśnicy 451 cm), na terenie byłego rezerwatu "Samice",
- 3 dęby szypułkowe (o obw. na wys. pierśnicy 608, 430, 328 cm) na terenie byłego rezerwatu "Samice",
- dąb bezszypułkowy tzw. dąb "August" (o obw. na wys. pierśnicy 446 cm) na terenie byłego rezerwatu "Samice",
- 3 dęby szypułkowe o obwodach 560 cm, 520 cm, 490 cm (wieku około 550 lat), przy leśniczówce Warta,
- sosna pospolita o obw. 280 cm (pomiędzy Biechowem a Gorzycami,
- sosna pospolita o obw. 201 cm pomiędzy Biechowem a Gorzycami
- buk pospolity o obw. 290 cm, w parku w Miłosławiu,
- dąb szypułkowy o obw. 540 cm, w parku w Miłosławiu,

- dąb szypułkowy o obw. 450 cm, w parku w Miłosławiu,
- jesion wyniosły o obw. 290 cm, w parku w Miłosławiu,
- perełkowatec japoński o obw. 260 cm, w parku w Miłosławiu,
- sosna czarna o obw. 240 cm w parku w Miłosławiu.

Na terenie gminy Miłosław zewidencjonowane zostały w dniu 10 października 2000 roku kolejne 3 pomniki przyrody. Są to dęby szypułkowe w grupie 34, w grupie 5 i w grupie 5 drzew w Nadleśnictwie Jarocin, Leśnictwie Warta Są one usytuowane w różnych Oddziałach..

Obszar chronionego krajobrazu

W granicach gminy Miłosław **projektowany jest obszar chronionego krajobrazu „Dolina Miłosławki”⁵**. Obejmuje on CZĘŚĆ terenów doliny Miłosławki oraz przylegającego do niej ciągu zalesionych pagórków ozowych. W dolinie projektowane są kolejne stawy rybne. Część terenów wymienionego obszaru proponuje się z uwagi na wysokie walory przyrodnicze włączyć do parku krajobrazowego (p. KIERUNKI rozdz. I).

Ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt

Na terenach objętych zmianą Studium znajdują się gatunki roślin, zwierząt i grzybów objęte ochroną prawną. W ich przypadku obowiązuje ściśle przestrzeganie następujących przepisów:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. nr 220, poz. 2237),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765),
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 151, poz. 1220 ze zmianami).

Parki podworskie

⁵ Jak przypis 2

Obiekty i tereny należące do środowiska kulturowego w tym istniejące parki podworskie i wiejskie chronione są na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zmianami. ~~Ochronie na podstawie ustawy o ochronie dóbr kultury i ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska podlegają.~~ Prawie wszystkie obiekty wymagają rewaloryzacji. ~~Podlegają one ochronie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.~~

W gminie zachowało się 7 parków podworskich. Występują one w mieście Miłosławiu oraz wsiach Biechowo, Bugaj, Gorzyce, Mikuszewo, Nowa Wieś Podgórna, Pałczyn. Charakterystykę ich podano w tabeli:

Parki zabytkowe miasta i gminy Miłosław:

Lp	Miejsc.	Układ parku	Okres	Powierzchnia w		Data	Wpis do	
				ogółem	wody		Nr	Data
1	Biechowo	Regularny	Około poł.	0,85	-	1983	1982/A	17.12.
2	Gorzyce	Krajobrazowy	Druga poł. XIX w.	2,20	0,07	1989	-	-
3	Mikuszewo	Krajobrazowy / elementami	Druga poł. XIX w.	3,95	0,63	1983	1979/A	14.12. 1984.
4	Miłosław	Krajobrazowy	Pocz. XIX w. Powiększenie: pierwsza poł.	37,80 (w tym ogród)	6,0	1983/84	1738/A	22.12. 1975.
5	Nowa Wieś	Krajobrazowy	Pierwsza poł. XIX w. -zmiany	4,80	-	1989	-	-
6	Pałczyn	Krajobrazowy	Pierwsza poł. XIX w.	3,10	0,10	1990	-	-
7	Bugaj	Krajobrazowy	Nie posiada dokumentacji ewidencyjnej					

Lasy ochronne

Na podstawie ustawy o lasach zakwalifikowane są lasy w dolinie Warty jako wodochronne. W rejonie Czeszewa oraz Miłosławia część lasów zostało zaliczone do lasów masowego wypoczynku. W lasach czeszewskich wydzielono również glebochronną powierzchnię

doświadczalną.

Obszary wysokiej ochrony wód podziemnych

Odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, z przepływającą przez nią Wartą zaliczony został do obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) wymagających szczególnej ochrony (OWO ~ obszar wysokiej ochrony) - „Pradolina Warszawa-Berlin (Koło-Odra) nr 150.”⁶

Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) wyznaczone zostały ze względu na wysoką zasobność i walory użytkowe. GZWP nr 150 o nazwie Pradolina Warszawa - Berlin to zbiornik pradolinny w czwartorzędzie. Średnia głębokość ujęć w tym GZWP wynosi 25 - 35 m, zaś szacunkowe zasoby dyspozycyjne tego zbiornika wynoszą 456 tys. m³ na dobę. Dla poprawy jakości i ochrony zasobów wód powierzchniowych konieczna byłaby kontynuacja działań ochronnych GZWP, dotyczących obszarów najwyższej ochrony (ONO) i obszarów wysokiej ochrony (OWO).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (dyrektywa 2000/60/WE) wprowadziła zasadę, że zarządzanie, ochrona i gospodarowanie zasobami wodnymi winno być realizowane w obszarach hydrograficznych (a podstawową jednostką zarządzania jest dorzecze). Gospodarowanie wodami w dorzeczach podlega wydzieleniu jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) oraz określenia presji antropogenicznej, na które mogą być narażone wyznaczone części. Gmina Miłosław w całości położona jest w jednolitej części wód nr 73.

Użytek ekologiczny

W dniu 06.08.2009 roku utworzony został w gminie Miłosław użytek ekologiczny o nazwie „Pasieka” (Uchwała nr XXIV/168/09 Rady Miejskiej w Miłosławiu dnia 2 czerwca 2009 r., Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2009 r. Nr 142, poz. 2369 ze zmianami). Obejmuje on działki ewidencyjne nr 294 i 302 w obrębie Bugaj. Ogólna powierzchnia tego użytku wynosi 20,1 ha. Obejmuje on łąki selernicowe, łąki trzęślicowe i łąki użytkowane ekstensywnie ze stanowiskiem czarcikęsika Kluka, fiołka mokradłowego i goryczki wąskolistnej. Nad tym

⁶ A.S. Kleczkowski 1990: Objasnienia mapy obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, 1:500 000, Inst. Hydrogeologii i Geologii inż. AGH, Kraków.

użytkiem ekologicznym nadzór sprawuje Nadleśnictwo Jarocin.

Obszary Natura 2000.

– ***Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB300002 Dolina Środkowej Warty.***

Obszar ten obejmuje swym zasięgiem gminy: Żerków, m. Koło, Koło, Dąbie, Kościelec, Osiek Mały, Golina, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Sompolno, Stare Miasto, Łądek, Zagórów, Krzykosy, Nowe Miasto n. Wartą, Środa Wlkp., Brudzew, Dobra, Przykona, Kołaczkowo, Miłosław, Pyzdry, m. Konin. Obszar ten obejmuje dolinę rzeki Warty między wsią Babin (koło Uniejowa), a Dębno (koło Nowego Miasta nad Wartą). Łączna powierzchnia tego obszaru wynosi 52832,8 ha, co stanowi 1,7714 % powierzchni województwa wielkopolskiego. Dolina Środkowej Warty ma tam szerokość 500 m – 5 km i wypełniona jest przez mady, piaski, miejscami torfy. Obszar doliny jest w zróżnicowany sposób przekształcony oraz odmiennie użytkowany. Od obszarów zalewowych między obwałowaniami antropogenicznymi (Kotlina Kolska), poprzez całkowicie naturalny charakter, łąki i pastwiska, zadrzewienia łęgowe i szuwały w starorzeczach (Dolina Konińsko – Pyzdrska), do starych łęgów jesionowo – wiązowych i grądów niskich (na zachód od ujścia Prosny).

– ***Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH300009 Ostoja Nadwarciańska.***

*Obejmuje swym zasięgiem gminy: Żerków, Miłosław, Kołaczkowo, Pyzdry, Łądek, Golina, m. Konin, Stare Miasto, Rzgów, Zagórów. Ostoja położona jest we wschodniej części Wielkopolski i obejmuje fragment doliny Środkowej Warty (Pradolina Warszawsko - Berlińska). Terasa zalewowa Warty osiągająca miejscami ponad 4 km szerokości i cechuje się dużą różnorodnością szaty roślinnej, tym samym tworząc dogodne siedliska dla wielu gatunków zwierząt, w szczególności ptaków. Strefa zalewów rzeki Warty obejmuje większość terenów ostoi, tworząc okresowe rozlewiska do kilku tysięcy hektarów. Szata roślinna tego terenu jest bardzo urozmaicona; zachowała głównie półnaturalny i naturalny, dynamiczny charakter. Sporadycznie występują fragmenty ginących w skali Europy łęgów wierzbowych *Salicetum albo-fragilis*, natomiast częste są, powiązane z nimi sukcesyjnie, fitocenozy wiklin nadrzecznych *Salicetum triandro-viminalis*. Na niedużych obszarach, przede*

wszystkim na obrzeżach doliny, zachowały się olsy porzeczkowe *Ribo nigri-Alnetum* i towarzyszące im łęgi jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum*, a także nadrzeczne postaci łęgów jesionowo-wiązowych *Ficario-Ulmetum campestris typicum* (obecnie spontanicznie rozszerzające swój lokalny zasięg). Od kilkuset lat największe przestrzenie zajmują wilgotne łąki i pastwiska (*Molinietalia*) oraz szuwały z klasy *Phragmitetea*, zwłaszcza *Glycerietum maximae* i *Caricetum gracilis*. W starorzeczach dobrze wykształcone są zbiorowiska roślin wodnych z klas *Lemnetea* i *Potametea*. Piaszczyste wydmy porośnięte są murawami z klasy *Koelerio-Corynephoretea* oraz drzewostanami sosnowymi. W zagłębieniach bezodpływowych w obrębie terasy wydymowej występują też interesujące torfowiska przejściowe.

– **Proponowany obszar mający znaczenie dla wspólnoty PLH300053 Lasy Żerkowsko - Czeszewskie.**

Obszar ten obejmuje swym zasięgiem gminy: Krzykosy, Miłosław, Nowe Miasto n. Wartą, Środa Wlkp., Żerków. Ostoja obejmuje fragment doliny zalewowej rzeki Warty i dolny odcinek rzeki Lutyni, płynące w Pradolinie Warszawsko – Berlińskiej. Z doliną tą od północy sąsiadują obszary moreny dennej. Krajobraz zdominowany jest przez rozległe połacie lasów łęgowych oraz grądów. Typowe dla dużych dolin rzecznych łęgi wierzbowe *Salicetum albo-fragilis* należą do bardzo rzadkich; stosunkowo częste są natomiast płaty wiklin nadrzecznych *Salicetum triandro-viminalis*. W dolinach mniejszych cieków wodnych dość często spotyka się płaty olsów porzeczkowych *Ribo nigri-Alnetum* oraz dobrze wykształcone fitocenozy łęgów jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum*. Najcenniejsze płaty łęgów jesionowo-wiązowych oraz grądów chronione są w rezerwacie "Czeszewski Las". Tereny leśne poprzeplatane są licznymi płatami łąk i pastwisk różnych typów. Uwagę zwracają też liczne i stosunkowo rozległe starorzecza z dobrze zachowaną roślinnością z klas *Lemnetea minoris* i *Potametea*. Cały obszar cechuje się harmonijnie zachowanym kompleksem ekosystemów typowych dla ekstensywnie użytkowanej doliny rzecznej. Zgodnie z wynikami prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego ds. Natura 2000 województwa wielkopolskiego, przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Żerkowsko - Czeszewskie są 4 rodzaje siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, tj. grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) -9170, łęgowe lasy dębowo-wiązowe (*Ficario-*

Ulmetum) - 91F0, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) - 6510 oraz nadrzeczny łęg topolowy (Populetum albae) - 91E0-2.

- **Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny** (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) - 9170. Jak wynika z opracowania „Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny” opracowany przez Ministerstwo Środowiska (Warszawa 2004), **lasy grądowe środkowoeuropejskie** (9170-1) są wrażliwe na wszelką działalność gospodarczą. Nawet mało intensywna gospodarka leśna powoduje znaczne zubożenie gatunkowe, a wprowadzanie domieszek gatunków iglastych (np. sosny) prowadzi do degradacji siedliska i zmian w składzie gatunkowym. Przekształcone grądy środkowoeuropejskie ze sztucznym drzewostanem mogą już zupełnie nie przypominać strukturą ekosystemu grądowego. W warunkach braku ingerencji człowieka w grądach zachodzi zwykle szybkie unaturalnianie się struktury lasu, w tym spontaniczne różnicowanie się struktury przestrzennej, a także odtwarzanie zasobów rozkładającego się drewna i drzew martwych oraz zamierających. W konsekwencji różnorodność biologiczna związana z nieużytkowanymi i niepielegnowanymi płacami grądów kilkakrotnie przekracza różnorodność w lasach gospodarczych. Konsekwentna ochrona bierna powinna być więc podstawową formą ochrony grądów środkowoeuropejskich. W lasach gospodarczych z kolei dopuszczalne są takie formy gospodarki, które będą racjonalnym kompromisem pomiędzy ochroną ekosystemów grądów, a potrzebami gospodarczymi. Celem gospodarki powinny być wówczas drzewostany grądowo – bukowe, lokalnie lipowo – dębowe lub grabowo – lipowe raczej bez udziału sosny, modrzewia czy daglezi. Grądy środkowoeuropejskie są wyjątkowo często biotopami unikatowych gatunków roślin, zwierząt, grzybów. Potrzeby ochrony gatunków rzadkich mogą lokalnie modyfikować ogólne zasady ochrony grądów.
- **Grąd subkontynentalny** (9170-2) jest typem ekosystemu leśnego, zagrożony jest ubytkiem własnego arealu oraz zastąpieniem obcymi siedliskowo drzewostanami. Nadal jeszcze w wielu miejscach utrzymuje się niekorzystna tendencja do preferowania świerka i zawyżania jego udziału w składzie gatunkowym drzewostanu grądu. Wciąż utrzymuje się również negatywna tendencja, by do składu gatunkowego grądów na siedlisku lasu mieszanego obligatoryjnie wprowadzać sosnę. Nieuchronnym skutkiem gospodarki leśnej są również zmiany jakościowe – upraszczanie struktury wiekowej i

przestrzennej grądów. W warunkach braku ingerencji człowieka w grądach zachodzi zwykle szybkie unaturalnianie się struktury lasu, w tym spontaniczne różnicowanie się struktury przestrzennej, a także odtwarzanie zasobów rozkładającego się drewna i drzew martwych oraz zamierających. W konsekwencji różnorodność biologiczna związana z nieużytkowanymi i niepielegnowanymi płatami grądów kilkakrotnie przekracza różnorodność w lasach gospodarczych. Konsekwentna ochrona bierna powinna być więc podstawową formą ochrony grądów środkowoeuropejskich. W lasach gospodarczych z kolei dopuszczalne są takie formy gospodarki, które będą racjonalnym kompromisem pomiędzy ochroną ekosystemów grądów, a potrzebami gospodarczymi. Z ekologicznego punktu widzenia niepożądane jest wprowadzanie do grądów sosny i daglezi. Naturalny skład gatunkowy grądów subkontynentalnych jest bardzo zmienny. Zwykle jego podstawą jest grab, często lipa, dąb. Sosna jest gatunkiem ekologicznie obcym dla tego ekosystemu. Grądy subkontynentalne należą do najbardziej zróżnicowanych ekosystemów leśnych Polski. Na ich arealach występują cenne gatunki roślin, grzybów i zwierząt. Uwarunkowania te sprawiają, że duża jest różnorodność sytuacji, w których ekosystem grądowy i składające się na niego elementy stają się przedmiotem ochrony.

- **Grądy zboczowe (9170-3).** *Głównym czynnikiem presji człowieka na ekosystemy grądów zboczowych jest gospodarka leśna, wiążąca się w lasach państwowych ze stosowanymi dawniej zrębami zupełnymi i próbami uprawy sosny, a nawet świerka, zaś w lasach prywatnych z plądrowniczą eksploatacją wybranych gatunków drzew z drzewostanu. Odpowiedzią fitocenozy na takie formy presji bywa wykształcanie się drzewostanów brzoźowo – osikowych, masowy rozwój podszytu, najczęściej leszczynowego, wnikanie gatunków nieleśnych, zwiększanie się udziału gatunków światłolubnych, a pod nasadzeniami iglastymi – pojaw gatunków acydofilnych i zanik gatunków żyznych siedlisk. Przejawami degeneracji są także: uproszczenie struktury drzewostanu i spadek liczby występujących gatunków. Dla jakości grądów zboczowych istotne są zagrożenia, jakie stwarzają regulacje rzek prowadzące do stabilizacji zboczy ich dolin, kształtowanych przez procesy erozyjne i denudacyjne. Zachowanie grądów zboczowych powiązane jest z ochroną całych zboczy lub nawet całych dolin rzecznych, ze wszystkimi ich naturalnymi elementami (np. źródłiska zboczowe) i naturalnymi procesami je kształtującymi (np. erozja boczna rzeki). Godną polecenia metodą*

ochrony grądów zboczowych jest dopuszczenie w nich spontanicznych procesów przyrodniczych, i to nie tylko w skali płatów samych grądów, ale w skali całych fragmentów dolin rzecznych, co umożliwia utrzymanie procesów ekologicznych, które kształtują specyfikę lasów na stromych zboczach, jak np. podcinanie stoku przez rzekę, procesy erozyjne i osuwiskowe, spływ powierzchniowy itd. Do podstawowych czynników warunkujących istnienie dużej części fitocenoz grądów zboczowych należy bowiem odmladzanie zboczy przez procesy stokowe. Niszczenie jednych fitocenoz przez naturalne procesy jest rekompensowane przez rozwój lasu w innych miejscach zboczy, a więc ochrona powinna zapewnić zachowanie naturalnego stanu dynamicznej równowagi całego, odpowiednio długiego odcinka rzeki. Gwarancją powodzenia jest utrzymanie pełnej gamy różnowiekowych siedlisk, czyli wystarczająco długich odcinków zboczy doliny, oraz możliwie naturalnego charakteru przepływów wody w rzece. Kompromisem między potrzebami ochrony a gospodarki, np. w lasach drobnej własności prywatnej, może być ekstensywne użytkowanie drzewostanu z cięciami o charakterze zbliżonym do porębowego, pod warunkiem zachowania ich niewielkiego natężenia. Naturalny skład gatunkowy tych lasów jest bardzo zmienny, zwykle w jego skład wchodzi w różnych proporcjach lipa, klon i grab z domieszką innych gatunków. Nie jest celowa schematyzacja pożądanej proporcji gatunków drzew w drzewostanie. Z uwagi na niewielką wiedzę o ekologii grądów zboczowych, ich naturalnym zróżnicowaniu, dynamice, planowanie przebudowy nie wydaje się uprawnione.

- **Łęgowe lasy dębowo-wiązowe** (Ficario-Ulmetwri) - 91F0. Podstawą ochrony lasów łęgowych powinna być ochrona warunków siedliskowych, w którym funkcjonuje ten typ ekosystemu, w tym przede wszystkim ochrona warunków wodnych. Oznacza to konieczność zachowania reżimu okresowych zalewów wodami rzeczными. Wyróżnia się dwa podtypy:

•**91F0 - 1 Łęg wiązowo - jesionowy typowy w strefie okazjonalnych zalewów w dolinach wielkich rzek** (=Ficario - Ulmetum typicum). Ekosystemy te są nierozłącznie związane z siedliskami podlegającymi okresowym zalewom wodami rzeczными. Zachowanie tych warunków jest niezbędne dla zachowania łęgowego charakteru lasu. Łęgi w niezakłóconych warunkach siedliskowych mogą funkcjonować bez pomocy człowieka. Wiele płatów wiązowo - jesionowych znalazło się w współcześnie z zmienionych przez człowieka warunkach siedliskowych. Presją

antropogeniczną na ekosystemy łęgów w obszarach objętych zmianą Studium może być np. gospodarka leśna. Gleby o charakterze mad i siedliska łęgowe często zalesiane były sosną, w wielu miejscach pojawiała się olsza zamiast dębu, wiązu i jesionu. Pod takimi drzewostanami rozwinęły się postaci regeneracyjne, jedynie przypominające lasy łęgowe. Obecnie łęgi stanowią cenne i nieczęste elementy przyrody. Istotnym zagrożeniem jest ich wycinka, nakazywana często przez administrację wodną, mająca na celu ułatwianie spływu wód powodziowych i lodu. Nieuchronnym efektem gospodarczego użytkowania lasu jest zubożenie łęgów wiązowo - jesionowych w istotne z punktu widzenia wartości przyrodniczej elementy np. martwe drzewa. Największe zagrożenie powoduje jednak zmiana warunków siedliskowych łęgów. Przesuszenie terenu i w konsekwencji grądowienie, dotyka większość płatów łęgowych. Udział wiązków w drzewostanie ograniczać może tzw. holenderska choroba wiązków, mająca charakter infekcji grzybowej przenoszonej przez korniki wiązu - ogłodki. Pewnym zagrożeniem jest także zjawisko chorobowego zamierania jesionu. Jego przyczyny nie są do końca jasne. Zjawisko zamierania dotyczy także dębu - zwłaszcza na miejscach przesuszonych.

- 91F0 - 2 Łęg wiązowo - jesionowy śleziennicowy, pozostający pod wpływem ruchomych wód niepowodujących powierzchniowych zalewów** (=Ficario - Ulmetum chrysosplenietosum). Łęgi te są zależne od specyficznych warunków wodnych. Są one naturalnym typem ekosystemu leśnego, który w niezakłóconych warunkach siedliskowych może funkcjonować bez pomocy człowieka. Podstawą ochrony winna być ochrona warunków siedliskowych, w których funkcjonuje ten typ ekosystemu, a przede wszystkim ochrona warunków wodnych przed przesuszeniem. Istotne jest nawet zachowanie lokalnych warunków spływu wód deszczowych. W stałych warunkach siedliskowych, przy braku ingerencji człowieka, lasy te są prawdopodobnie trwale i odnawiają się spontanicznie. W starszych drzewostanach - przy braku ingerencji człowieka - szybko unaturalnia się ich struktura, m.in. pojawiają się martwe drzewa i wykroty, tak ważne dla flory i fauny. Ważniejszym zagrożeniem dla tego typu łęgu może być utrata cech jakościowych ekosystemu. W wielu częściach Polski powszechne jest przesuszenie ekosystemów łęgowych, będące efektem ogólnego obniżenia poziomu wód gruntowych czy też obniżenia zasilania cieków wodami podziemnymi. Zagrożeniem jest też w tym przypadku powszechnie

obserwowane ostatnio zjawisko chorobowego zamierania jesionu. Najbardziej zagrożone są drzewostany na siedliskach sztucznie przesuszonych. Zjawisko to może mieć poważne konsekwencje, ponieważ w tym typie łągu właśnie dynamika populacji jesionu jest determinantą całej dynamiki ekosystemu. Zwykle także brakuje martwych drzew i rozkładającego się drewna, a dla niektórych gatunków (np. dzięcioł białogrzbiety), te mikrobioty mają kluczowe znaczenie.

- **Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie** (*Arrhenatherion elatioris*) – 6510. Siedlisko to reprezentuje antropogeniczną, niżową i górką wysokoproduktywną, bogatą florystycznie łąkę świeżą, użytkowaną kośnie. Ochrona siedliska o kodzie 6510 polega na zachowaniu różnorodności florystycznej łąk świeżych w wyniku stosowania dotychczasowych (ekstensywnych) form gospodarowania, odtwarzaniu zniszczonych łąk poprzez powrót do tradycyjnych metod gospodarowania, konserwacji zbiorowisk łąk świeżych polegającej na koszeniu i umiarkowanym ich nawożeniu. W przypadku tego siedliska obowiązuje podział na cztery typy. Są to:

•**6510 - 1 - Łąka rajgrasowa owsicowa** (*Arrhenatheretum elatioris*) należy do zagrożonych typów siedlisk w Polsce. Obserwowane są dwa kierunki zmian w ich roślinności. Z jednej strony brak opłacalności w niewielkich gospodarstwach powoduje zaprzestanie pielęgnacji użytków zielonych. Efektem jest zaprzestanie koszenia lub użytkowanie bez nawożenia. Prowadzi to do zubożenia florystycznego zbiorowiska. Z kolei w gospodarstwach o większym areale gruntów następuje zdecydowana intensyfikacja gospodarki na użytkach zielonych. Zwiększenie nawożenia, stosowanie nowoczesnych metod zbierania siana (niższe koszenie), mechanizacja prac (ubijanie gleby) i prowadzenie intensywnego wypasu może prowadzić do ujednolicenia i zubożenia składu florystycznego łąk rajgrasowych. Istniejąca obecnie tendencja do scalania gruntów i tworzenia dużych gospodarstw o intensywniej produkcji rolniczej wskazuje, że praktykowane będzie uproduktywnienie porzuconych łąk poprzez ich zalesianie. Następstwem takich procesów może być ginięcie wysoko wyspecjalizowanej grupy roślin związanych z ekstensywnie użytkowymi łąkami świeżymi. Łąki rajgrasowe powinno się kosić, najlepiej ręcznie lub lekkim sprzętem, maksymalnie dwa razy w roku. Pierwszy pokos powinien odbywać się nie wcześniej niż w pierwszej połowie czerwca, drugi zaś we wrześniu. Siano powinno być usuwane z łąk. Użytki zielone powinny być

umiarkowanie nawożone, a wysokość dawek nawozów winna być uzależniona od żyzności siedliska.

•**6510 - 2 - Łąka z wiechliną łąkową i kostrzewą czerwoną** (Zbiorowisko Poapratensis - *Festuca rubra*). Jej powstanie i egzystencja związane są ze stosowaniem ekstensywnych form gospodarowania na łąkach. Największym zagrożeniem dla tego typu zbiorowiska jest likwidacja drobnych indywidualnych gospodarstw rolnych. Ich grunty wcielane są do dużych, stosujących intensywne metody gospodarowania podmiotów lub są zalesiane. Rezultatem takich działań jest likwidacja typu roślinności powstałej w wyniku stosowania przez wiele stuleci ekstensywnej formy gospodarowania. Łąki te winno się czynnie chronić. Wiąże się to z koszeniem minimum raz w roku. W drugiej połowie lata łąki te mogą być niezbyt intensywnie wypasane. Powinny być również nawożone. Dawki nawozów należy ustalać dla każdego chronionego obiektu.

•**6510 - 3 - Regłowa łąka mieczykowo - mietlicowa** (*Gladiolo - Agrostietum capillaris*) - nie będzie poddana charakterystyce w Studium z uwagi na fakt, że zbiorowisko to występuje zazwyczaj na polanach regłowych pasm Karpackich, sięgając po 1350 m n. p. m.

•**6510 - 4 - Cieplolubna łąka pieniąska** (*Anthyllidi - Trifolietum montani*) - nie będzie poddana charakterystyce w Studium z uwagi na fakt, że zbiorowisko to występuje w Pieninach (Zachodnich i Centralnych), w pasie wysokości od 500 do przeszło 800 m n. p. m.

- **Nadrzeczny łęg topolowy** (*Populetum albae*) - 91EO-2. Łęg ten rozwija się na aluwialnych dużych i średnich rzek, w najwyższych wyniesionych partiach teras dennych, gdzie zachodzi proces madotwórczy. Jest on zatapiany znacznie rzadziej, niż łęg wierzbowy, a po powodzi szybciej od niego odsłaniany. Zajmuje najsuchsze i najmniej żyzne dolinne gleby napływowe, wykształcone z cięższych mad. Warunkiem utrzymania naturalnego potencjału siedlisk *Populetum albae* jest zachowanie procesów madotwórczych zachodzących podczas katastrofalnych zalewów, a także odpowiedniego poziomu alimentacji wód w korycie i retencji dolinnej. Powyższe siedliska związane z ekosystemami leśnymi i łąkowo-pastwiskowymi są zarazem miejscem bytowania i żerowania ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty, m.in. takich jak:

kania ruda, bocian czarny, żuraw, dzięcioł średni, podróżniczek, derkacz, błotniak zbożowy, błotniak łąkowy, gegawa, rycyk, kulik wielki, itd. Łęgi nadrzeczne topolowe są podatne na degradację wywołaną brakiem zalewów i obniżeniem poziomów wód gruntowych w dolinie.

3.2.2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej – aktualizacja 2011 r.

Rzeźba terenu

W podziale geomorfologicznym Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego⁷, obszar gminy Miłosław należy do regionów:

- Wysoczyzna Gnieźnieńska z subregionami: Równina Średzka i Równina Wrzezińska,
- Pradolina Warszawsko-Berlińska (Warciańsko-Odrzańska) z subregionem - Odcinek Śremski.

Obszar gminy Miłosław położony jest w zasięgu stadiału leszczyńskiego należącego do zlodowacenia bałtyckiego. Rzeźba terenu ukształtowana w wyniku działania lądolodu i związanych z nim procesów morfotwórczych jest słabo urozmaicona. Wysoczyzna ma charakter równiny morenowej płaskiej, miejscami falistej, Łagodnie opadającej w kierunku południowym, w stronę pradoliny. Deniwelacje powierzchni terenu na ogół nie przekraczają kilku - kilkunastu metrów. W rzeźbie terenu zaznaczają się wyraźnie pagórki ozowe ciągnące się na linii Miłosław - Nekla, krawędzie pradoliny oraz płaskie, szerokie doliny cieków: Miłosławka, Kanał Biechowski A i B, Wielki Rów. Najwyżej wzniesiony na obszarze gminy jest szczyt pagórka ozowego (119,03 m n.p.m.), położonego na północ od wsi Rudki, Najniżej położony punkt wyznacza kóta wodna (66,6 m n.p.m.) na rzece Warcie, przy jej wyjściu z obszaru gminy. Pradolinę od wysoczyzny oddzielają krawędzie erozyjne o wysokościach względnych rzędu 10 - 20 metrów.

Równina morenowa zbudowana jest z osadów glacialnych i fluwioglacialnych, W budowie powierzchniowej przeważają gliny i piaski. Tylko w dnach dolin rzecznych i obniżen powierzchni wykształciły się grunty organiczne. Na północno-wschodnich krańcach gminy pojawiają się fragmenty zanikającego sandru czerniejewskiego, towarzyszącego dolinie

⁷ B. Krygowski 1961: Geografia Fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Część I. Geomorfologia, Wyd. Matematyczno-Przyrodniczy Kom. Fizjograficzny PTPN, Poznań

Wrześnicy. Występujące wyspowo fragmenty sandru mają małą miąższość, rzędu kilku kilkunastu metrów i zbudowane są przeważnie z piasków drobnoziarnistych. W rejonie Miłosławia, na wschód od niego, pojawiają się fragmenty ozów.⁸ Pradolina Warciańsko-Odrzańska, z dobrze rozwiniętym systemem terasowym, wyścielona jest madami i piaskami aluwialnymi.

Budowa geologiczna

Podłoże utworów kenozoicznych budują utwory mezozoiczne górnej kredy wykształcone w postaci wapieni, wapieni marglistych i piaskowców. Strop utworów mezozoicznych zalega na głębokości 100-150 metrów i wykazuje nachylenie w kierunku zachodnim.

Powierzchnię utworów mezozoicznych pokrywają osady oligocenu (tylko w formie izolowanych płatów), miocenu i pliocenu. Miąższość utworów mioceńskich zmienia się w granicach od 30 do 75 metrów. Znacznie bardziej zróżnicowane są miąższości ilów pstrych pliocenu. Zmieniają się one od kilkunastu metrów w części północnej obszaru opracowania, przez 75 metrów w rejonie Miłosławia do około 20 metrów w obszarze pradoliny.

Osady czwartorzędu, złożone na ilach pliocenu, przykryte są przez ciągły kompleks glin zwałowych o miąższościach rosnących z południowego-zachodu na północny-wschód (od kilkunastu do blisko 100 metrów w rejonie Wrześni). Utwory akumulacji wodno-lodowcowej występują tylko we fragmentach rynien subglacialnych, wykorzystywanych przez rzeki. W dolinach zajętych przez rzeki występują także torfy, muły, mady i piaski akumulacji rzecznej. Ich miąższość jest na ogół niewielka i rzadko przekracza 5 metrów.

W pradolinie miąższość utworów czwartorzędowych, głównie piasków, na ogół nie przekracza 25 metrów.

Surowce naturalne

Na terenie gminy występują kopaliny zaliczone do podstawowych (wody lecznicze) oraz pospolitych - kruszywo i torfy.

Złoża surowców mineralnych (piaski i żwiry) oraz organicznych (torfy, gytie) zostały

⁸ D. Czernicka- Chodakowska: Formy ozowe na obszarze Polski, Warszawa 1991: Przeglądowa Mapa Geomorfologiczna Polski w skali 1:500000, ark. Poznań, IGiPZ PAN.

udokumentowane.⁹

Złoże piaskowo-żwirowe "Orzechowo" (pow. 232 000 nr, miąższość od 3,0 do 12,7 m, średnio 6,5 m) ma udokumentowane i zatwierdzone zasoby w kat. C, w ilości 5448,3 tys. t. (CUG Warszawa - decyzja W/4903/84). Złoże traktowane jest, ze względu na położenie na terenie leśnym, jako złoże częściowo kolizyjne. Złoże to nie jest eksploatowane.

Mniejsze złoża surowców mineralnych, eksploatowane w okolicach Białego Piątkowa (wytwarzisko 30m x 15m), Gorzyc (wytwarzisko 120m x 30m) i **Rudek**, nie mają udokumentowanych zasobów. Kruszywo z okresowo eksploatowanych wyrobisk zużywane jest przez budownictwo i drogownictwo. W sąsiedztwie wyrobisk znajdują się tereny zasobowe dla dalszej eksploatacji kruszyw. Dotyczy to szczególnie rejonu Rudek.

Na terenie gminy znajdują się także eksploatowane tylko w niewielkim stopniu złoża torfu. Udokumentowane w 1958 roku złoże „**Doliny rzeki Maskawy i Miłosławki**” (na odcinku Środa-Miłosław - kat. C₂) zostało na terenie gminy w dużej części wyeksploatowane, a tereny wyrobiskowe zalane i użytkowane jako stawy rybne. Na powierzchni około 15 ha pozostały jeszcze pewne zasoby torfów na tym złożu. Miąższość pokładu torfów wynosi od 0,5 do 3,5 m. Torfy nie nadają się dla celów przemysłowych.

W części wschodniej gminy, w rejonie Chlebowia, znajduje się fragment złoża „**Wszembórz-Pyzdry**”. Torfy tego złoża nie nadają się do wykorzystania przemysłowego.

Złoże „**Biechowo-Kaczanowo**” udokumentowane w 1959 roku - kat.C₂, zawiera pokład torfów i gytii o miąższości od 0,3 do 2,0 m. Powierzchnia złoża w gminie wynosi 89 ha. W złożu znajdują się pokłady torfu i gytii. Złoże nie nadaje się do eksploatacji dla celów przemysłowych, w części jednak zostało już wykorzystane przez lokalną ludność dla celów rolniczych.

Złoże „Lipie” zawiera torf niski turzycowo-mszysty i trzcinowy oraz gytia w polu o powierzchni 87,5 ha nr . Miąższość torfów wynosi od 0,9 do 1,7 m, a gytii od 1,8 do 3,3 m. Złoże udokumentowane w 1957 roku w kat C₂, w dużej mierze jest już wyeksploatowane. Torfy występujące w złożu nadają się dla celów opałowych. W dolinie Strugi Wielkiej udokumentowane zostało **złoże „Giecz - Środa - Winna Góra”** zawiera

⁹ R. Kinas, 1996: Inwentaryzacje złóż surowców mineralnych województwa poznańskiego w ujęciu gminnym, miasto i gmina Miłosław. Przedsiębiorstwo Geologiczne "PROKSIMA" S.A we Wrocławiu, Oddział w Poznaniu.

nieprzydatne dla celów przemysłowych torfy niskie turzycowe i turzycowo-drzewne. Miąższość torfów i towarzyszącej im gytii wynosi 1,7 m. Na terenie gminy zajmuje powierzchnię około 41 ha w rejonie Księżna.

Złoże torfów - „Bardo-Murzynowo Kościelne” - zajmuje w gminie pow. 65,6 ha. W złożu udokumentowanym w 1975 roku średnia miąższość torfów nadających się dla celów rolniczych wynosi 1,7 m, a gytii 4,0 m. Zasoby bilansowe złoża oceniane są na 567,6 tys. m³ torfów. Zasoby pozabilansowe natomiast na 458,7 tys. m³ torfów i 2123,7 tys. m³ gytii.

Wody termalne chlorkowo-sodowe ze złoża w miejscowości Czeszewo zaliczone zostały do wód leczniczych.¹⁰ Są to wody mineralne 0.46% hipertermalne (temperatura około 35 °C). Wydajność odwiertu wynosi 10 m³/h (pomierzona na samowypływie).

Złoże gazu ziemnego Miłosław E obejmujące obręb Miłosław oraz części obrębów : Palczyn, Kębłowo Lipie, Kozubiec, Bugaj. Złoże to nie posiada sporządzonej karty informacyjnej.

Złoże gazu ziemnego Winna Góra zostało odkryte w roku 2007 r. odwiertem Winna Góra - 1 i obejmuje część obrębu Bugaj. Złoże to posiada sporządzoną kartę informacyjną. Jest ono zakumulowane w obrębie piaskowców (łądowych osadów górnego czerwonego spągowca saksonu). Powierzchnia złoża 85 2187 m², całkowita objętość tego złoża to 15 084 500 m³, średnia miąższość efektywna to 17,7 m, zaś współczynnik porowatości efektywnej wynosi 16,6%. Górną granicę pułapki stanowi powierzchnia stropu piaskowców uszczelniona osadami cechsztynu o miąższości 615 m. Dolną granicę, którą stanowi woda – gaz, przyjęto na głębokości 3547,1 m. Poziome granice złoża wyznacza linia przecięcia się dolnej granicy złoża z powierzchnią stropu utworów czerwonego spągowca wzdłuż linii 3475,6 m oraz powierzchnia uskokowa ograniczająca podniesienie od strony SW. Zasoby złoża zostały wyliczone w Dokumentacji Geologicznej Złoża Gazu Ziemnego Winna Góra i są następujące:

- pierwotne zasoby geologiczne gazu ziemnego 341 mln m³,
- wydobywane zasoby geologiczne gazu ziemnego to 205 mln m³.

¹⁰ Wg Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1994 r. w sprawie określenia złóż wód zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz innych kopalin leczniczych, a także w sprawie zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż do kopalin podstawowych (Dz. U. Nr 89, poz. 417)

Wydobycie od dnia 15.02.2007 r. do dnia 11.05.2007 r. wynosiło 1,133 mln 341 mln m³, zaś stan zasobów na dzień 31 grudnia 2009 roku był następujący:

- zasoby geologiczne 339,87 mln m³,
- zasoby wydobywane 203,87 mln m³,

Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zmianami) koncesji na działalność w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania kopalin podstawowych wymienionych w art. 5 ust. 2 pkt 1-3, solanek, wód leczniczych i termalnych oraz innych kopalin leczniczych zaliczonych do kopalin podstawowych na podstawie art. 5 ust. 6 udziela minister właściwy do spraw środowiska. Zgodnie z art. 16 ust. 5 ustawy udzielenie koncesji na działalność, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 i 3, tj. wydobywanie kopalin ze złóż i bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych, z wyjątkiem takiej działalności wykonywanej w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, wymaga uzgodnienia z właściwym wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta. Uzgodnienie następuje na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Warunki klimatyczne

Według podziału rolniczo-klimatycznego Polski R. Gumińskiego, obszar gminy zaliczyć należy do dzielnicy środkowej, charakteryzującej się niskim opadem średniorocznym (około 550 mm), największą liczbą dni słonecznych (ponad 50) oraz najmniejszą liczbą dni pochmurnych (poniżej 130). Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8°C Dni mroźnych jest od 30 do 50, z przymrozkami od 100 do 110. Przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 80 dni, a okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni.

Cechą charakterystyczną klimatu są: stosunkowo małe amplitudy rocznych temperatur powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z nietrwałą pokrywą śnieżną. W regionie w którym położona jest gmina istnieje większe prawdopodobieństwo występowania lat posusznych niż normalnych i wilgotnych. Niedobór wody, mierzony różnicą rocznych sum opadowych i rocznej wielkości parowania z wolnej powierzchni wody, wynosi około 300 mm Rozkład opadów w ciągu roku przedstawiają dane zawarte w tabeli.

Zestawienie sum opadów roku normalnego (n), wilgotnego (w) i suchego (s).¹¹

Posterunek (lata)	Suma opadów w mm													
		XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	ROK
Wrzesnia /1952-1983/	N	41	44	34	29	30	33	52	59	78	58	42	44	544
	w 1967	58	66	5	59	48	27	86	137	37	110	49	66	796
	S 1959	37	55	39	7	28	32	40	40	22	27	4	13	344
Nowa Wieś Podgórna /1957- 1984/	N	42	42	35	30	33	33	60	60	78	62	41	44	560
	w 1977	67	56	58	32	64	58	73	64	107	165	46	18	808
	s 1982	9	20	28	11	15	24	14	50	60	30	6	5	272
Klęka /1957-1980/	N	41	42	31	35	28	36	60	68	84	67	44	47	583
	w 1961	24	29	33	37	52	46	16	51	158	100	14	40	752
	s 1959	8	15	15	15	18	17	8	45	126	39	5	5	325

Wody powierzchniowe

Głównymi ciekami odwadniającymi obszar gminy są dwie rzeki, Warta i Miłosławka. Miłosławka wraz z dopływami przepływa przez centralną część gminy, z północnego-wschodu na południowy zachód. Poza obszarem gminy Miłosławka uchodzi do Maskawy, będącej dopływem Warty. Sieć cieków na wysoczyźnie jest gęsta. Większość z nich jest pogłębiona, ma umocnione faszyną brzegi i stanowi część systemu melioracyjnego. Wynikiem przeprowadzonych prac jest włączenie drobnych zagłębień bezodpływowych w sieć odwodnieniową oraz występowanie licznych bram w działach wodnych. Część cieków na wysoczyźnie ma charakter cieków okresowych.

Miłosławkę i jej dopływy charakteryzuje śnieżno-deszczowy reżim zasilania, z jednym maksimum i jednym minimum w ciągu roku. Po maksimum wiosennym stany i przepływy szybko się zmniejszają. Niżówki rozpoczynają się na ogół w czerwcu, są stabilne i utrzymują się przeważnie do końca roku hydrologicznego. Taki rytm stanów i przepływów

¹¹ A. Karnecki 1985: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1:50000. Ark. 423.4 - Środa Wlkp., OPGK Poznań M. Stelmach, R. Graf 1989/90: Komentarz do Mapy Hydrograficznej Polski w skali 1:50000. Ark. 433.2 Jarocin, OPGK Poznań

jest charakterystyczny dla rzek zasilanych z obszarów deficytowych, w których wody zretencjonowane zimą zostają szybko zcerpane a zasilanie opadowe w miesiącach letnich, ze względu na deficyty wodne strefy aeracji, nie zaznacza się w przebiegu stanów wód powierzchniowych.

Obszar gminy zaliczany jest do strefy najniższych spływów jednostkowych w Polsce. Średnia wartość spływu jednostkowego w dorzeczu Miłosławiu mieści się w granicach wyznaczonych przez spływy wyznaczone dla Wrześnicy w Szamarzewie $q = 2,6 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$ i Maskawy w Brodowie $q = 3,2 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$. Większość wód opadowych odpływa w półroczu zimowym, ponad 85%. Południową część gminy zajmuje dolina Warty, z ujściowym odcinkiem rzeki Lutyni.

Warta i Lutynia zaliczają się także do rzek o śnieżno-deszczowym reżimie zasilania, z jednym maksimum i jednym minimum w ciągu roku. W cyklu rocznym przepływy większe od średnich występują przeważnie w półroczu zimowym. Kulminacje stanów występują w lutym na Lutyni i w marcu na Warcie, a minima latem i jesienią. Reakcja na opad jest niewielka. Przepływy i stany na Lutyni w jej odcinku ujściowym kształtowane są, w zakresie stanów wysokich, przede wszystkim przez wody cofkowe Warty. Zabezpieczeniem doliny Lutyni przed cofką wód Warty są wały II klasy bezpieczeństwa.

Średni spływ jednostkowy wynosi dla Lutyni w Raszewach $3,24 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$, a dla Warty w Nowej Wsi Podgórznej $4,55 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$. Stanowi to odpowiednio 59% i 83% średniego odpływu jednostkowego dla obszaru Polski ($5,5 \text{ dm}^3/\text{s}/\text{km}^2$).¹² Współczynnik nieregularności przepływów, określany stosunkiem spływu maksymalnego do minimalnego, wynosi dla Warty 38,7, dla Lutyni 655. Z uwagi na zagrożenie powodziowe ¹³występujące w dolinie Warty, w obrębie pradoliny usypano znaczne odcinki wałów przeciwpowodziowych. **Na obszarze gminy brak jest jezior. Znajdują się tu jednak 42 zbiorniki naturalne o powierzchni 189 ha i 27 zbiorników sztucznych o powierzchni 168 ha.** Zbiorniki powierzchniowe to starorzecza, doły potorfowe, naturalne oczka wodne i stawy rybne. Największe akweny stanowią stawy hodowlane w rejonie Miłosławia łącznie około 225 ha), należące do Agencji Rolnej Skarbu Państwa.

¹² jw
¹³ jw

Topograficzne działy wodne, na ogół słabo zaznaczone w rzeźbie terenu, należą do działów III-IV rzędu. Obejmują one działy Warty i jej dopływów.

Wody podziemne

Zasoby wód podziemnych na terenie gminy związane są przede wszystkim z utworami wodonośnymi czwartorzędu i trzeciorzędu.¹⁴ Główne zbiorniki wodonośne wód w utworach czwartorzędowych związane są z doliną Warty. Odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, z przepływającą przez nią Wartą, zaliczony został do obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (**GZWP**) wymagających szczególnej ochrony (**OWO** - obszar wysokiej ochrony) - "Pradolina Warszawa-Berlin (Koło-Odra) nr 15O".¹⁵

Główny poziom wodonośny w utworach czwartorzędu występuje w dolinie Warty.

Poziom ten jest odkryty, a budujące go piaski i żwiry mają miąższości zmieniające się od 5 do 15 metrów, lokalnie do 30 metrów. Uzyskiwane wydajności przeciętne mieszczą się w przedziale od 30 do 70 m³/h.

Z rejonem doliny Warty związane są także poziomy wodonośne miocenu. Mają one mniejsze znaczenie, a budujące je utwory piaszczyste zalegają na głębokości około 100 metrów. Poza doliną Warty pierwszy użytkowy poziom wodonośny związany jest z reguły z utworami miocenu. Występuje on najczęściej na głębokości około 100 metrów i charakteryzuje się wydajnościami przeciętnymi rzędu 10-30 m³/h w rejonie ograniczonym miejscowościami Miłosław - Biechowo - Nowa Wieś Królewska - Kołaczkowo i 30-70 m³/h na pozostałym obszarze. Poziomy użytkowe czwartorzędu na obszarze wysoczyznowym, ze względu na niewielkie miąższości utworów wodonośnych (z reguły <5 metrów, lokalnie do 15 metrów) mają niewielkie znaczenie.¹⁶ Na terenie gminy brak jest punktów monitorujących stan czystości wód podziemnych. Na podstawie informacji o budowie geologicznej obszaru i o stanie czystości wód powierzchniowych można jednak przyjąć, że potencjalnie najbardziej zagrożonym jest użytkowy poziom wodonośny czwartorzędu, w Pradolinie

¹⁴ A. Kaniecki, Z. Ziętkowiak 1987: Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. 36-Gniezno, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa.

¹⁵ A.S. Kleczkowski 1990: Objasnienia mapy obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, 1:500000, Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH, Kraków.

¹⁶ A. Kaniecki, Z. Ziętkowiak 1987: Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. 36-Gniezno, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa.

Warciańsko - Odrzańskiej. Najbardziej podatne na zagrożenia są także wody poziomu gruntowego, zalegającego na głębokości do 5 metrów. Źródłem zanieczyszczenia wód tego poziomu są doły chłonne, śmietniki, drogi i przede wszystkim zanieczyszczenia związane z rolnictwem (chemizacja rolnictwa) i hodowlą.¹⁷

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Gmina Miłosław charakteryzuje się w miarę dobrymi warunkami dla rolnictwa. Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 66,7 pkt. wobec ogólnopolskiego 65,3 pkt. w skali 100-punktowej¹⁸

Grunty orne i sady zajmują 54,5% powierzchni gminy. Charakteryzują się przewagą gleb kompleksu 4 - pszenno-żytniego (kl. IIIa i b), 5 - żytnio - ziemniaczanego (kl. IVa), 6 – żytnio-ziemniaczanego (kl. IVb, i V) oraz z dużym udziałem kompleksu 2 -pszennego dobrego (kl. II, IIIa) i kompleksu 7 - żytnio-lubinowego (kl. VI).

Niewielką powierzchnią zajmują gleby kl. II - najlepsze na terenie gminy. Grunty zaliczone do kompleksów wilgotnych 8 - zbożowo-pastewnego mocnego (kl. IIIb i IVa) oraz 9 - zbożowo-pastewnego słabego (kl. IVb, V i VI) spotyka się w obniżeniach terenu. Na stromych zboczach gliniastych gleby zaliczono do kompleksu 3 -pszennego wadliwego (kl. IIIb i IVa).

Pod względem przydatności rolniczej gruntów gminą można podzielić na część północną o bardzo dobrych warunkach i część południową i środkową o warunkach średnich i słabych. Układ stosunków glebowych w gminie jest uwarunkowany istniejącymi warunkami środowiska jak budowa geologiczna, rzeźba terenu, warunki gruntowo – wodne.

Na wysoczyźnie, gdzie jest podłoże gliniaste przeważają gleby dobre i średnie -brunatne i czarne ziemie. Na obszarze pradoliny i w obrębie pagórków ozowych występują gleby słabsze piaszczyste gleby brunatne kwaśne i mady.

Użytki zielone zajmują 6,1% powierzchni gminy. W ostatnich kilkunastu latach zanotowano wyraźny spadek (o blisko 133 ha) powierzchni łąk i pastwisk. Większą część z nich

¹⁷ J. Górski (red.)1985: Ocena zagrożenia jakości wód podziemnych oraz analiza stopnia ich zanieczyszczenia na terenie kraju, IKŚ, Poznań (maszynopis); J. Siepak, J. Zerbe, M. Kabaciński, T. Sobczyński 1993: Wpływ chemizacji rolnictwa na wody i poziom wodonośnego na obszarach wiejskich, Chemia w ochronie środowiska, Politechnika Lubelska, (materiały konferencyjne).

¹⁸ Na podstawie; Warunki przyrodnicze produkcji rolnej województwa poznańskiego 1989: Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa PAN, Puławy.

przekształcono w grunty orne. Pozostałe zostały zdegradowane do nieużytków. Nie jest to zjawisko korzystne, gdyż użytki zielone oprócz funkcji produkcyjnych spełniają ważne funkcje ekologiczno-ochronne w środowisku. W związku z tym należałoby ten proces odwrócić i grunty orne w wilgotnych kompleksach 8 i 9 na podłożu murszastym zamienić w użytki zielone. Reasumując, gmina pod względem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej ma dość korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa:

- przewaga, bo przeszło 64 % gruntów ornych i sadów stanowią gleby bardzo dobre i dobre rolniczo,
- użytki zielone zajmują stosunkowo dużą powierzchnię i są w większości wartościowe,
- gmina reprezentuje stosunkowo wysoki stopień kultury rolnej i średnio korzystne warunki wodne,
- gmina posiada dobre warunki pod względem możliwości różnorodnych upraw,
- utrzymanie produktywności dobrych gruntów rolnych wymaga kształtowania krajobrazu rolniczego poprzez wzbogacanie w zadrzewienia śródpolne, inwestycje w zakresie "małej retencji" celem zachowania właściwej wilgotności gleb.

Szata roślinna

Gmina należy do bardziej zalesionych w województwie. Lasy zajmują w gminie przeszło 30 % powierzchni. Występują w trzech kompleksach:

- na terasie zalewowej i nadzalewowej Warty, po jej południowej stronie na terasach wyższych pradoliny po północnej stronie Warty
- wzdłuż doliny Miłosławki i na pagórkach ozowych.

Gospodarkę leśną prowadzi tu nadleśnictwo Jarocin (obręb Czeszewo). Lasy znajdujące się w dolinie Warty na terasie zalewowej i nadzalewowej zakwalifikowane są do lasów wodochronnych. Ponadto te lasy oraz lasy w rejonie Miłosławia i Czeszewa uznano za lasy masowego wypoczynku.

Wg podziału Polski na krainy przyrodniczo-leśne¹⁹ obszar gminy przynależy on do Krainy III Wielkopolsko-Pomorskiej, Dzielnicy Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Wg geobotanicznego podziału Polski²⁰ zaliczony on został do Poddziału A2 - Pasa Wielkich

¹⁹ Mroczkiewicz L. 1959: Podział Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne. Prace IBL Warszawa

²⁰ Szafer W. 1977: Geobotaniczny podział Polski w: Szafer W., Zarzycki K. (red.) Szata roślinna Polski.

Dolin, Krainy Wielkopolsko-Kujawskiej, okręgu poznańsko - gnieźnieńskiego.

Znaczne zróżnicowanie szaty roślinnej na tak stosunkowo niewielkiej powierzchni jak gmina wynika z dużej zmienności ekologicznej siedlisk. Oprócz wysoczyzny zbudowanej z glin zwałowych dużą przestrzeń zajmują piaszczyste terasy rzeczne i pradolinie pozostające pod różnym wpływem wód gruntowych i powierzchniowych (w zależności od wysokości). Znaczące dla flory są też wszystkie siedliska wilgotne i wodne występujące tu w wielu miejscach, a więc drobne zbiorniki wód stojących (stawy rybne, starorzecza, oczka wodne) oraz rzeki i mniejsze strumienie.

Na omawianym terenie można wyróżnić cztery duże regionalne jednostki krajobrazowe, tj. krajobraz zdominowany przez lasy związany z wysokimi północnymi terasami Warty (Lasy Czeszewskie), krajobraz zdominowany przez pola uprawne, związany z Równiną Wrzesińską, krajobraz łąkowo-leśno-wodny związany z doliną Miłosławki, stawami rybnymi i pagórkami Gzowymi, krajobraz leśno - łąkowy panujący w obniżeniach dolinnych Warty i Lutyni.

Na obszarze gminy w szacie roślinnej najważniejszą pozycję pod względem ekologicznym i przestrzennym zajmują lasy.

Lasy nadleśnictwa Czeszewo należą do najpiękniejszych i najbardziej interesujących obszarów leśnych Wielkopolski. Rozległe kompleksy lasów liściastych porastające terasy zalewową i środkową doliny Warty i dolnej Lutyni mają bardzo często charakter zbliżony do naturalnego. Stanowią one z tego względu cenny obiekt dla badań geobotanicznych oraz atrakcyjny do penetracji turystycznej. Do najcenniejszych gatunków budujących tu drzewostany w zbiorowiskach leśnych są jesion, dąb szypułkowy i lipa drobnolistna.

W lasach czeszewskich wyróżnić można 4 zasadnicze zespoły leśne²¹

1) oles *Carici elongatae* - *Alnetum*

Płaty olesu występują w najniższej położonych miejscach terenu, najczęściej w zagłębieniach bezodpływowych. Najładniejsze fragmenty olesu znajdują się w leśnictwie Bagatelka.

Olesy należą do zbiorowisk florystycznie bogatych (30 - 40 gatunków). Najważniejszym gatunkiem budującym najwyższą warstwę drzew jest olsza czarna *Alnus glutinosa*.

Częstym składnikiem drzewostanów jest jesion wspaniały *Fraxinus excelsior*, rzadziej spotykany jest wiąz szypułkowy *Ulmus laevis*, wiąz polny *Ulmus campestris*, brzoza bradawkowata *Betula verrucosa* oraz dąb szypułkowy *Quercus robur*.

2) Łęg wierzbowo-topolowy *Salici - Populetum*

Łęg ten spotyka się, w widłach Warty i Lutyni (leśn. Warta) oraz w leśnictwie Stoki. Stanowi on wielowarstwowy las liściasty, w którym piętro drzew tworzą drzewiaste gatunki wierzby: *Salix alba*, *Salix fragilis* oraz topole *Populus alba*, rzadziej *Populus nigra*. Sporadycznie pojawia się jesion, dąb szypułkowy. Występuje w warunkach okresowo zalewanych wodą.

3) Łęg jesionowo-wiązowy *Fraxino - Ulmetum*

Płaty tego łęgu występują na terenie całego nadleśnictwa, w środowisku wilgotnym, w warunkach poziomego i pionowego ruchu wody, na terasie zalewowej i średniej w ich obniżeniach. ~~Największe powierzchnie i najpiękniejsze fragmenty tego łęgu chronione są w dwu rezerwatach „Czeszewo” i „Lutynia”.~~ Na terenie nadleśnictwa Czeszewo łęg jesionowo-wiązowy jest najbogatszym zbiorowiskiem leśnym. Zanotowano w nim 135 gatunków roślin. Optymalne warunki w tym środowisku znajduje przede wszystkim jesion, a w niektórych wariantach także wiąz polny (uważany za gatunek charakterystyczny dla zespołu) oraz olsza czarna i dąb szypułkowy. Rzadziej spotykany jest grab, brzoza brodawkowata i topola biała, W wilgotniejszych płatach dominuje olcha czarna, która dochodzi tam do największych wysokości (28 m) i wytwarza piękne gonne strzały.

4) Grąd *Galio (silvatici) - Carpinetum stachyetosum silvaticae*

Grąd ten występuje w dolinie Warty na terasie zalewowej i środkowej. Najliczniej spotykany jest w zakolu Warty i w pobliżu Lutym (leśn. Warta), a także w leśn. Sarnice i Splawik. Jest to grąd niski w podzespole z czyścem leśnym - *Galio (silvatici) - Carpinetum stachyetosum silvaticae*. Wyróżnia się tu trzy warianty grodu niskiego:

- a. wariant z wiązem *Ulmus campestris*
- b. wariant z jesionem *Fraxinus excelsior*
- c. wariant typowy

Gatunkiem wspólnym dla wszystkich wariantów jest grab.

Pomiędzy Bugajem a Gorzycami szata leśna jest silnie przekształcona i reprezentują ją monokultury sosnowe wprowadzone na siedliskach uboższych grądów oraz kwaśnych

i świetlistych dąbrów. Pod względem fitosocjologicznym rozpowszechnione jest tam zbiorowisko *Pinus - Geranium*. W obniżeniach dolinnych występują rozległe obszary zbiorowisk seminaturalnych łąkowych i pastwiskowych. Stawy rybne, dolinki małych rzeczek oraz Warta ze swymi starorzeczami są miejscem występowania bardzo zróżnicowanej roślinności wodnej i szuwarowej.

Fauna

Na obszarze gminy zostały wyznaczone cenne zoocenozy w postaci ostoi ptaków wodnych i błotnych²²:

- 1) **rangi międzynarodowej i krajowej**²³ - stawy miłosławskie
- 2) **rangi regionalnej** - dolina Warty od Orzechowa do Czeszewa i międzyrzeczce Warty - Lutyni (odcinek przyujściowy), pełniące funkcje w okresie lęgowym.

Na stawach miłosławskich gniazdują liczne gatunki ptaków wodnych; łabędź niemy, kilka gatunków kaczek, **w tym wyjątkowo rzadka w Polsce helmiatka, perkozy:** dwuczuby, rdzawoszyj, zausznik, perkozek, błotniaki stawowe. W okresie przelotów obserwuje się tu duże koncentracje ptaków wodnych (kaczek i łysek), a na spuszczonej stawach - siewkowatych. **Na stawach miłosławskich żerują kania ruda i czarna.**

W kompleksie lasów Czeszewskich i dolinie Warty występują również takie chronione gatunki ptaków jak bielik, rybołów, orlik krzykliwy, bocian czarny. Stanowiska wymienionych gatunków podlegają szczególnej ochronie.²⁴

Z wartościowych (chronionych i ginących) gatunków awifauny doliny Warty można wymienić m.in.: żurawia, błotniaka stawowego, brodziec samotnego, drożdżika, dzięcioła średniego (duża koncentracja), zimorodka i in. Istnieją tu też kolonie czapli siwej. Dolina Warty pełni też w okresie przelotów funkcje zimowiska ptaków wodnych.

²² Bednorz J. Kupczyk, M. Winiecki A., 1989: PWskazanie najcenniejszych zoocenoz w woj. Poznańskim dla celów ochrony krajobrazu. ZPP TUP Pracownia w Poznaniu.

²³ wg kryteriów opisanych w opracowaniu Winieckiego A. i Wesołowskiego T. 1987: Ostoje ptaków wodnych i błotnych w Polsce i problem ich ochrony. Człowiek i środowisko z. 11/4

²⁴ wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. nr 220, poz. 2237).

Siedliska związane z ekosystemami leśnymi i łąkowo-pastwiskowymi obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 są miejscem bytowania i żerowania ptaków chronionych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, m.in. takich jak: kania ruda, bocian czarny, żuraw, dzięcioł średni, podróżniczek, derkacz, błotniak zbożowy, błotniak łąkowy, gegawa, rycyk, kulik wielki, itd.

Walory uzdrowiskowe wsi Czeszewo

Wieś Czeszewo ma szansę stać się wsią uzdrowiskową. Mineralne wody termalne, których odwiert znajduje się w Czeszewie mogą być wykorzystywana przede wszystkim do kąpieli i inhalacji, a także kuracji pitnych. Korzystne ponadto warunki ciśnienia umożliwiają samoczynną eksploatację wody. Klimat Czeszewa - nizinny, bodźcowy, wspomagany przez wielkoprzestrzenne tereny leśne oraz wysokie walory higieniczne powietrza atmosferycznego są dodatkowymi, pozytywnymi elementami, które mogą wzbogacać leczenie balneoklimatyczne. Wartości przyrodnicze, krajobrazowe i krajoznawcze okolic Czeszewa oraz dogodne położenie komunikacyjne zwiększają jego atrakcyjność jako wsi kuracyjnej. Zgodnie z PN-91/Z 11000 „Uzdrowiska, podział nazwy, określenia i wymagania ogólne” - Czeszewo może starać się status uzdrowiska zdrojowego, tzw. zdrojowiska nizinnego, klimatycznego.

W związku z powyższymi potencjalnymi walorami uzdrowiskowymi wyznaczono na obszarze wsi Czeszewo teren pod wielofunkcyjny zespół obiektów wypoczynkowo - sanatoryjnych²⁵. W planie tym projektuje się zespół sanatoryjno-rekreacyjny, składający się z Domu Zdrojowego na 100 osób, 13 pensjonatów (razem na 300 kuracjuszy), basenów kąpielowych, boisk sportowych, innych obiektów jak hotele, domy pracy twórczej (razem na około 200 osób) oraz 14-hektarowego Parku Zdrojowego. Łącznie z przewidywanymi pokojami gościnnymi na około 600 osób, będzie tu mogło wypoczywać jednocześnie 3200 kuracjuszy. Intensywne starania na rzecz realizacji powyższego projektu oraz nadania wsi Czeszewo statusu uzdrowiska podejmuje od dłuższego czasu Towarzystwo Wykorzystania Wód Termalnych i Walorów Naturalnych Ziemi Czeszewskiej. Ponadto cała południowo-środkowa część gminy z miastem Miłosławiem pełni również funkcje krajoznawczo-

²⁵W 1991 r. w Woj. Biurze Planowania Przestrzennego w Poznaniu został opracowany miejscowy plan szczegółowy wsi Czeszewo zatwierdzony Uchwałą nr XXIII/86/92 z dnia 12 lutego 1992 Rady Miasta i Gminy Miłosław w 1992 r. (ogł. w Dz. Urz. Woj. ten. nr 5/92 poz. 2630 z 31.03.92).

rekreacyjne.

Turystyka i wypoczynek realizowane są głównie na terenach należących do parku i obszaru chronionego krajobrazu (Czeszewo, Szczodrzejewo, Bażantarnia, Nowa Wieś Podgórna. Urzeczywistnienie idei uzdrowiska w Czeszewie z wykorzystaniem wód termalnych zwiększy zdecydowanie zainteresowanie tym regionem turystów. Przez najciekawsze tereny gminy prowadzą szlaki turystyki pieszej i motorowej.

Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska

Znacząca część obszaru gminy Miłosław podlega intensywnemu gospodarowaniu (rolnictwo, leśnictwo, przemysł, także obszary zabudowane i ciągi komunikacyjne oraz, w mniejszym stopniu, zagospodarowanie turystycznie i rekreacyjnie). Ochrona przyrody winna tam być wykonywana zgodnie z obowiązującymi przepisami na poziomie stosownych ustaw i rozporządzeń, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań, m.in. faktu włączenia dużej części gminy do „Żerkowsko-Czeszewskiego” Parku Krajobrazowego.

Powierzchnia gminy Miłosław charakteryzuje się współcześnie wewnętrznym zróżnicowaniem walorów przyrodniczych i kulturowych. Na obecny kształt tych walorów złożyło się wiele czynników. Podstawowym jest geologiczna historia tego obszaru i w efekcie naturalne zróżnicowanie powierzchni (geomorfologia, wody powierzchniowe i podziemne, gleby). **Naturalność przestrzeni gminy została w ostatnich wiekach silnie zmieniona w wyniku działalności człowieka** -sprowadzającej się do lokalnie zróżnicowanej ingerencji w nieożywione i ożywione zasoby (np. wody, roślinność, świat zwierzęcy). Ingerencja ta była wielokierunkowa. Przykładowo, **z jednej strony pomniejszono walory wód powierzchniowych** (prostowanie i obwałowywanie koryt rzek oraz melioracje pozawała), z drugiej - tworzone sztuczne zbiorniki, - m.in. powierzchniowo znaczący kompleks stawów hodowlanych, a także torfianki w dolinie Miłosławki. Analogicznym przekształceniom antropogenicznym podlegała szata roślinna. Podobnie jak w innych miejscach Wielkopolski, tak i w rejonie Miłosława dokonywano wylesień w celu powiększenia powierzchni upraw. Związki różnych typów drzewostanów z uwarunkowaniami glebowo-wilgotnościowymi przejawiały się odmienną presją gospodarczą na różne typy lasów. **W przypadku gminy Miłosław na znacznej powierzchni wytrzebione zostały przede wszystkim naturalne lasy liściaste i mieszane**

(zwłaszcza grądy), pokrywające dawniej najżyźniejsze gleby. Z mniejszą presją spotkały się sucholubne bory oraz trwale podtopione cisy, pokrywające rolniczo mniej atrakcyjne tereny.

Łęgi nadrzeczne (las o najwyższym stopniu zagrożenia w Europie) **spotkały się ze zdwojoną presją**; w ich miejsce wprowadzono gospodarkę łąkową, a niezależnie - trzebione były przez hydrotechników przypisujących im błędnie znaczący udział w powstawaniu wezbrań powodziowych. Te i inne zabiegi były bezpośrednim powodem zmian świata ożywionego - szaty roślinnej i świata zwierzęcego. Kierunki i charakter zmian antropogenicznych w granicach gminy Miłosław, podobnie jak na obszarach w bliższym i dalszym sąsiedztwie, mają bezpośredni wpływ na ocenę tutejszych walorów biologicznych i w konsekwencji na zakres i formy wymaganych prawem działań ochronnych. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że lokalnie wysokie walory biologiczne gminy wynikają z dwóch odmiennych powodów (odmienność genety).

Pewne obszary należy traktować jako cenne z powodu wysokiego stopnia zachowania ich naturalnej struktury (np. fragmenty dojrzałych drzewostanów gradowych i łęgowych oraz olsów, także ekosystemy rzeczne; lokalnie zostały one objęte ochroną rezerwatową). **Drugą grupą obszarów cennych są środowiska pochodzenia antropogenicznego**, których istnienie wiąże się ze zmianami wprowadzonymi na trwale z powodów gospodarczych bądź kulturowych; należą do nich m. in. stawy hodowlane, torfianki i wyrobiska, parki podworskie oraz stare zadrzewienia alejowe. W wielu przypadkach, mimo że obiekty te utworzono z pozaprzyrodniczych pobudek, zasiedlone zostały one przez obiektywnie wartościowy zestaw gatunków roślin i zwierząt, w wielu przypadkach prawnie chronionych. Na podkreślenie zasługuje fakt, że te obszary stały się zastępczym miejscem występowania i rozrodu ginących i zagrożonych gatunków; powodem tych zmian przestrzennych było zdegradowanie naturalnych środowisk występowania tych organizmów w bliższym i dalszym sąsiedztwie, a mechanizmem zasiedlania - adaptacja części gatunków do nowych, zbliżonych do pierwotnych warunków. Niewielkie już powierzchnie zanikających ekosystemów zbliżonych do naturalnych bądź seminaturalne, będące pozostałością przyrody pierwotnej, winny być bezdyskusyjnie objęte stosownymi formami ochrony, przy czym ochrona przyrody winna tam być kryterium nadrzędnym w stosunku do innych funkcji tych obszarów (gospodarcza, rekreacyjna, kulturowa).

W przypadku przyrodniczo cennych obiektów pochodzenia antropogenicznego, potrzeby ochrony świata ożywionego oraz zakres działań mających na celu osiągnięcie oczekiwanych efektów gospodarczych i społecznych (rolnictwo, leśnictwo, gospodarka rybacka, ochrona przeciwpowodziowa, komunikacja, także turystyka i rekreacja i in.) niezbędne jest wypracowanie rozwiązań kompromisowych. Wobec indywidualnego traktowania określonych fragmentów przestrzeni tak przez przyrodników jak i ich użytkowników, kompromisy na poziomie lokalnym (punktowym) muszą być wypracowywane każdorazowo jako jednostkowe fakty; nie wystarczy tu sporządzenie generalnych przepisów i instrukcji i ich wykonywania.

Najważniejszymi uwarunkowaniami gminy Miłosław wpływającymi na jej rozwój są dobre gleby (część północna gminy) oraz Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy (część środkowa i południowa) jako obszar szczególnej ochrony przyrody. Istotne są również zasoby wód powierzchniowych rzeki Warty i wód podziemnych w obrębie pradoliny Warty - obszar wysokiej ochrony wód podziemnych (OWO) oraz wody termalne, których odwiert znajduje się we wsi Czeszewo, a także rozległe kompleksy leśne. **Jednym z najważniejszych problemów do rozwiązania poza ochroną cennych przyrodniczo ekosystemów jest szeroko rozumiana gospodarka wodna,** z uwagi na zanieczyszczenie wód, zagrożenie powodziowe, hodowle ryb i projektowane dalsze stawy rybne oraz zbiornik retencyjny na Strudze Wielkiej. Zagrożenie powodziowe występuje tylko w rejonie Czeszewa, Szczodrzejewa i Orzechowa. Skuteczną ochronę zapewniają wały przeciwpowodziowe oraz istniejący na Warcie zbiornik retencyjny „Jeziorsko”.

Ukształtowanie powierzchni i budowa litologiczna terenu sprawiają, że cieki na pozostałym terenie gminy są niewielkie, mało zasobne w wodę. Przeprowadzone melioracje doprowadziły do przyspieszenia odpływów wód opadowych i wydłużenia przez to czasu trwania niżówek na rzekach. Ze względu na wspomniane wyżej uwarunkowania budowa dużych zbiorników retencyjnych wód powierzchniowych na terenie gminy jest niemożliwa. Jedyną drogą do zwiększenia zasobów wód powierzchniowych, zmniejszenia tempa odpływu wód, jest zastosowanie na szerszą skalę metod małej retencji polegającej na budowie lokalnych stopni wodnych, zastawek, jazów i niewielkich zbiorników retencyjnych.

Ocenę stanu czystości wód powierzchniowych podano w oparciu o dane zawarte w „Raportach o stanie środowiska” w województwach kaliskim i poznańskim²⁶. Warta na odcinku graniczącym z gminą Miłosław prowadzi wody pozaklasowe ze względu na duże skażenie sanitarne. Wody te są również obciążone ponadnormatywnymi stężeniami miedzi, wykazują pozaklasowe wartości, zawiesiny ogólnej. Substancje biogenne utrzymują się na poziomie klasy III Całość zanieczyszczeń pochodzi spoza obszaru opracowania, głównie z Łodzi, Koła, Konina, Słupcy oraz z dopływu zanieczyszczeń wnoszonych do Warty przez Prosnę. Lutynia badana w Raszewach w 1995 roku, była także mocno zanieczyszczona. Poza klasą pozostawały - BZT₅ w 20% prób, azot amonowy - w 10% prób, związki fosforowe - w 55% prób. Poza klasę spadały także stężenia charakterystyczne azotynów. Katastrofalny pozostawał stan sanitarny (miano Coli) rzeki - ponad 75% prób poza klasą, reszta w klasie III. Miłosławka, w 1994 roku wykazywała w trzech przekrojach kontrolnych ponadnormatywne zanieczyszczenia substancjami organicznymi (BZT₅), biogennymi (azotany i fosforany) oraz skażenie bakteriologiczne. Dość często pojawiały się także deficyty tlenu w wodzie. Poniżej kompleksu stawów (około 225 ha) zasilanych przez rzekę w rejonie Miłosławiu jakość wód Miłosławki ulegała nieznacznej poprawie. Notowano jednak dalej przekroczenia stężeń azotu azotynowego i ogólnego, siarczanów i zawiesiny ogólnej. Utrzymywał się również zły stan sanitarny rzeki. Mając na uwadze stan zanieczyszczenia wód badanych rzek można przyjąć, że ich dopływy są również silnie zanieczyszczone i prowadzą wody klasy III lub non (nie objęte normą).

Drugie **groźne zjawisko to degradacja lasów**. Lasy nadleśnictwa Jarocin obręb Czeszewo zakwalifikowane zostały do I strefy uszkodzeń przemysłowych. Lokalne źródła emisji gazów i pyłów (Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek, m-to Miłosław), tylko w części są przyczyną takiego stanu. Większe znaczenie ma tu obecność w powietrzu nadmiernego stężenia SO₂ w skali ponadregionalnej. Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek emitujące jeszcze do niedawna nadmierne ilości pyłu i formaldehydu poczyniły pewne przedsięwzięcia celem poprawy tej sytuacji

Nie można pominąć faktu, że rozmieszczenie przestrzenne zasobów biologicznych i funkcjonowanie ekosystemów to zjawiska nie przystające w jakikolwiek sposób do

²⁶ Raport o stanie środowiska w województwie poznańskim w latach 1995-1996, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 1997; Raport o stanie środowiska w województwie poznańskim w roku 1994, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 1995; M. Stelmach, R. Graf; Komentarz do Mapy

podziałów administracyjnych (państwa, województwa gminy), choć praktyczne decyzje i działania mające pozytywny bądź negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze podejmowane są właśnie na określonym poziomie administracyjnym.

Uzupełnienie w zakresie art. 10., ust. 1., pkt 3. Ustawy

3.3 *Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych – odniesienie się do aktualności rozdz. 3.2.1.*

Na terenie Gminy Miłosław wyznaczone zostały następujące obszary objęte ochroną prawną. Są to obszary wymienione i opisane w zaktualizowanym rozdz. 3.2.1.:

- **Rezerваты przyrody:**
 - „Czeszewski Las”,
 - „Dwunastak.
- **Żerkowsko – Czeszewski Park Krajobrazowy,**
- **Obszary Natura 2000:**
 - Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB300002 Dolina Środkowej Warty
 - Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH300009 Ostoja Nadwarciańska (poza terenami objętymi zmianą Studium).
 - proponowany obszar mający znaczenie dla wspólnoty PLH300053 Lasy Żerkowsko - Czeszewskie.
- **Pomniki przyrody reprezentowane przez okazy drzew,**
- **Użytek ekologiczny „Pasieka”.**

Przez obszar gminy Miłosław przebiegają także korytarze ekologiczne (nie objęte dotychczas ochroną prawną). Reprezentują je:

- *rzeczne korytarze ekologiczne pełniące funkcje łącznikową między dwoma lub wieloma obszarami chronionymi, niezabudowane, umożliwiające migrację roślin i zwierząt,*
- *korytarze migracji ptaków związane z większymi dolinami rzecznyymi (w tym rzeki Warty). Korytarze te są dla nich również doskonałymi żerowiskami oraz miejscami lęgowymi,*

- główne korytarze migracji dużych zwierząt lądowych (naziemnych) stanowiące potencjalne drogi wędrówki zwierząt w skali kraju i kontynentu europejskiego. W 2005 roku w Zakładzie Badania Ssaków PAN w Białowieży opracowano kompleksowy projekt korytarzy migracyjnych, który został przedstawiony w publikacji pt. „Zwierzęta a drogi. Metody ograniczenia negatywnego wpływu dróg na populacje dzikich zwierząt”. Południowa część gminy Miłosław (dolina rzeki Warty) wchodzi w skład korytarza Północno – Centralnego,
- rzeka Warta w koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA zaliczona została również do głównych korytarzy migracyjnych wydr.

W zakresie obszarów chronionych przewiduje się w gminie Miłosław utworzenie Miłosławskiego Parku Kulturowego Tradycji Ziemiańskiej, w ramach Obszarów Natura 2000 proponowany jest Obszar mający znaczenie dla wspólnoty pod nazwą Lasy Żerkowsko - Czeszewskie. W granicach gminy przewiduje się poszerzenie granic Żerkowsko - Czeszewskiego Parku Krajobrazowego.

Tereny objęte **zmianą Studium 2011 r.** znajdują się także w granicach następujących obszarów cennych przyrodniczo objętych ochroną prawną:

- Przez teren złoża Miłosław E - **zmiana Studium dla terenu nr 1**, obejmującego obręb Miłosław oraz części obrębów: Pałczyn, Kębłowo, Lipie, Bugaj, Kozubiec przebiega Żerkowsko – Czeszewski Park Krajobrazowy. Złoże od południowej strony graniczy z obszarem Natura 2000 - obszarem specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty,
- Złoże Winna Góra - **zmiana Studium dla terenu nr 2**, obejmujące część obrębu Bugaj położone jest w granicach Żerkowsko – Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. Usytuowane jest ono również w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty. Złoże to położone jest na terenie proponowanego obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla wspólnoty Lasy Żerkowsko – Czeszewskie,
- Gazociąg wraz z infrastrukturą towarzyszącą relacji złoża gazu: Miłosław E – Winna Góra KZG Radlin - **zmiana Studium dla terenu nr 3**, obejmujący część obrębu Bugaj przebiega przez Żerkowsko – Czeszewski Park Krajobrazowy, tereny Natura 2000 tj. obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty oraz proponowany obszar mający znaczenie dla wspólnoty Lasy Żerkowsko – Czeszewskie,

- Część obrębu Gorzyce - **zmiana Studium dla terenu nr 4**, znajduje się całkowicie poza granicami obszarów prawnie chronionych,
- Część obrębu Białe Piątkowo - **zmiana Studium dla terenu nr 5**, w całości położona jest w granicach Żerkowsko – Czeszewskiego Parku Krajobrazowego. Od południa teren ten graniczy z obszarem Natura 2000 - obszarem specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty a także z proponowanym obszarem Natura 2000 mającym znaczenie dla wspólnoty Lasy Żerkowsko – Czeszewskie.

3.4 Stan środowiska

3.4.1. Jakość wód powierzchniowych

W gminie Miłosław nie ma zlokalizowanych punktów monitoringu diagnostycznego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu dla rzek. W roku 2009 rzeka Warta najbliżej gminy Miłosław została przebadana na stanowisku Nowa Wieś Podgórna, tj. w 342,5 km jej biegu (w zlewni Warty od Neru do Kopli). Rzeka ta należy do kategorii wód naturalnych i reprezentuje typ 21 tj. wielką rzekę niziną. Wyniki badań stanu ekologicznego wód tej rzeki prezentują się następująco:

- klasa elementów fizyczno-chemicznych: jeden lub więcej badanych wskaźników jakości wód wchodzących w skład elementów fizykochemicznych przekracza wartości określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia dla klasy II,
- klasa elementów biologicznych – II.

W roku 2009 WIOŚ w Poznaniu dokonał również klasyfikacji stanu ekologicznego i stanu chemicznego rzek w punktach pomiarowo - kontrolnych monitoringu operacyjnego. Rzeka Warta (na stanowisku w Nowej Wsi Podgórnej tj. w zlewni od Neru do Kopli) reprezentowała wówczas umiarkowany stan ekologiczny oraz stan poniżej dobrego w zakresie elementów fizykochemicznych.

W granicach obszarów objętych zmianą Studium znajduje się rzeka Miłosławka. Ocena stanu jednolitych części wód rzek wykonana za rok 2009 (wg Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Poznaniu - Ośrodek Monitoringu Jakości Wód w Katowicach) w punkcie Miłosławka - Garby w kilometrze 3,20 (Miłosławka od Kanalu Połczyńskiego do ujścia), pozwoliła na następującą ocenę tej części w roku 2009:

- klasa wskaźników biologicznych - III,
- klasa elementów fizykochemicznych - poniżej stanu dopuszczalnego,

- umiarkowany stan ekologiczny.

Na terenie gminy Miłosław nie jest prowadzony przez WIOŚ w Poznaniu monitoring podatności jezior na degradację oraz monitoring stanu czystości jezior.

3.4.2. Jakość wód podziemnych

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (Dyrektywa 2000/60/WE) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej wprowadziła zasadę zarządzania, ochrony i gospodarowania zasobami wodnymi w obszarach hydrograficznych. Ten sposób gospodarowania wodami wywołał konieczność m.in. wydzielenia jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Przedmiotem badań monitoringowych zamiast dotychczasowych różnych poziomów użytkowych wód podziemnych, są zatem obecnie jednolite części wód podziemnych.

Od 2007 r. badanie chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu operacyjnego i diagnostycznego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) w Warszawie w punktach pomiarowo – kontrolnych spełniających wymagania Ramowej Dyrektywy Wodnej na obszarach jednolitych części wód podziemnych.

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono łącznie 18 JCWPd. Trzy z nich (o numerach 62, 73, i 74) wskazano jako położone w obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, z których ograniczanie zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powinno odbywać się w pierwszej kolejności. Gmina Miłosław w całości położona jest w jednej z tych zagrożonych części tj. w JCWPd nr 73, ale nie jest ona bezpośrednio umiejscowiona w strefie wód wrażliwych i obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Na terenie gminy nie ma punktów monitorujących stan czystości wód podziemnych, zatem określono stan wód podziemnych w punkcie pomiarowym zlokalizowanym najbliżej obszarów objętych zmianą Studium – zlokalizowanym w tej samej jednolitej części wód. Jest to punkt nr 72 (miejscowość Solec, gmina Krzykosy), w którym zanotowano w latach 2004 - 2006 klasę IV czystości wód. W roku 2009 stan chemiczny jednolitej części wód nr 73 został oceniony jako dobry.

W Gminie Miłosław znajdują się ujęcia wody dla celów bytowych. Zgodnie z „Programem

ochrony środowiska dla powiatu wrzesińskiego” są one zlokalizowane w Miłosławiu, Białym Piątkowie, Palczynie, Skotnikach, także w miejscowościach Czeszewo, Bugaj i Orzechowo. Jakość wody z tych ujęć jest po uzdatnianiu regularnie badana.

3.4.3. Jakość powietrza atmosferycznego

Na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu realizuje coroczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Ocenę tę odnosi się do stref w tym aglomeracji, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Strefa gnieźnieńska – wrzesińska (obejmująca gminę Miłosław w powiecie wrzesińskim) z uwagi na kryteria określone w celu ochrony zdrowia została zaszeregowana w roku 2009 w klasie „A” z uwagi na emisję takich zanieczyszczeń jak: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, Pb, As, Cd, Ni (dane dla strefy gnieźnieńska - wrzesińskiej). Z uwagi na ozon O₃ (dane dla strefy wielkopolskiej, w tym gminy Miłosław) oraz pył PM₁₀ i BaP (dane dla strefy gnieźnieńska – wrzesińskiej, w tym gminy Miłosław), obszar ten został zaszeregowany do klasy „C”.

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin pozwoliła na zaszeregowanie strefy gnieźnieńska – wrzesińskiej (obejmującej także gminę Miłosław) w roku 2009 w klasie „A” z uwagi na emisję takich zanieczyszczeń, jak: SO₂, NO_x, zaś strefę wielkopolską (obejmującą m.in. gminę Miłosław) w klasie „C” z uwagi na ozon O₃.

Klasa „A” wyznaczona zostaje wówczas, jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów długoterminowych. Klasa „C” natomiast wyznaczona jest wtedy, gdy stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych. Klasa „C” dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Wynik taki nie powinien być jednak utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy, gdyż klasa „C” może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

W roku 2010 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opracował najbardziej aktualną roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Nowy podział kraju na strefy jest zgodny z zapisami założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, stanowiącej transpozycję Dyrektywy 2008/50/WE do prawa polskiego. Strefę aktualnie stanowi:

- *aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,*
- *miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,*
- *pozostały obszar województwa.*

Oceny nadal dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- *ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (dla terenu kraju i uzdrowisk),*
- *ustanowionych ze względu na ochronę roślin (dla terenu kraju).*

Wyniki badań w oparciu o to kryterium są realizowane w strefach na terenie całego kraju, z wyłączeniem obszarów miast.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- *do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych,*
- *do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,*
- *do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy,*
- *do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego, do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.*

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

1. W wyniku oceny:

- *pod kątem ochrony zdrowia sklasyfikowano:*
 - *dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu i ozonu – wszystkie strefy sklasyfikowano w klasie A,*
 - *dla poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5} – strefę aglomeracja poznańska w klasie A, natomiast strefę miasto Kalisz i strefę wielkopolską (w tym również gmina Miłosław) sklasyfikowano w klasie B,*
 - *ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ – wszystkie strefy sklasyfikowane zostały w klasie C,*
 - *ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu – wszystkie strefy sklasyfikowano w klasie C,*
 - *dla celu długoterminowego ozonu – wszystkie strefy w klasie D₂.*

2. *Oceniono, że przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ dotyczą wyłącznie stężeń 24-godzinnych. Nie są przekraczane stężenia średnie dla roku.*

3. *Oceniono również, że stężenia pyłu wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego).*

4. *Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza.*

Problemem dotyczącym jakości powietrza atmosferycznego w gminie Miłosław może mieć m.in. emisja odorów z produkcji zwierzęcej (Program ochrony środowiska dla powiatu wrzesińskiego, 2004). Ponieważ odory nie znajdują w Polsce uregulowań prawnych, zdolność ich rozpoznawania i oceny oddziaływania na środowiska jest subiektywna.

3.4.4. Klimat akustyczny

Hałas jest jednym z poważniejszych zagrożeń środowiska. Głównym źródłem emisji hałasu w środowisku są maszyny, urządzenia, zaś w szczególności środki transportu. Ze względu na postępującą urbanizację oraz stałą rozbudowę sieci dróg, zapewnienie właściwych warunków akustycznych staje się zadaniem priorytetowym i równocześnie coraz bardziej skomplikowanym. Problem nadmiernego hałasu w gminie Miłosław może być związany m.in.

z ruchem komunikacyjnym na drogach nr 15 relacji Września - Miłosław, wojewódzkiej nr 441 relacji Miłosław - Borzykowo, problem ten może dotyczyć także dróg gminnych. W celu zmniejszenia oddziaływania związanego m.in. z hałasem i wibracjami komunikacyjnymi, planuje się budowę obwodnicy w ciągu drogi krajowej Nr 15.

3.4.5. Występowanie poważnych awarii

Poważą awarią jest zdarzenie (w szczególności emisja, pożar lub eksplozja), powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej substancji niebezpiecznych, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Na podstawie informacji zawartych w „Programie ochrony środowiska dla powiatu wrzesińskiego” wiadomo, że w grupie zakładów stanowiących potencjalne źródło wystąpienia awarii przemysłowej znalazły się: Browar „Fortuna” w Miłosławiu oraz Momot Sp. z o. o. w Skotnikach.

4. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

4.1. Przedmiot i zakres ochrony

4.2. Zakres i cel ochrony

4.3. Charakterystyczne zjawiska przestrzenne występujące w Miłosławiu

2011 *Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust., 1., pkt 4. Ustawy*

4.4. *Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych*

4.5. *Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej*

4.1. PRZEDMIOT OCHRONY

~~Dobra kultury~~ – zabytki są chronione na podstawie ~~Ustawy o ochronie dóbr kultury (Dz. U. Nr 10, poz. 488 zm. Dz. U. Nr 56 poz. 322 z 1990 r.) i Ustawy z dn. 7.07.1994 r. „Prawo budowlane” (Dz. U. Nr 89. Obiekty i tereny należące do środowiska kulturowego chronione są obecnie (2011r.) na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zmianami). Treść pkt. 4.1. w odniesieniu do terenów objętych zmianą Studium 2011r., tj. terenu nr 1 - obręb geodezyjny Miłosław i części obrębów: Palczyn, Kębłowo, Lipie, Bugaj i Kozubiec, terenów nr 2 i nr 3 - części obrębu Bugaj, terenu nr 4(4a i 4b) - części obrębu Gorzyce, terenu nr 5 - część obrębu Białe Piątkowo, została zaktualizowana w pkt. 4.4.~~

Zabytki objęte ochroną konserwatorską są wpisane lub wykazane:

- do rejestru zabytków WKZ
- do ewidencji spisów zabytków WKZ
- na mapach jako obszary eksploracji archeologicznej.

Rejestr zabytków WKZ wg rejestru na dzień 30.06.1999 dla gminy Miłosław, zgodnie z pismem obejmuje 31 zabytków nieruchomych, w tym 3 parki i 6 obiektów archeologicznych (grodziska, cmentarzyska).

Spis (ewidencja) zabytków (zał. do pisma WKZ z dnia 30.06.1999 r.) obejmuje ok. 250 pozycji, w tym znacznie więcej obiektów zabytkowych, ponieważ pod 1 pozycją (w przypadku zespołu budynków) znajduje się nawet kilkanaście obiektów. Spis obejmuje także parki i ogrody.

Parki i cmentarze posiadają odrębne spisy; 6 parków i 9 cmentarzy. Chroniony jest układ urbanistyczny Miłosławia - strefa konserwatorska ochrony układu urbanistycznego obejmuje znaczną część obecnego zainwestowania miejskiego.

Obiekty w rejestrze zabytków;

Dom d. Nadleśnictwa	Bagatelka
D. Klasztor pofilipiński	Biechowo
Grodzisko pierścieniowate	Biechowo
Kościół Narodzenia Najśw. Marii Panny	Biechowo

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
MIŁOSŁAW

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY MIŁOSŁAW 2011r.

Park-ogród przyklasztorny	Biechowo
Zabudowania folwarczne	Bugaj
D. Kuźnia	Bugaj
Grodzisko stożkowe	Bugaj
D. Karczma	Czeszewo
Grodzisko stożkowe	Czeszewo
Kościół drewn. p.w.św. Mikołaja	Czeszewo
Leśniczówka	Czeszewo
Grodzisko pierścieniowate	Kębłowo
Cmentarzysko z okresu żelaza	Księżno
Park	Mikuszewo
Pałac	Mikuszewo
Bażantaria	Miłosław
Budynek szkoły	Miłosław
Dom, Pl. Wiosny Ludów 14	Miłosław
Dom, ul. Zamkowa 20	Miłosław
Dom, ul. Wrzesińska 24	Miłosław
Kościół p.w.św. Jakuba	Miłosław
d. kościół ewangelicki	Miłosław
Oficyna pałacowa	Miłosław
Pałac, obecnie Szkoła Podst.	Miłosław
Zespół Pałacowo-Parkowy	Miłosław
Pałac – ruiny	Miłosław
Pomnik Juliusza Słowackiego	Miłosław
Założenie urbanistyczne	Miłosław
Dwór myśliwski-piwnice	Nw. Wieś Podgórna
Cmentarzysko kultury pomorskiej	Orzechowo

Spis zabytkowych parków:

Park – ogród przyklasztorny	w Biechowie
Park krajoobr.	w Gorzycach

Park krajobr.	w Mikuszewie
Park krajobr.	w Miłosławiu
Park krajobr.	w Nw. Wsi Podgórnej
Park krajobr.	w Pałczynie

Spis zabytkowych cmentarzy:

Cmentarz rzym.-kat.	w Biechowie
Cmentarz żyd.	w Bugaju
Cmentarz rzym.-kat.	w Czeszewie
Cmentarz rzym.-kat.	w Czeszewie
Cmentarz rzym.-kat.	w Czeszewie
Cmentarz rzym.-kat.	w Miłosławiu
Cmentarz rzym.-kat.	w Miłosławiu
Cmentarz. ewang.	w Miłosławiu
Cmentarz rzym.-kat.	w Orzechowie

Spis zabytków (ewidencję) zamieszczono poza numeracją stron.

SPIS ZABYTEKÓW - MIASTO I GMINA MIŁOŚLAW

MIŁOŚLAW

UKŁAD URBANISTYCZNY, poł. XV - k. XIX

1. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. JAKUBA:

- a. kościół, mur.1620 (pierwotnie luterański), przebudowany częściowo 1843 - 45 w proj. S. Mielżyńskiego. rozbudowany 1912 - 13 wg proj. Rogera Stawskiego,
- b. dzwonnica, mur., ok. 1850 wg proj. \$. Mielżyńskiego,
- c. ogrodzenie, mur., poł. XIX,
- d. plebania, ul. Kościelna 8, mur., 4 ćw. XIX.

KOŚCIÓŁ EWANGELICKO - AUGSBURSKI, ob. Muzeum, wł. Miejsko – Gminny
Ośrodek Kultury w Miłosławiu, mur.,1872,wieża-1879.

KAPLICA CMENTARNA, cmentarz ul. Połczyńska, mur., 4 ćw. XIX.

4. ZESPÓŁ TZW. "BAŻANTARNI" – Bugaj, wg proj. S. Mielżyńskiego, wł. AWRSP:

- a. zameczek myśliwski, mur., ok. 1850,

- b. budynek gospodarczy, mur., ok. 1850,
 - c. ambona myśliwska, drewn., ok. 1850,
 - d. ganek, mur. - drewn., ok. 1850,
 - e. mur obronny ze strzelnicami, mur., ok. 1850.
5. MAGISTRAT (?), ob. URZĄD MIASTA I GMINY, ul. Wrzesińska, mur., I ćw. XX.
6. KOMISARIAT POLICJI, ul. Połczyńska 3, mur., pocz. XX.
7. SZKOŁA, mur., ok. poł. XIX, zapewne wg projektu S. Mielżyńskiego.
8. ZESPÓŁ DWORCA PKP, ul. Dworcowa:
- a. dworzec, mur., 1. 80 XIX,
 - b. dom nr 2, mur., I. 20 XX,
 - c. dom nr 4, mur., 1. 20 XX,
 - d. dom nr 6, mur., I. 20 XX,
 - e. dom bez nr, mur., 1. 20/20 XX.
9. REMIZA, ob. łaźnia miejska, ul. Wrzesińska, mur., pocz. XX.
10. ZESPÓŁ PAŁACOWY :
- a. pałac, ob. szkoła, mur., pocz. XIX,
 - b. oficyna pałacowa, mur., ok. poł. XIX,
 - c. dom ogrodnika, mur., ok. poł. XIX,
 - d. brama, krata, XVIII,
 - e. ogrodzenie, mur – krata, poł. XIX, XX,
 - f. park krajobrazowy wg proj. S. Mielżyńskiego. przed poł. XIX, zmodernizowany przez J. Kościelskiego.
11. ZESPÓŁ FOLWARCZNY. Bugaj, wł. AWRSP: :
- a. dom rządcy, mur., 2 poł. XIX,
 - b. dom mieszkalny, mur., poł. XIX,
 - c. szkoła, ob. przedszkole, mur., XIX/XX,
 - d. czworak nr 8, mur.. 1 poł. XIX. wg proj. S. Mielżyńskiego,
 - e. czworak nr 9, mur.. 1 poł. XIX, wg proj. S. Mielżyńskiego,
 - f. czworak nr 10. mur.. 1 poł. XIX, w proj. S. Mielżyńskiego,
 - g. czworak nr 11. mur.. 1 poł. XIX, w proj S. Mielżyńskiego,
 - h. czworak nr 12. mur.. 1 poł. XIX, w proj S. Mielżyńskiego,
 - i. czworak nr 13. mur.. 1 poł. XIX, w proj S. Mielżyńskiego,
 - j. czworak nr 14. mur.. 1 poł. XIX, w proj S. Mielżyńskiego,
 - k. czworak nr 15. mur.. 1 poł. XIX, w proj S. Mielżyńskiego,
 - l. czworak nr 16. mur.. 1 poł. XIX, w proj S. Mielżyńskiego,
 - m. czworak, mur.. 4 ćw. XIX,
 - n. obora, mur., 4 ćw. XIX,
 - o. stodoła, mur., 2 poł. XIX,
 - p. spichlerz, ob. magazyn, mur.. 2 poł. XIX,
 - r. kuźnia, mur., poł. XIX,
 - s. szklarnia, mur.- szkło., k. XIX,

- t. gorzelnia, mur., 2 poł. XIX,
- u. browar, ob. młyn, mur., k. XIX,
- w. 3 bramy, mur., poł. XIX, k. XIX,
- z. ogrodzenie, mur., 2 poł. XIX.

12. ZESPÓŁ LEŚNICZÓWKI - Leśnictwo - Bagatelka, wł. UMiG:

- a. leśniczówka, mur., ok. 1850,
- b. zabudowania gospodarcze. mur., 2 poł. XIX,

ul. Do Ina

DOM NR 1, mu., pocz. XX.

DOM NR 2 mur., I ćw. XX.

DOM NR 3, mur., k. XIX.

16. DOM NR 4, mur., 4 ćw. XIX.

17. DOM NR 6, mur., pocz. XX.

DOM NR 7, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 9, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 10, mur., XIX/XX.

DOM NR 11, mur., 2 poł. XIX.

DOM NR 14, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 14a, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 15, mur., pocz. XX.

DOM NR 16, mur., 4 ćw. XIX.

ul. Kościelna

DOM NR I, mur., 3 ćw. XIX.

DOM NR 2, mur., k. XIX.

2S. DOM NR 3, mur., 3 ćw. XIX.

DOM NR 5, mur., I ćw. XX.

DOM NR 6, mur., 3 ćw. XIX.

DOM NR 7, mur., 1.30 XX.

ul. Kręta

DOM NR 2, mur., pocz. XX.

ZESPÓŁ DOMU NR 7:

a. dom, mur., 1.20 XX,

b. budynki gospodarcze, mur.- drewn., 1 ćw. XX.

ul. Łąkowa

DOM NR 4, mur., 1935.

ul. Mostowa

DOM NR 7, mur., I. 20 XX.

ul. Niepodległości

36. DOM NR 1, mur., 1 ćw. XX.

DOM NR2, mur., XIX/XX.

DOM NR 4, mur., XIX/XX.

DOM NR 5, mur., k. XIX.

DOM NR 9, mur., 1905.

DOM NR 10, mur., I ćw. XX.

ul. Pałczyńska

DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.

ul. Poznańska

42. ZESPÓŁ DOMU NR 2:

a. dom. mur., 4 ćw. XIX,

b. stolarnia, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 2a, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 3, mur., 4 ćw. XIX.

45. DOM NR 9, mur., 1. 20 XX.

46. DOM NR 13, mur., 1. 30 XX.

DOM NR 14, mur., 1913

ul. Różana

DOM NR I, mur., 3 ćw. XIX

DOM NR 2, mur., 1911.

DOM NR 5, mur., 4 ćw. XIX

DOM NR 9, mur., 1937

ul. Różowa

DOM NR 1, mur., 3 ćw. XIX.

DOM NR 2, mur., XIX/XX.

DOM NR 3, mur., 1. 20 XX.

DOM NR 5, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 7, mur., 1 ćw. XX.

DOM NR 8, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 9, mur., 1937

DOM NR 10, mur., 1. 20-30 XX.

DOM NR 11, mur., k. XIX.

DOM NR 13. mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 15, mur., XIX/XX.

DOM NR 20, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 22, mur., k. XIX.

DOM NR 23, mur., pocz. XX.. pozbawiony detalu elewacji.

DOM NR 24, mur., 1. 20 XX.

DOM NR 27, mur., 4 ćw. XIX.
DOM NR 28, mur., 4 ćw. XIX.
DOM NR 32, mur., pocz. XX.
DOM NR 43, mur., I. 40 XX.
DOM NR 58, mur., I. 40 XX.
DOM (d. nr 32), mur.. 1. 40 XX

ul. Sienkiewicza

DOM NR 2, mur., k. XIX.
61. DOM NR 3, mur., pocz. XX.
DOM NR 4, mur., k. XIX.
DOM NR 5, mur., k. XIX.
DOM NR 6, mur., 1 ćw. XX.
ZESPÓŁ DOMU NR 7:
a. dom, mur., k. XIX,
b. gołębnik, mur pruski, k. XIX.
DOM NR 9, mur., I ćw. XX.
DOM NR 10, mur., 1 ćw. XX.
68. DOM NR 12, mur., 1902.
DOM NR 14, mur., pocz. XX.
DOM NR 15, mur., pocz. XX.
DOM NR16, mur., k. XIX.
DOM NR19, mur., pocz. XX.
DOM NR 20, mur., I. 20 XX.
DOM NR 21, mur., pocz. XX.

ul. Wiewiórowskiego

75. ZESPÓŁ DOMU NR 12:
a. dom, mur., I. 20 XX,
b. budynek gospodarczy, mur., 1.20 XX.
DOM NR 1, mur., I ćw. XX.
DOM NR 3, mur., I ćw. XX.
DOM NR 4, mur., pocz. XX.
DOM NR 5, mur., I. 20 XX.
DOM NR 7, mur., I. 20 XX.
81. DOM NR 8, mur., k. XIX.
82. DOM NR 9, mur., 1910 - 20.
83. DOM NR 11, mur.. I. 20 XX.
84. DOM NR 14, mur., 1 ćw. XX.

Pl. Wiosny Ludów

85. ZESPÓŁ DOMU NR 11:
a. dom, mur., 4 ćw. XIX,

b. gołębnik, mur., pruski, k. XIX.

86. ZESPÓŁ DOMU NR 12:

a. dom. mur., l. 20 XX,

b. budynek gospodarczy, mur., k. XIX.

87. DOM NR I, mur., 1 ćw. XX.

88. DOM NR 3. mur., pocz. XX.

89. DOM NR 4, mur., 1911

90. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.

91. DOM NR 7, mur., l. 20 XX.

92. DOM NR 8, mur., 1 ćw. XX.

DOM NR 9, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 10, mur., 1 ćw. XX.

DOM NR 14, mur., 1 poł. XIX.

DOM NR 15, mur., l. 30 XX.

DOM NR 16, ob. kino, mur., 4 ćw. XIX

DOM NR 17, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 18, mur., k. XIX.

DOM NR 19, mur., ok. poł. XIX.

DOM NR 20, mur., pocz. XX.

DOM NR 21. mur., l. 20 XX.

DOM NR 22, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 23, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 24, d. BAZAR, mur., poł. XIX.

ul. W r z e s i ń s k a

106. ZESPÓŁ BROWARU NR 24:

a. willa, mur., 1887 wg proj. Rabskiego,

b. browar, mur., 1906 wg proj. Rabskiego,

c. 2 budynki gospodarcze, mur., k. XIX.

107. DOM NR 1, mur., pocz. XX.

108. DOM NR 2, mur., 1 ćw. XX.

DOM NR 4. mur., pocz. XX.

DOM NR 5, mur., pocz. XX.

DOM NR 5a, mur., pocz. XX.

DOM NR 6. mur., l. 20 XX.

DOM NR 11, mur., 1 ćw. XX.

DOM NR 14, mur., 1 ćw. XX.

DOM NR 21, mur., 1 ćw. XX.

u 1. Z a m k o w a

116 DOM NR 1, mur., 1900.

117. DOM NR 2, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 3, mur., pocz. XX.

DOM NR 4, mur., 3 ćw. XIX.

120. DOM NR 6 mur., 3 ćw. XX.

DOM NR 8, mur., pocz. XX.

DOM NR 10, mur., ok. poł. XIX.

DOM NR 12, mur., pocz. XX.

DOM NR 14, mur., pocz. XX.

DOM NR 15, mur., 3 ćw. XIX.

DOM NR 18, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 18a, mur., 4 ćw. XIX.

DOM NR 19, mur., 1894.

DOM NR 20, d. bank ludowy, mur. 1868,

BUDYNEK FABRYCZNY, ul. Sienkiewicza, mur., L 20 XX.

MŁYN, ob. mieszalnia pasz, ul. Pałczyńska. mur., 1 ćw. XX.

a. GAZOWNIA, mur. pocz. XX., ul. Wrzesińska 16

b. RZEŻNIA, mur., ok. 1900, ul. Wrzesińska 14

BIAŁE PIĄTKOWO

131. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. A W R S P:

a. stajnia i obora, ob. magazyn, mur., 1878,

b. obora, ob. owczarnia, mur., 4 ćw. XIX,

c. obora, mur., 4 ćw. XIX,

d. chlewnia, ob. kurnik, mur., k. XIX.

e. spichlerz, ob. magazyn, mur., 4 ćw. XIX.

f. stodoła. ob. owczarnia, mur., 4 ćw. XIX,

g. kuchnia i magazyn, ob. magazyn, mur., k. XIX.

132. KOŁONIA MIESZKALNA, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa, Zakład Rolny Bieganowo, Zakład Bugaj:

a. czworak nr 19, mur., 4 ćw. XIX,

b. dwojak nr 26, mur., 2 poł. XIX,

c. dwojak nr 27, mur.. 2 poł. XIX,

d. ośmiorak nr 29, mur., 4 ćw. XIX.

133. DOM NR 15, wł. Zenon Łyskawa, mur., 1935.

134. DOM NR 16, wł. Zenon Łyskawa, mur., 1910.

DOM NR 18. wł. Arseniusz Tomczak, mur., 1910 - 1920.

DOM NR 31, wł. K. Dopierala, mur., k. XIX.

BI ECHOWO

137. ZESPÓŁ KLASZTORNY FILIPINÓW:

a. kościół klasztorny, par. p.w. Narodzenia NP Marii, mur.,

1734 - 50, dokończony ok. 1765, I 1777 - wieże,

XIX - hełmy wież,

b. klasztor, ob. plebania, mur., 1734 - 50,

- c. ogrodzenie, mur., k. XVIII.
 - d. brama, mur.- metal., k. XVIII.
 - e. ogród klasztorny, k. XVIII, XX,
138. ZESPÓŁ FOLWARCZNY (d. gospodarstwo klasztorne), wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa. Zakład Rolny Bieganowo, Zakład Biechowo:
- a. przedszkole, mur., l. 20 - 30 XX,
 - b. dwojak, ob. dom nr 16. mur., 1923,
 - c. czworak, ob. magazyn mur., nr 12, 4 ćw. XIX,
 - d. obora, ob. magazyn. mur., 4 ćw. XIX.
 - e. spichlerz., mur., 4 ćw. XIX,
 - f. stodoła, mur.. I. 20 XX.

SZKOŁA, mur.. XIX/ XX.

139. BUDYNEK GOSPODARCZY w zagrodzie nr 2, wł. S. Olejniczak, mur., 1893.

140. DOM NR 2, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa, Zakład Rolny Biechowo, mur., l. 20 XIX.

141. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. SPR Czeszewo – Budy:

- a. rządówka, mur., 1 ćw. XX,
- b. czworak. mur., 1 ćw. XX,
- c. obora, mur., 1 ćw. XX,
- d. chlewnia, mur.. 4 ćw. XIX.
- e. olejarnia, mur., 4 ćw. XIX.

CHLEBOWO

142. SZKOŁA. wł. UMiG, mur., pocz. XX.

143. ZAGRODA NR 28, wł. Roman Krakowski:

- a. dom, szach.- drewno., pocz. XX,
- b. obora. mur., 1 ćw. XX,

144. DOM NR 22, wł. Danuta Bieńkowska, mur., 4 ćw. XIX.

CHRUSTOWO

145. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa, Zakład Rolny Bieganowo, Zakład Chrustowo:

- a. czworak nr 2, mur., 4 ćw. XIX,
- b. stajnia i chlewnia, ob. owczarnia, mur., pocz. XX,
- c. obora, mur., pocz. XX.

CZESZEWO

146. ZESPÓŁKOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. MIKOŁAJA

- a. kościół, drewn., 1792,
- b. dzwonnica, drewn., - 1792,
- c. plebania, mur., 1903,

147. DOM PARAFIALNY, mur., 1900- 1910.
148. SZKOŁA, mur., 1900-1910.
149. KARCZMA, ob. mieszkania, wł. E. Kosztur, szach., k. XVIII.
150. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. Nadleśnictwo Jarocin:
 a. rządówka, ob. dom nr 1, mur., 3 ćw. XIX.
 b. dwojak, ob. dom nr 9, wł. Tadeusz 1900- 10,
 c. stodoła, mur., 3 ćw. XIX,
 d. magazyn mur., 3 ćw. XIX.
DOM NR 17, wł. Władysław Wis, szkiel, 4 ćw. XIX.
DOM NR 32, wł. Zbigniew Wałęsiak, mur., 1900-1903.
I53. DOM NR 39, wł. Maria Stencer, mur., 1932.
DOM NR 46, wł. Wł. Lewandowski, mur., 1931.
DOM NR 60 wł. Maria Janiszewska, szach., I ćw. XIX.
DOM NR 66, wł. St. Zagórski, szach.- mur., 1 ćw. XX.
DOM NR 77, wł. St. Banaszak, mur., 1900 - 10.
DOM NR 78, wł. Józef Nowak, drewn. - glin., 3 ćw. XIX.
DOM NR 79, wł. Antoni Matuszak, szkiel. - glin., 3 ćw. XIX.
DOM NR 82, wł. Maria Andrzejak, mur., 1901.
DOM NR 83, wł. Helena Kruszyk, drewn. - glin., 3 ćw. XIX.
DOM NR 86, wł. Danuta Pawlaczyk, szkiel.- glin., 3 ćw. XIX.
DOM NR 99, wł. Józef Ignaszak, szach. - glin., 3 ćw. XIX.
DOM NR 110, wł. Kazimierz Drzażdżyński, szkiel. - glin. - drewn.,
3 ćw. XIX.
DOM NR 115, wł. Jerzy Janiszewski, mur., pocz. XX.
DOM NR 142, wł. Janina Lewandowska, mur., 1904.
DOM BEZ NRU. wł. UMiG, mur., 1. 20 - 30 XX.

CZESZEWO-BUDY

168. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. RSP w Czeszewie
a. rządówka, mur., k. XIX,
b. chlewnia, mur, 4 ćw. XIX,
c. dojamia, ob. szopa, szach. - mur., 4 ćw. XIX.

FRANULKA

POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU FOLWARCZNEGO, wł. Agencja Własności Rolnej Skarbu
Państwa

- a. obora, ob. owczarnia, mur., 4 ćw. XIX., przedłużona po 1945,
b. stodoła, ob. owczarnia, mur., 1877,

GORZYCE

169. ZESPÓŁ SZKOŁY, ob. zagroda nr 12. wł. UMiG:
a. szkoła, mur., pocz. XX,
b. stodoła, mur pruski, pocz. XX,

c. budynek gospodarczy, mur.- drewn., pocz. XX.

170. ZESPÓŁ DWORSKI, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa, Zakład Rolny Bieganowo, Gospodarstwo Gorzyce:

a. dwór, mur., 4 ćw. XIX,

b. dwojak, ob. dom nr 9. mur., 2 poł. XIX,

c. sześciórak, ob. dom nr 10, mur., 4 ćw. XIX,

d. obora. ob. stodoła i magazyn, mur., k. XIX,

e. stodoła, mur., 4 ćw. XIX,

f. kuźnia, mur., 4 ćw. XIX,

g. park krajobrazowy, 4 ćw. XIX.

171 DOM NR 5, wł. Jadwiga Szymala, mur., i. 20 XX.

KĘBŁOWO

SZKOŁA, mur., 1910- 1920.

ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa, Zakład Rolny Bieganowo, Zakład Kębłowo:

a. rządcówka, mur., XIX/XX,

b. czworak nr 2, rygl. - glin., k. XIX,

c. sześciórak nr 4, mur., 4 ćw. XIX,

d. trojak, mur., 4 ćw. XIX,

e. czworak nr 6, mur., 2 poł. XIX,

f. obora, mur., k. XIX,

g. stodoła, mur., k. XIX.

KOZUBIEC

174. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwu, Zakład Rolny Bieganowo, Zakład Bugaj:

a. czworak nr 3. mur., 2 poł. XIX,

b. czworak nr 6, mur., 2 poł. XIX,

c. ośmiorak nr 7, mur., k. XIX,

d. spichlerz, mur., I ćw. XX.

KSIĄŻNO

175. SZKOŁA, mur., pocz. XX.

176. SKŁAD KOLONIALNY nr 18, wł. Arkadiusz Dziekar. szkieł.- mur, pocz. XX.

177. ZAGRODA NR 24, wł. Stanisław Zieliński:

a. dom, mur., 1910,

h. obora, mur., 1910- 1920.

DOM NR 6, wł. PKP. mur., pocz. XX.

MAGAZYN nr 7, wł. PKP, mur., l. 20 XX.

180. BUDYNEK MIESZKALNO - GOSPODARCZY, wł. Grzegorz Grygier, mur., 4 ćw. XIX.

181. BUDYNEK GOSPODARCZY nr 25, wł. Marek Głowiński, mur., 1910 - 20.
DOM NR 29, wł. Józef Tomczak, mur., 1910.
DOM NR 32, wł. Stanisław Hołaj, mur., 1910 - 20.
DOM BEZ NRU, mur., 1910 - 20.

LIPIE

185. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa:
a. czworak nr 24, mur., 4 ćw. XIX,
b. ośmiorak nr 25, mur., 1900 - 1910,
c. chlewnia, magazyn, mur., 4 ćw. XIX,
d. stodoła, mur., XIX/XX,
c. gorzelnia, ob. biura, mur. XIX/XX, przebud. pocz. XX.
186. DOM NR21, wł. RSP Lipie, mur., k. XIX.

MIKUSZEWO

187. ZESPÓŁ SZKOŁY:
a. szkoła, ob. dom nr 46, mur., pocz. XX,
b. stodołka, mur., XIX/XX.
188. ZESPÓŁ ZAJAZDU "NA ROZDROŻU", wł. GS:
a. zajazd, mur., 4 ćw. XIX,
b. stodoła, szkieł. – mur., 4 ćw. XIX.
189. ZESPÓŁ DWORSKI:
a. dwór, mur., 1890, wł. Mikuszewo sp. z o.o.,
b. rządcówka, wł. Janina Marciniak, mur., k. XIX,
c. czworak nr 49, wł. Kosmowski, Wiała, mur., 4 ćw. XIX,
d. czworaki nr 50, 52. 53, wł. Michalski, Staszewski, mur.,
4 ćw. XIX,
e. czworak nr 54, wł. Borowiak. Dragan. mur., 4 ćw. XIX,
f. czworak nr 58, wł. UMiG, mur., 4 ćw. XIX,
g dom mieszkalny pracowników gorzelni, ob. dom nr 6, mur.,
k. XIX,
h. budynek mieszkalno - gospodarczy nr 18, wł. Zdzisław Sroka,
mur., 4 ćw. XIX,
i. budynek mieszkalno - gospodarczy nr 19, wł. Marek Nowicki,
mur., 4 ćw. XIX,
j. obora, wł. UMiG, mur., 4 ćw. XIX,
k. stodoła i chlewnia nr 20, wł. Roman Pańczak, mur., 4 ćw. XIX.
I. stodoła nr 15/16, wł. Janusz Marciniak, mur pruski - drewn.,
4 ćw. XIX,
m. park krajobrazowy, k. XIX, wł. Mikuszewo, sp. z o.o.
190. ZAGRODA NR 25, wł. Kazimierz Rusiak:
n. dom, mur., 1909,
b. obora, mur., 1900- 10.

191. ZAGRODA NR 36, wł. Józef Czemerys:

- a. dom, mur.- rygl., pocz. XX,
- b. budynek gospodarczy, mur.- drewn., pocz. XX.

DOM NR 4, wł. Dorota Kaźmierczak. mur., 1908.

DOM NR 26, wł. Mieczysław Budasz mur., 1914.

DOM NR 31, wł. Krystyna Bieszedlin. mur., 1900 - 00

DOM NR 45. ob. poczta. Wł. Maria Przybylska. mur., 4ćw. XIX.

STODOŁA, wł. Kazimierz Rusiak. mur, 1900 - 00.

ZESPÓŁ LEŚNICZÓWKI "SPŁAWIK", wł. Nadleśnictwo Jarocin:

- a. leśniczówka, mur., pocz. XX,
- b. stodoła, mur., l. 20 XX.

NOWA WIEŚ PODGÓRNA

KOMISARIAT POLICJI, ob. dom, wł. UMiG, mur., pocz. XX.

URZĄD CELNY, wł. UMiG, mur., XIX/XX.

SZKOŁA, ob. dom nr 29, wł. UMiG, mur., 4ćw. XIX.

DWÓR MYŚLIWSKI, ob. zajazd, wł. Lech Stanisławski, przerobiony
na zajazd w pocz. XX.

ZAGRODA NR 14. wł. Stanisław Szuba:

- a. obora, mur, 1 ćw. XX.
- b. chlewnia, mur., 1 ćw. XX.

202. DOM NR 9, wł. Marek Pankowski. mur.. 1895.

ORZECHOWO

SZKOŁA, ob. dom nr 14. wł. UMiG, mur., 1900 - 1910.

ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO

- a. dworzec, mur., ok. 1900,
- b. 3 domy pracownicze, mur., pocz. XX:

ul. Dębińska nr 2

ul. Dworcowa nr 16

ul. Kolejowa nr 1.

205. RESTAURACJA, ul. Starowiejska 15, wł. Bożena Michałowska, mur., 1 ćw. XX.

ul. Dębińska

206. DOM NR 2, wł. PKP, mur pruski, 1 ćw. XX.

ul. Dworcowa

DOM NR 4, wł. K. Wróblewski, mur., I ćw. XX.

DOM NR 16, wł. PKP, mur., 1 ćw. XX.

ul. Kolejowa

DOM NR 1. wł. PKP, mur, 1 ćw. XX.

u 1. K I u b o w a

DOM NR 4, wł. Stanisław Brach, mur., 1905.

DOM NR 6, wł. Nadleśnictwu Jarocin, mur., 1900 - 10,

u l. K r ó t k a

DOM NR 1. wł. Grabowska, mur, 1900 - 10.

DOM NR 5, mur, 1 ćw. XX.

u l. M i ł o s ł a w s k a

DOM NR 6, wł Władysław Gmerek, mur., 1927.

DOM NR 64, mur., I ćw. XX.

DOM NR 66, mur., I ćw. XX.

u l. P o p r z e c z n a

DOM NR 2, wł. Helena Maciejewska. mur, I. 20 XX.

n 1. S t a r o w i e j s k a

DOM NR 2, wł. Maria Bertulis, mur., 1912.

DOM NR 8, wł. Marek Wiśniewski, glin,- drewn., pocz. XX,

DOM NR 9, wł. Zbigniew Maciejak, , szach.- glin.- drewn., pocz. XX.

DOM NR 14, wł. Jan Tyszkiewicz. szach.- drewn.- mur., pocz. XX.

DOM NR 23, wł. Jarosław Budasz, mur., 1912.

DOM NR 28, wł. Maria Bartkowiak, mur., 1927.

DOM NR 35, wł. Apolonia Górna, mur., 1927.

u l. \$ z k o l n a

DOM NR 5, wł. Orszulak. Mur., 1914.

DOM NR 8, wł. Celina Kopińska. mur., 1900 - 1910.

ZAKŁAD PRZEMYSŁOWY, ul. Miłosławska nr 13, wł. Orzechowskie
Zakłady Produkcji Sklejek, mur., 1. 20/30 XX,

PAŁCZYN

228. 2 BUDYNKI DRÓŻNICZE. wł. PKP. mur., I. 20/30 XX.

229. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKIEGO, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu
Państwa:

a. rządówka, mur., 4 ćw. XIX,

b. 4 sześćoraki, mur., 1. 20 XX,

c. obora, mur., I. 20 XX,

d. chlew, mur., 1910- 1920,

e. park krajobrazowy, k, XIX.

230. ZAGRODA bez nr, wł. M. Kaźmierczak:

a. dom, mur., 1910,

b. obora, mur, 1910- 20.

DOM NR 35. wł. Roman Świtek, mur., 1911.

OBORA w zagrodzie nr 36, wł. R. Wawrzyniak, mur., 1910 - 20.

DOM NR 45, wł. J. Grzegorzewicz, mur., 1. 20/30 XX.

DOM bez nru, wł. Agencja Wł. Rolnej Skarbu Państwa, Zakład Rolny Bieganowo, mur., 1916.

RUDKI

235,. SZKOŁA, mur. pocz. XX.

DOM NR 9. wł. Stanisław Zenker, mur., 1900.

DOM bez nru. wł. Marian Banaszak, mur.. 1910-20.

DOM bez nru, wł. Adam Łączny, mur., 1910 - 20.

SARNICE

239. ZESPÓŁ LEŚNICZÓWKI "SARNICE", wł. Nadleśnictwo Jarocin:

- a. leśniczówka, mur pruski, 1 ćw. XX,
- b. budynek gospodarczy, mur.. 1 ćw. XX.

SKOTNIKI

DWOREK (?), wł. Kaźmierczak, mur., 4 ćw. XIX.

240. ZAGRODA NR 43, wł. Marek Próchniewicz:

- a. dom. mur., 1910- 20,
- b. stodoła, mur., 1919.

DOM NR 1, wł. Jerzy Mikołajczak, mur., 1910 - 1920.

DOM NR 2, wł. Teodor Świątek, mur., 1910 - 1920.

243. DOM NR 20. wł. Andrzej Zawiaślak, mur., 1910 - 1920.

DOMNR23, wł. S. Suchodolski. mur., 1910- 1920.

DOM NR 25a, wł. Czesław Skorupa, mur., 1 ćw. XIX.

DOM NR 40, wł. Otto Kwiatkowski, mur., 4 ćw. XIX.

SZCZODRZEJEWO

247.DOM NR 22, wł. Maria Andrzejak, mur., 1929.

4.2. ZAKRES I CEL OCHRONY

~~Zgodnie z Ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dn. 7.07.1994 r. w zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się nie tylko wymagania ochrony dziedzictwa kulturalnego i dóbr kultury, ale także m. in. wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe, wymagania środowiska przyrodniczego. W obowiązującej obecnie ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 ze zmianami) uwzględnia się nie tylko dziedzictwo kulturowe i zabytki, chronione na podstawie przepisów szczególnych, ale również zasady ochrony krajobrazu kulturowego i ładu przestrzennego, a także obszary przestrzeni publicznej.~~

Chodzi tu przede wszystkim o wychwycenie obiektów oraz zjawisk przestrzennych charakterystycznych i istotnych dla kultury lokalnej. **Wychwycenie specyficznych elementów środowiska kulturowego, ocena obiektów i zjawisk ma na celu doprowadzenie do sformułowania wytycznych pod adresem współczesnej i przyszłej zabudowy.** Obecnie, mimo daleko posuniętej dowolności w zakresie stosowania form architektonicznych istnieje silna potrzeba poszukiwania stylu lokalnego w odniesieniu do zabudowy miejskiej i regionalnego w odniesieniu do zabudowy wiejskiej. **Uroda starych zespołów architektonicznych wynika z respektowania przez wszystkich uczestniczących w procesie inwestowania (w różnych miejscach i w zróżnicowanym czasie) stałych zasad regulacyjnych.** Zasady te powinny obowiązywać począwszy od ogólnego rozplanowania miejscowości. **Elementami najbardziej identyfikowanymi i zapamiętywanymi są jego komponenty: układy placowe, charakterystyczne ulice, aleje, osie widokowe, dominanty przestrzenne, charakterystyczne obiekty kościoły, pałace, pasma zieleni - doliny rzek, jezior.** Cechy specyficzne mniejszych miejscowości - wsi uzależnione są od zwartości lub rozproszenia zabudowy, ukształtowania terenu, występowania dominant przestrzennych, obiektów unikalnych, czy charakterystycznego wystroju budynków. Kapitałne znaczenie dla pozytywnego odbioru przestrzeni poszczególnych miejscowości posiada fakt występowania zespołów zieleni, zwłaszcza wówczas, gdy stanowi ona odpowiednie tło dla architektury lub sama w sobie tworzy atrakcyjną kompozycję. **Zasady kształtowania samych budynków winny być zróżnicowane w zależności od położenia:** inne dla zabudowy w obrębie miejscowości, inne dla zabudowy rozproszonej a także **w zależności od sposobu użytkowania:** inne dla najpowszechniejszej zabudowy

mieszkańcows - usługowej i inne dla najpowszechniejszej zabudowy mieszkalno - usługowej i inne dla unikalnych obiektów usługowych.

Zasady regulacyjne przesądają o:

- **sposobie usytuowania budynku** na działce (odległość od granic, określenie frontu),
- **procentowym udziale powierzchni zabudowanej** działki w stosunku do powierzchni niezabudowanej,
- **liczbie kondygnacji,**
- **rodzaju dachu i sposobie ustawienia kalenic,**
- **zalecanych detalach architektonicznych** i sposobie wykończenia,

oraz w niektórych przypadkach o:

- **zalecanych rozwiązaniach funkcjonalnych** np. układ budynków w zagrodzie,
- **specjalnych wymogach kompozycyjnych** np. określone proporcje, osiowość itp.,
- **elementach malej architektury** takich jak ogrodzenia, nawierzchnie, śmietniki, latarnie, ławki, kioski, słupy ogłoszeniowe, stacje transformatorowe, studnie itp.,

4.3. CHARAKTERYSTYCZNE ZJAWISKA PRZESTRZENNE W GMINIE MIŁOŚLAW.

Cechy zabudowy miejskiej posiada tylko siedziba gminy - miasto Miłosław. Pod pojęciem zabudowy miejskiej rozumie się na ogół zwartą zabudowę kamienic, tworzącą kwartały. **Kwartały** ograniczają od zewnątrz przestrzenie publiczne ulic i placów, a od wewnątrz przestrzenie prywatne podwórek. **Ten rodzaj zabudowy ukształtował się w Miłosławiu w otoczeniu rynku - Placu Wiosny Ludów oraz w rejonach ulic: Wiewiórowskiego, Dolnej i fragmencie Różowej, Zamkowej, Kościelnej, Podgórnej, fragmencie Wrzesińskiej.** Zwartą zabudowa w kwartałach występuje wyłącznie od strony ważniejszych placów i pierzei ulicznych, co powoduje, że kwartały nie są zamknięte. Rynek w Miłosławiu - Pl. Wiosny Ludów powstał prawdopodobnie po zabudowaniu wydłużonego placu targowego. Posiada charakterystyczny, nietypowy kształt. Oś głównej ulicy wychodzącej z Placu Wiosny Ludów - ulicy Zamkowej trafia w oś dawnej rezydencji właścicieli miasta. Po obu stronach ulicy zamkowej usytuowane są dominanty dwóch wież budynków kościołów; kościoła p.w. św. Jakuba i nieczynnego dawnego kościoła ewangelickiego. Trzecią dominantą przestrzenną w Miłosławiu jest wieża.

Kamienice w pierzejach placowych i pierzejach ulicznych posiadają najczęściej wysokość: dwie kondygnacje i dodatkowo niepełną kondygnację strychową. Budynki z niepełną kondygnacją strychową mają dachy o niewielkich spadkach (15-20°), zaś budynki bez niej - dachy bardziej strome (40-45°). Kondygnacje parteru wykorzystuje się często dla pomieszczenia usług. Kalenice dachów sytuowane są równolegle do osi ulic.

Detale kamienic, charakterystyczne dla zabudowy XIX i XX wieku; gzymsy oddzielające parter, boniowanie parterów i narożników, opaski wokół okien, szczyty nad oknami, gzymsy podokapowe itd. Niekiedy występują wyższe elementy w kondygnacji dachu - szczyty, zwieńczenie facjat.

Poza obszarem zwartej, „miejskiej” zabudowy istnieje w Miłosławiu kilka rejonów posiadających swoisty klimat i ciekawe budynki. Jednym z nich jest rejon rozwidlenia ulic Palczyńskiej i Wrzesińskiej. Znajduje się tu kilka bardzo ciekawych architektonicznie obiektów wolnostojących: wilia właściciela browaru, budynek Urzędu Miasta, budynek Komisariatu Policji.

Kolejne charakterystyczne rejony Miłosławia to rejon ulicy Różowej oraz rejon ulic Rybackiej i Krytej. Godny zauważenia jest fakt występowania w Miłosławiu kilku zabytkowych budynków przemysłowych; browaru, dawnej łaźni (ob., remiza), rzeźni, gazowni, młyna, budynku fabrycznego d. Fabryki cygar (ob. szwalnia).

Niezaprzeczalnym walorem Miłosławia jest jego położenie na pagórkach Ozu Miłosławskiego i a sąsiedztwie rynien polodowcowych wypełnionych stawami. Dolina rzeczki Miłosławki dzieli miasto na 2 części.

Zespołem łączącym wartości kulturowe i środowiskowe jest park miłosławski, jeden z najładniejszych w Wielkopolsce, z neorenesansowym pałacem.

Opis wartości kulturowych **gminy Miłosław** warto rozpocząć od miejscowości Bugaj, położonej na południe od miasta i związanej z nim organicznie. W Bugaju, dawnym folwarku właścicieli Miłosławia zachowało się wiele zabytkowych obiektów gospodarczych; spichlerz, kuźnia, młyn oraz budynki mieszkalne -ośmiorak zespół neogotyckich czworaków. Mieści się tam również bażantarnia i zameczek myśliwski.

Pozostałe miejscowości gminy posiadają sporo obiektów zabytkowych - zgodnie z rejestrem i spisami. Najbardziej wyróżniają się Biechowo z zespołem klasztornym Filipinów i Czeszewo z drewnianym kościołem p.w, św. Mikołaja i unikalną karczmą.

2011 Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust., 1., pkt 4. Ustawy

4.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Obiekty i tereny należące do środowiska kulturowego chronione są na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zmianami.

Na obszarze objętym **zmianą Studium 2011 r.** znajdują się następujące z wymienionych poniżej obiektów oraz zespołów objętych ochroną konserwatorską, w obrębie poszczególnych miejscowości:

- W mieście Miłosławiu oraz w miejscowości Bugaj w obrębie obszaru objętego **zmianą Studium dla terenu nr 1** – wszystkie wymienione obiekty i zespoły. W ramach obrębów geodezyjnych Kębłowo, Kozubiec, Lipie i Palczyn nie występują obiekty i zespoły objęte ochroną konserwatorską ponieważ teren zmiany Studium obejmuje fragmenty obrębów będące w użytkowaniu rolniczym. W obrębie całego obszaru objętego **zmianą Studium dla terenu nr 1** zlokalizowane są zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, objęte ochroną konserwatorską ;
- W miejscowości Bugaj w ramach **zmiany Studium dla terenu nr 2** nie występują obiekty i zespoły objęte ochroną konserwatorską ponieważ teren zmiany Studium obejmuje fragment obrębu będącego w użytkowaniu rolnym i leśnym. Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w strefie ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych;
- W miejscowości Bugaj w ramach **zmiany Studium dla terenu nr 3** nie występują obiekty i zespoły objęte ochroną konserwatorską ponieważ teren zmiany Studium obejmuje fragment obrębu będącego w użytkowaniu leśnym i rolnym. Przedmiotowy obszar zlokalizowany jest w strefie ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych;
- W miejscowości Gorzyce w ramach **zmiany Studium dla terenu nr 4** występuje większość wymienionych obiektów i zespołów objętych ochroną konserwatorską, poza pojedynczymi budynkami mieszkalnymi, które są położone w części miejscowości nie objętej **zmianą Studium 2011 r.** W obrębie całego obszaru objętego **zmianą Studium dla terenu nr 4** zlokalizowane są zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, objęte ochroną konserwatorską ;

– W miejscowości Białe Piątkowo w ramach zmiany Studium dla terenu nr 5 występuje większość wymienionych obiektów i zespołów objętych ochroną konserwatorską, poza pojedynczymi budynkami mieszkalnymi, które są położone w części miejscowości nie objętej zmianą Studium 2011 r. W obrębie całego obszaru objętego zmianą Studium dla terenu nr 4 zlokalizowane są zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, objęte ochroną konserwatorską.

OBIEKTY I ZESPOŁY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW:

Bugaj

- zameczek myśliwski „Bażantarnia”, poł. XIX w., nr rej. 253/A z 17.09.1968
- folwark „Na Bugaju”. I poł. XIX w., nr rej. 963/A z 05.03.1970
- kuźnia, I poł. XIX w., nr rej. 1922/A z 29.12.1983

Bugaj – Bagatelka

- budynek d. nadleśnictwa, 1849, nr rej. 1916/A z 01.12.1983

Miłosław

- założenie urbanistyczne, XIV-XIX w., nr rej. 2278/A z 30.09.1993
- kościół par. p.w. św. Jakuba, 1620, 1845, nr rej. 954/A z 05.03.1970
- kościół ewangelicki, 1874-1875, nr rej. 1923/A z 29.12.1983
- zespół pałacowy, pocz. XIX w., po 1945:
 - pałac, nr rej. 2304 z 17.06.1994
 - park, nr rej. 2304 z 17.06.1994
 - oficyna, nr rej. 1738/A z 22.12.1975
- szkoła, poł. XIX w., nr rej. 1105/A z 06.05.1970
- dom, ul. Zamkowa 36, 1868, nr rej. 1915/A z 01.12.1983
- dom, pl. Wiosny Ludów, 1851, nr rej. 1914/A z 01.12.1983
- dom „Bazar”, pl. Wiosny Ludów 24, pocz. XX w., nr rej. 1924/A z 29.12.1983
- dom, ul. Wrzesińska 24, ok. 1887, nr rej. 2222/A z 22.01.1992

OBIEKTY UJĘTE W EWIDENCJI ZABYTEKÓW (spis zawiera zarówno obiekty wpisane do rejestru zabytków, jak i ujęte w ewidencji konserwatorskiej):

MIŁOŚLAW

Kategoria – budownictwo sakralne

- ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO RZYMSKOKATOLICKIEGO
PW. ŚW. JAKUBA, ul. Kościelna 8:
 - a) dzwonnica, ok. 1850, proj. Seweryn Mielżyński, murowana,
 - b) ogrodzenie, poł. XIX w., murowane,
 - c) cmentarz przykościelny, XVII, poł. XIX w.,

- d) *plebania, ul. Kościelna 8, 4. ćw. XIX w.,*
- *ZESPÓŁ DAWNEGO KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO, OB. MUZEUM MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA KULTURY, ul. Zamkowa 22:*
 - a) *ogrodzenie, 1872, murowane;*
 - b) *pastorówka, ob. Dom, ul. Zamkowa 19, 1894-1895, murowana;*

Kategoria – cmentarze

- *ZESPÓŁ CMENTARZA RZYMSKOKATOLICKIEGO, ul. Pałczyńska:*
 - a) *cmentarz rzymskokatolicki, 1829, 2 poł. XIX w.,*
 - b) *kaplica cmentarna, 2 poł. XIX w.,*
 - c) *ogrodzenie, 2 poł. XIX w., murowane,*
- *CMENTARZ EWANGELICKI, ul. Poznańska XIX w.;*

Kategoria – kapliczki, krzyże i figury przydrożne

- *KAPLICZKA, ul. Pałczyńska 7, 2 poł. XIX w., murowana;*
- *FIGURA CHRYSYUSA, ul. Wrzesińska 24, 1 poł. XX w., murowana;*

Kategoria – budownictwo użyteczności publicznej

- *MAGISTRAT, OB. SIEDZIBA URZĘDU MIASTA I GMINY, ul. Wrzesińska 19, 1. ćw. XX w., murowany,*
- *KOMISARIAT POLICJI, ul. Pałczyńska 3, pocz. XX w., murowany,*
- *PRZYTULEK DLA STARCÓW, OB. DOM PARAFIALNY, ul. Pałczyńska 1, pocz. XX w., murowany,*
- *POCZTA, ul. Wiewiórowskiego 4, 1 ćw. XX w., murowana,*
- *BANK LUDOWY, OB. DOM, ul. Zamkowa 20, XIX/XX w., murowany,*
- *ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:*
 - a) *dworzec kolejowy, ul. Dworcowa 1, 80 lata XIX w., murowany,*
 - b) *dom pracowników kolei, ul. Dworcowa 2, pocz. XX w., murowany,*
 - c) *budynek gospodarczy, ul. Dworcowa 2, pocz. XX w., murowany,*
 - d) *dom pracowników kolei, ul. Dworcowa 4, pocz. XX w., murowany,*
 - e) *budynek gospodarczy, ul. Dworcowa 4, pocz. XX w., murowany,*
 - f) *dom pracowników kolei, ul. Dworcowa 6, pocz. XX w., murowany,*
 - g) *budynek gospodarczy, ul. Dworcowa 6, pocz. XX w., murowany,*
 - h) *dom pracowników kolei, ul. Dworzec 3, pocz. XX w., murowany,*
 - i) *dom pracowników kolei, ul. Mostowa 3, pocz. XX w., murowany,*

Kategoria – zespoły pałacowe i dworskie oraz folwarczne

- *ZESPÓŁ PAŁACOWY:*
 - a) *pałac, ob. Szkoła, mur., pocz. XIX w.,*
 - b) *oficyna pałacowa, mur., ok. poł. XIX w.,*

- c) *dom ogrodnika, mur., ok. poł. XIX,*
- d) *brama, krata, XVIII w.,*
- e) *ogrodzenie, mur – krata, poł. XIX, XX w.,*
- f) *park krajobrazowy wg. proj. S. Mielżyńskiego , przed poł. XIX w.,
zmodernizowany przez J. Kościelskiego*
- **ZESPÓŁ FOLWARCZNY, Bugaj:**
 - a) *dom rządcy, mur., 2. poł. XIX w.,*
 - b) *obora, mur., 4 ćw. XIX w.,*
 - c) *stodoła, mur., 2 poł. XIX w.,*
 - d) *spichlerz, ob. Magazyn, mur., 2 poł. XIX w.,*
 - e) *kuźnia, ob. Magazyn, mur., 2 poł. XIX w.,*
 - f) *szklarnia, mur. – szkło., k. XIX w.,*
 - g) *gorzelnia, mur., 2 poł. XIX w.,*
 - h) *browar, ob. młyn, mur. k. XIX w.,*
 - i) *3 bramy, mur., poł. XIX, k. XIX w.,*
 - j) *ogrodzenie, mur., 2 poł. XIX w.*
- **KOLONIA FOLWARCZNA NA BUGAJU**
 - a) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 3, ok. poł. XIX w., proj.
Seweryn Mielżyński, murowany,*
 - b) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 7, 4 ćw. XIX w., murowany,*
 - c) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 14, ok. poł. XIX w.,
murowany,*
 - d) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 16, ok. poł. XIX w., proj.
Seweryn Mielżyński, murowany,*
 - e) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 18, ok. poł. XIX w., proj.
Seweryn Mielżyński, murowany,*
 - f) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 20, ok. poł. XIX w., proj.
Seweryn Mielżyński, murowany,*
 - g) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 21, ok. poł. XIX w., proj.
Seweryn Mielżyński, murowany,*
 - h) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 23, ok. poł. XIX w., proj.
Seweryn Mielżyński, murowany,*
 - i) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 25, ok. poł. XIX w., proj.
Seweryn Mielżyński, murowany,*
 - j) *dom pracowników folwarcznych, ob. dom nr 27, ok. poł. XIX w., proj.
Seweryn Mielżyński, murowany,*
 - k) *szkoła, ob. przedszkole nr 19, XIX/XX w., murowana,*
- **ZESPÓŁ LEŚNICZÓWKI**
 - a) *leśniczówka, mur., ok. 1850,*

b) zabudowania gospodarcze, mur., 2 poł. XIX w.,

- ZESPÓŁ TZW. „BAŻANTARNI” – Bugaj, wg. proj. S. Mielżyńskiego:

- a) zameczek myśliwski, mur., ok. 1850,
- b) budynek gospodarczy, mur., ok. 1850,
- c) ambona myśliwska, drew., ok. 1850,
- d) ganek, mur. –drew., ok. 1850,
- e) mur obronny ze strzelnicami, mur., ok. 1850.

Kategoria – zabudowa mieszkalna

ul. Dolna:

- KAMIENICA Nr 1, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 3, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 4, 4 ćw. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 6, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 7, 4 ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 9, 4 ćw. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 10, XIX/XX w., murowana,
- ZESPÓŁ DOMÓW Nr 14:
 - a) dom, 2. poł. XIX w., murowany,
 - b) dom, 4 ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 15, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 16, 4 ćw. XIX w., murowany,

ul. Kościelna:

- DOM Nr 1, 3 ćw. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 5, 3 ćw. XIX w., murowana

ul. Kręta:

- DOM Nr 2, pocz. XX w., murowany

ul. Łąkowa:

- DOM Nr 4, 1935, murowany

ul. Palczyńska:

- WILLA Nr 6, 20 -30 lata XX w., murowana

ul. Poznańska:

- ZESPÓŁ DOMU Nr 2:
 - a) dom, 4 ćw. XIX w., murowany,
 - b) stolarnia, 4 ćw. XIX w., murowana
- DOM Nr 20, 4 ćw. XIX w., murowany,

- DOM Nr 21, 20. lata XX w., murowany,
- DOM Nr 25, 1. ćw. XX w., murowany,
- DOM Nr 31, 1. ćw. XX w., murowany

ul. Różowa:

- KAMIENICA Nr 2, 1911, murowana,
- KAMIENICA Nr 3, 20-30. lata XX w., murowana,
- DOM Nr 5, 4. ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 8, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 9, 1937, murowany,
- DOM Nr 10, 20-30. lata XX w., murowany,
- DOM Nr 11, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 13, 4. ćw. XIX w., murowany,
- DOM nr 20, 1 ćw. XX w., murowany,
- DOM Nr 22, XIX/XX w., murowany,
- DOM Nr 23, pocz. XX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 24, 20 lata XX w., murowana,
- DOM Nr 27, 4 ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 28, 4 ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 32, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 41 i 43, 40. lata XX w., murowany,
- DOM Nr 58, 40. lata XX w., murowany;

ul. Sienkiewicza:

- KAMIENICA Nr 2, XIX/XX w., murowana,
- DOM Nr 4, k. XIX w., murowany,
- DOM Nr 5, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 6, 1 ćw. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 9, 1 ćw. XX w., murowana,
- DOM Nr 10, 1 ćw. XX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 12, 1902, murowana,
- DOM Nr 14, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 15, pocz. XX w., murowany,
- DOM Nr 16, k. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 19, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 20, 20 lata XX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 21, pocz. XX w., murowana;

ul. Wiewiórowskiego:

- DOM Nr 1, 1 ćw. XX w., murowany,
- DOM Nr 3, XIX/XX w., murowany,

- KAMIENICA Nr 5, 20 lata XX w., murowana,
- DOM Nr 7, 20 lata XX w., murowany,
- DOM Nr 11, 20 lata XX w., murowany;

pl. Wiosny Ludów:

- DOM Nr 1, 1 ćw. XX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 3, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 4, 1911, murowany,
- KAMIENICA Nr 6, 4 ćw. XIX w., murowana
- DOM Nr 7, 20 lata XX w., murowany,
- DOM Nr 8, 1 ćw. XX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 9, 4 ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 10, 1 ćw. XX w., murowana,
- ZESPÓŁ DOMU Nr 11:
 - a) dom, 4 ćw. XIX w., murowany
 - b) gołębnik k. XIX w., murowano –szachulcowy,
- ZESPÓŁ DOMU Nr 12:
 - a) dom, 20 lata XX w., murowany,
 - b) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany
- KAMIENICA Nr 15, 30.lata XX w., murowana,
- KAMIENICA, PÓŹNIEJ KINO, OB. HOTEL Nr 16, 4. ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 17, 4 ćw. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 18, k. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 19, pocz. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 20, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 21, 4 ćw. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 22, 4 ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 23, 4 ćw. XIX w., murowana;

ul. Wrzeńska:

- KAMIENICA Nr 1, pocz. XX w., murowana,
- DOM, OB. SKLEP Nr 2, 1 ćw. XX w., murowany,
- DOM Nr 4, pocz. XX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 5, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 6, 20 lata XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 11, 1 ćw. XX w., murowana,
- DOM Nr 21, 1 ćw. XX w., murowany;

ul. Zamkowa:

- KAMIENICA Nr 1, 1900, murowana,

- KAMIENICA Nr 2, 4 ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 3, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 4, 3 ćw. XIX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 5, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 6, 3. ćw. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 8, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 10, ok. poł. XIX w., murowany,
- KAMIENICA Nr 12, pocz. XX w., murowana,
- KAMIENICA Nr 14, pocz. XX w., murowana,
- DOM Nr 15, 3 ćw. XIX w., murowany,
- DOM Nr 18, 1868, murowany,
- DOM Nr 18a, 4 ćw. XIX w., murowany;

Kategoria – budownictwo przemysłowe, gospodarcze i techniki

- GAZOWNIA MIEJSKA, ul. Wrzesińska 16, 1 ćw. XX w., murowana,
- FABRYKA CYGAR, ul. Sienkiewicza 11, 1 ćw. XX w., murowana,
- ZESPÓŁ BROWARU RABSKIEGO, OB. WIELKOPOLSKIE ZAKŁADY
PIWOWARSKIE W POZNANIU, ul. Wrzesińska 24:
 - a) browar, 1886-1887, bud. Rabski, murowany,
 - b) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany,
 - c) budynek gospodarczy, k. XIX w., murowany,
- MŁYN, OB. MIESZALNIA PASZ, ul. Pałczyńska 4, 1 ćw. XX w., murowany,
- MAGAZYN, OB. SKLEP, ul. Poznańska 4, 4 ćw. XIX w., murowany,
- KUŹNIA, pl. Wiosny Ludów 13, k. XIX w., murowana,
- MAGAZYN, ul. Wrzesińska 3, pocz. XX w., murowany

BIAŁE PIĄTKOWO

- ZESPÓŁ FOLWARCZNY:
 - a) stajnia i obora, ob. magazyn, mur., 1878,
 - b) obora, ob. owczarnia, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - c) obora, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - d) chlewnia, ob. kurnik, mur., k. XIX w.,
 - e) spichlerz, ob. magazyn, mur. 4 ćw. XIX w.,
 - f) stodoła, ob. owczarnia, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - g) kuchnia i magazyn, ob. magazyn, mur. K. XIX w.,
- KOLONIA MIESZKALNA:
 - a) czworak nr 19, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - b) dwojak nr 26, mur., 2 poł. XIX w.,
 - c) dwojak nr 27, mur., 2 poł. XIX w.,

d) *ośmiorak nr 29, mur., 4 ćw. XIX w.,*

- *DOM Nr 15, mur., 1935,*
- *DOM Nr 16, mur., 1910,*
- *DOM Nr 18, mur. 1910 – 1920,*
- *DOM NR 31, mur., k. XIX w.*

GORZYCE

- *ZESPÓŁ SZKOŁY, ob. zagroda nr 12:*
 - a) *szkoła, mur., pocz. XX w.*
 - b) *stodoła, mur pruski, pocz. XX w.,*
 - c) *budynek gospodarczy, mur. – drew., pocz. XX w.,*
- *ZESPÓŁ DWORSKI:*
 - a) *dwór, mur., 4. ćw. XIX w.,*
 - b) *dwojak, ob. dom nr 9, mur., 2 poł. XIX w.,*
 - c) *sześciorak, ob. dom nr 10, mur., 4 ćw. XIX w.,*
 - d) *obora, ob. stodoła i magazyn, mur., k. XIX w.,*
 - e) *stodoła, mur., 4 ćw. XIX w.,*
 - f) *kuźnia, mur., 4 ćw. XIX w.,*
 - g) *park krajobrazowy, 4 ćw. XIX w.,*
- *DOM Nr 5, mur., 1 20 XX w.,*

KĘBŁOWO

- *SZKOŁA, mur., 1910 – 1920*
- *ZESPÓŁ FOLWARCZNY:*
 - a) *rządówka, mur., XIX/XX w.,*
 - b) *czworak nr 2, rygl. – glin., k. XIX w.*
 - c) *sześciorak nr 4, mur., 4 ćw. XIX w.,*
 - d) *trojak, mur., 4. ćw. XIX,*
 - e) *czworak nr 6, mur., 2 poł. XIX w.,*
 - f) *obora, mur., k. XIX w.,*
 - g) *stodoła, mur., k. XIX.*

KOZUBIEC

- *ZESPÓŁ FOLWARCZNY:*
 - a) *czworak nr 3, mur., 2 poł. XIX w.,*
 - b) *czworak nr 6, mur., 2 poł. XIX w.,*
 - c) *ośmiorak nr 7, mur., k. XIX w.,*
 - d) *spichlerz, mur., 1 ćw. XX w.,*

LIPIE

- **ZESPÓŁ FOLWARCZNY:**
 - a) czworak nr 24, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - b) ośmiorak nr 25, mur., 1900 – 1910,
 - c) chlewnia, magazyn, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - d) stodoła, mur., XIX/XX w.,
 - e) gorzelnia, ob. biura, mur., XIX/XX w., przebud. pocz. XX w.,
- DOM nr 21, mur., k. XIX w.

PAŁCZYN

- 2 BUDYNKI DRÓŻNICZE, mur., 1 20/30 XX w.,
- POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKIEGO:
 - a) rządówka, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - b) 4 sześcioraki, mur., 1 20 XX w.,
 - c) obora, mur., 1 20 XX w.,
 - d) chlew, mur., 1910 – 1920,
 - e) park krajobrazowy, k. XIX w.
- ZAGRODA bez nr:
 - a) dom, mur., 1910,
 - b) obora, mur., 1910 – 1920,
- DOM Nr 35, mur., 1911,
- OBORA w zagrodzie nr 36, mur., 1910 – 1920,
- DOM Nr 45, mur., 1 20/30 Xx w.,
- DOM bez nru, mur., 1916.

4.5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

– - **zmiana Studium dla terenu nr 1.** Miasto Miłosław należy do miejscowości o wyjątkowych walorach kulturowych i bogatej tradycji historycznej. Centrum Miłosławia powinno być uwolnione od tranzytowego ruchu komunikacyjnego. Obecnie przez rynek (Plac Wiosny Ludów) oraz przez obszar objęty strefą konserwatorską przebiega droga krajowa Nr 15. Trasa projektowanej obwodnicy Miłosławia w ciągu drogi krajowej Nr 15 została uwzględniona w dotychczasowym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław – 1999 r. Po zrealizowaniu obwodnicy, powinna nastąpić rewitalizacja rynku i odcinka ulicy Zamkowej od Placu Wiosny Ludów do skrzyżowania z ulicą Poznańską, stanowiących wspólną zabytkową przestrzeń publiczną. Celem rewitalizacji będzie przywrócenie tej części śródmieścia historycznej funkcji lokalnego węzła życia społeczno-gospodarczego. Układ ruralistyczny Bugaju nie uległ zasadniczym przeobrażeniom

w stosunku do stanu z 1999 r., *stan techniczny budynków zabytkowych jest zróżnicowany. Dla budynków wpisanych do rejestru zabytków obowiązują wymogi ochrony wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków. W obrębie zmiany nr 1 nie występują obiekty lub obszary zaliczane do dóbr kultury współczesnej. W obrębie całego obszaru objętego zmianą **Studium dla terenu nr 1** zlokalizowane są zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, objęte ochroną konserwatorską;*

- ***zmiana Studium dla terenów nr 2 i nr 3.** W obrębie zmian dla terenów nr 2 i nr 3 nie występują obiekty lub obszary objęte ochroną konserwatorską lub zaliczane do dóbr kultury współczesnej. Przedmiotowe obszary zlokalizowane są w strefie ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych;*

– - ***zmiana Studium dla terenu nr 4.** Układ ruralistyczny miejscowości Gorzyce oraz stan zabytkowego parku nie uległy zasadniczym przeobrażeniom w stosunku do stanu z roku 1999, stan techniczny budynków zabytkowych jest zróżnicowany. Dla budynków wpisanych do rejestru zabytków obowiązują wymogi ochrony wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków. W obrębie zmiany dla terenów nr 4 (4a i 4b) nie występują obiekty lub obszary zaliczane do dóbr kultury współczesnej. W obrębie obszaru objętego zmianą **Studium dla terenu nr 4** zlokalizowane są zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, objęte ochroną konserwatorską;*

– - ***zmiana Studium dla terenu nr 5.** Układ ruralistyczny miejscowości Białe Piątkowo nie uległ zasadniczym przeobrażeniom w stosunku do stanu z roku 1999, stan techniczny budynków zabytkowych jest zróżnicowany. Dla budynków wpisanych do rejestru zabytków obowiązują wymogi ochrony wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków. W obrębie zmiany dla terenu nr 5 nie występują obiekty lub obszary zaliczane do dóbr kultury współczesnej. W obrębie obszaru objętego zmianą **Studium dla terenu nr 5** zlokalizowane są zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, objęte ochroną konserwatorską;*

5. UWARUNKOWANIA SFERY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

- 5.1. Wielkość miasta
- 5.2. Zmiany w strukturze wieku
- 5.3. Zmiany w strukturze zatrudnienia
- 5.4. Miejsca pracy
- 5.5. Mieszkalnictwo

2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust., 1., pkt 6, pkt 7., pkt 8., Ustawy

- 5.6. *Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony zdrowia,*
- 5.7. *Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,*
- 5.8. *Potrzeby i możliwości rozwoju gminy*
- 5.9. *Stan prawny gruntów.*

Sytuacja społeczno - gospodarcza kraju, która ulega zmianom spowodowany uwarunkowaniami głównie gospodarki rynkowej sprawia, że dotychczasowe metody programowania operujące przede wszystkim podejściem normatywnym i ekstrapolacją istniejących trendów nie mogą sprostać stawianym nowym wymaganiom.

Obecne programowanie wymaga spojrzenia na miasto i gminę pod kątem zjawisk społecznych.

Do głównych zagadnień programowych rozważanych w Studium zaliczono:

- **procesy demograficzne** w aspekcie wielkości miasta i gminy, zmian w strukturze wieku i strukturze zatrudnienia
- **miejsca pracy:** rolnictwo, działalność gospodarcza, usługi
- **mieszkalnictwo** w ujęciu statystycznym i terenowym,

W Studium demografia pełni rolę wykładni w zakresie:

- zapisania prawdopodobnej wielkości miasta i gminy w 2020 r.
- określenia skali potrzeb w zakresie usług publicznych
- określenia skali przekształceń w strukturze zatrudnienia
- ustalenia ramowego programu potrzeb mieszkaniowych.

Z wymienionych zjawisk bardzo istotnym zagadnieniem są przewidywane zmiany w strukturze zatrudnienia. Opracowane przez specjalistów prognozy, znalazły potwierdzenie *na* przestrzeni lat 1985-1990, Przewidywane zjawiska społeczne będą bardzo rzutować na wymiar przestrzenny. Zadaniem STUDIUM jest m.in. minimalizowanie ujemnych konsekwencji tych przemian. W rozdziale 5.3 i 5.4 omówiono skalę zmian zatrudnienia w rolnictwie.

5.1. WIELKOŚĆ DEMOGRAFICZNA GMINY

MIASTO

Wielkość demograficzną miasta **określono w oparciu o:**

- prognozę biologiczną
- prognozę migracyjną.

Prognoza biologiczna - malejący wskaźnik przyrostu naturalnego w ciągu minionego 10 *lecia* z 14,9 do 4,0 ‰ wskazuje, że m. **Miłosław** przy hipotetycznym założeniu średniego wskaźnika przyrostu naturalnego *na* następne 20 lat na poziomie 4,0 ‰ **wzrośnie z tyt. przyrostu biologicznego do 2020 r. o ok. 300 osób.**

Prognoza migracyjna - której skala zależna jest wyłącznie od ofert, jakie miasto daje w zakresie mieszkań i miejsc pracy sprawia, że należy przyjąć umiarkowane wielkości. Zakładając migracje na poziomie +5 osób/rok, **miasto wzrośnie do 2020 r. z tego tytułu o ok. 100 osób.**

Suma obu prognoz określa prawdopodobna wielkość miasta w 2020 r. na poziomie 4000 osób,

Celem przedstawionych wyżej założeń i obliczeń jest pokazanie w przystępny sposób „mechanizmu” wzrostu demograficznego miasta.

Postawiona wyżej prognoza należy do grupy prognoz długookresowych, co w warunkach gospodarki rynkowej oraz zmian społeczno-gospodarczych może sprawić, że nie będzie trafna.

Dla informacji podaje się, że prognoza wynikająca ze studium zagospodarowania przestrzennego województwa poznańskiego, które wykonane było w latach 90-tych określa wzrost miasta do 5400 osób w roku 2020. Jednak retrospekcja ostatnich lat i tendencje przyszłościowe wskazują na niższe tempo wzrostu. W zestawieniu niżej podaje się dane statystyczne za okres 1975-1997,

Zaludnienie i migracje w latach 1975-1997 na obszarze MIASTA MIŁOŚLAW

Lata	Wielkość miasta	Przyrost natural. w %.	Salda migracji
1975	3110	6,4	+6
1980	3184	10,3	-7
1985	3197	4,0	+5
1990	3513	12,2	-31
1991	3538	3,7	+12
1992	3521	2,5	-15
1993	3539	-0,3	+19
1994	3589	1,7	+15
1995	3580	-3,3	+7
1996	3604	0,3	-20
1997	3619	3,0	+6

GMINA

Według stosowanych prognoz w Studium zagospodarowania przestrzennego województwa poznańskiego, które opracowano w latach 1995 w oparciu o prognozy; biologiczną i migracyjną, gmina Miłosław w 2020 r ma osiągnąć: stan zaludnienia na poziomie 6600 osób - co oznacza spadek o 260 osób w stosunku do 1997 roku = średnio/rok -11 osób.

Wyżej wymieniona prognoza, podobnie jak dla miasta należy do grupy prognoz długookresowych, co w warunkach gospodarki rynkowej oraz zmian społeczno - gospodarczych może sprawić, że nie będzie trafna. Wobec powyższego dla potrzeb niniejszego STUDIUM, posługując się uproszczonymi obliczeniami stwierdza się, że **gmina Miłosław przy:**

- przyroście naturalnym na poziomie 4‰ (obecnie patrz zest.)
- saldzie migracji na poziomie na poziomie „0” (obecnie patrz zest.) **może osiągnąć w 2020 r. stan zaludnienia na poziomie 7400 osób**, a przy saldzie migracji +10 osób liczba osób w 2020 r. może dojść do 7600 osób.

Siedząc procesy migracyjne na przestrzeni minionych 11 lat dla miasta i gminy, zauważa się tendencje stabilizacyjne. Dotyczy to głównie końca lat 1990-tych -patrz zestawienia.

Poza tym zjawisko poszukiwania przez ludzi „interesu” dobrych miejsc pod mieszkanie i gospodarowanie, stwarza gminie szansę na dodatnie saldo migracji.

Zaludnienie i migracje w latach 1975 - 1997 na obszarze GMINY MIŁOŚLAW:

Lata	Liczba osób	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1975	6681	12,2	-104
1980	6603	14,9	-86
1985	6847	8,9	-27
1990	6713	4,6	-39
1991	6724	5,1	-24
1992	6806	6,8	-50
1993	6792	3,8	-38
1994	6857	5,0	+5
1995	6854	4,2	-24
1996	6851	0,9	-1
1997	6860	1,6	+7

**Zaludnienie i migracje w latach 1978 - 1997 w ujęciu przestrzennym na obszarze
GMINY MIŁOŚLAW:**

l.p.	Miejscowość	Liczba osób				saldo migracji
		1978	1987	1988	1987	1988-97
	m. Miłosław	3097	3100	3200	3672	+472
1.	Białe Piątkowo	319	243	300	300	0
2.	Biechowo,	355	333	329	358	+29
3.	Bugaj	473	780	789	579	-210
4.	Chlebowo	243	243	240	217	-29
5.	Chrustowo	79	60	57	56	-1
6.	Czeszewo + Cz.	795	777	806	742	-24
7.	Gorzyce	281	295	315	262	-53
8.	Kębłowo	162	156	160	158	-2
9.	Kozubiec	158	109	111	103	-8
10.	Księżno	200	193	184	191	+7
11.	Lipie	244	243	247	230	-17
12.	Mikuszewo	349	302	311	318	+7
13.	Nowa Wieś Podgór.	168	162	153	147	-6
14.	Orzechowo	1969	2143	2190	2312	+122
15.	Pałczyn	320	314	326	295	-31
16.	Rudki	115	110	111	82	-29
17.	Skotniki	251	228	227	239	+12
18.	Szczodrzejewo	111	95	93	79	-14
Gmina razem			6486	6949	6867	-82
MIASTO I GMINA OGÓŁEM			9886	10149	10539	+390

W zestawieniu jak wyżej podano zjawiska demograficzne w ujęciu przestrzennym. Na podstawie powyższych danych w okresie od 1978-1997 można zaobserwować:

- stabilizację demograficzną w mieście Miłosław i w Orzechowie,
- ustabilizowany poziom demograficzny we wsiach: Biechowo, Księżno, Skotniki, Mikuszewo,
- wysoki poziom spadkowy we wsiach: Bugaj, Chlebowo, Gorzyce, Pałczyn, Rudki, Szczodrzejewo.

Jedną z przyczyn wzrostów lub ubytków demograficznych w poszczególnych wsiach jest położenie komunikacyjne, odległość do ośrodka miejskiego oraz formy gospodarowania w rolnictwie.

5.2. ZMIANY W STRUKTURZE WIEKU - MIASTO I GMINA

Dla potrzeb planowania przestrzennego strukturą wieku analizuje się głównie w grupach wiekowych przedprodukcyjnych oraz poprodukcyjnych, ponieważ one **informują o skali potrzeb usług publicznych** z zakresu urządzeń oświaty oraz opieki społecznej i zdrowia.

Potrzeby-grupa przedprodukcyjna - 0 - 19 lat - MIASTO

przy zaludnieniu;

- 1997 r. - 3620 osób
- 2020r.-4000 osób

	0 - 2 lat	3-6 lat	7-14 lat	15-19 lat	ogółem
1997 r. struktura	3,4	5,2	13,0	4,9	26,5
l. bezwzględna	123	188	474	177	959
2020 r. struktura	3,4	4,9	10,8	4,0	23,1
L bezwzględna	136	186	432	160	924
Przyrost 1997 - 2020	+13	+8	-30	+17	-35

Potrzeby-grupa przedprodukcyjna - 0 - 19 lat - GMINA

przy zaludnieniu;

- 1997 r. - 6860 osób
- **2020r.-7400 osób**

	0 - 2 lat	3-6 lat	7-14 lat	15-19 lat	ogółem
1997 r. struktura	3,4	5,2	13,0	4,9	26,5
l. bezwzględna	233	256	891	366	1816
2020 r. struktura	3,4	4,9	10,8	4,0	23,1
l. bezwzględna	250	380	960		1950
Przyrost 1997 - 2020	+17	+24	+69	+24	+134

Z analizy powyższych wartości wynika, że w grupie przedprodukcyjnej, z której „odczytuje” się wielkość zapotrzebowania na urządzenia dziecięce, nie nastąpi wzrost zapotrzebowania na nowe miejsca. Jest natomiast potrzeba poprawy jakości świadczonych usług zarówno pod względem standardu wyposażenia jak i zagospodarowania terenu.

Potrzeby - grupa poprodukcyjna (K 60 i w. lat, M 65 i w. lat) MIASTO

1997 r. struktura	13,5%
l. bezwzględna	488
2020 r. struktura	18,7%
l. bezwzględna	748
Przyrost 1997 - 2020	+260 osób

Potrzeby **grupa poprodukcyjna (K 60 i w. lat, M 65 i w. lat) - GMINA**

1997 r. struktura	13,5%
I. bezwzględna	926
2020 r. struktura	18,7%
I. bezwzględna	1380
Przyrost 1997 - 2020	+454 osób

Efektem w.w. rozpoznania jest informacja, że w grupie poprodukcyjnej w 2020 r. nastąpi na terenie miasta przyrost o +260 osób, a na terenie gminy +454 osoby, co oznacza wzrost o ok. 50% w stosunku do stanu istniejącego. Zjawisko to jest sygnałem do odpowiedniego ustawienia polityki przestrzennej w zakresie opieki społecznej, zdrowia i wypoczynku dla osób starszych.

5.3. ZMIANY W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA

Prognozy Głównego Urzędu Statystycznego opracowane przez profesjonalne zespoły wskazują, że w Polsce, po okresie trwającego od 1990 r. nizu przyrostu roczników w wieku produkcyjnym stają się zdolne do pracy roczniki urodzone w drugiej połowie lat 70. i pierwszej połowie lat 80,

Fala tej wysokiej podaży potencjalnych zasobów pracy w Polsce ma trwać do 2005 roku. Natomiast końcowe lata pierwszej dekady XXI wieku będą się charakteryzować stabilizacją liczby ludności w wieku produkcyjnym, Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego krańcowo wysokim wzrostem potencjału zasobów pracy w całym okresie do 2010 r.

W Polsce, w okresie od 1980 r. do 1993 r., sektorowa struktura pracujących uległa następującym zmianom:

- **w rolnictwie zatrudnienie spadło o -5,9%** z 32,1% do 26,2%
- **w przemyśle zatrudnienie spadło o - 8,6%** z 39,9% do 31,1%
- **w usługach zatrudnienie wzrosło o + 14,5%** z 28,0% do **42,5%**

Według materiałów prognostycznych zakłada się, że w Polsce struktura resortowa pracujących zbliży się do obecnej, przeciętnej struktury w krajach Unii Europejskiej, gdzie udziały **sektora I=8%, sektora II=28% i sektora III=64%.**

MIASTO

Posługując się powyższą prognozą **prawdopodobny obraz zatrudnienia w 2020 r.** będzie następujący:

- potencjał siły roboczej 1400 pracujących; przy zaludnieniu 4000 osób i 35% aktywności zawodowej - oznacza to przyrost o ok.340 miejsc pracy w stosunku do 1997 r.
- **zatrudnienie wg sektorów;**

	1997r.	2020r.
Zatrudnienie ogółem	1060=100%	1400=100%
w tym: sektor I	30=3%	500=36%
sektor II	700=66%	
sektor III	330=31%	900=64%
Aktywność zawodowa	30%	35%

GMINA

Prawdopodobny obraz zatrudnienia w 2020 r. będzie następujący:

- potencjał siły roboczej 2500 pracujących; przy zaludnieniu 7400 osób i 33%aktywności zawodowej - oznacza to przyrost o ok.220 miejsc pracy w stosunku do 1997 r.
- wymieniony wyżej przyrost miejsc prac należy powiększyć o 900 osób poszukujących zatrudnienia z tyt. spadku miejsc pracy w rolnictwie.

- **zatrudnienie wg sektorów**

	1997r.	2020r.
Zatrudnienie ogółem	2280=100%	2500=100%
w tym: sektor I	1300=57%	400=16%
sektor II	780=34%	500=236%
sektor III	280=19%	1600=64%
Aktywność zawodowa	33%	33%

Podane wyżej materiały obrazują kierunki przemian, które po przełożeniu na wartości urbanistyczne są podstawą programowania.

Dla terenów wiejskich tendencje spadku zatrudnienia w rolnictwie to sygnał, że na obszarach

wiejskich należy stworzyć możliwości terenowe pod nowe miejsca pracy związane z działalnością produkcyjną.

Znaczący spadek zatrudnienia w rolnictwie przedstawiony w formie procentowej -wymaga - „uczytelnienia” poprzez wartości bezwzględne.

Miernikiem, który pozwoli w/w procesy przedstawić obrazowo jest zatrudnienie na 100 ha użytków rolnych.

Wykonanie przez specjalistów obliczenia podają, że liczba zatrudnionych w **rolnictwie** w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych **powinna wynosić** poniżej 5, wtedy nie zachodzi zjawisko utajnionego bezrobocia.

Natomiast droga do podanego wyżej wskaźnika na terenie gminy Miłosław prowadzi z poziomu: **20 zatrudnionych/100 ha użyt. rolnych** w gospodarstwach indywidualnych, które gospodarują na areale 5460 ha dając zatrudnienie 1100 osobom.

Gmina Miłosław, chcąc uzyskać poziom zatrudnienia 5 osób/100 ha użytków rolnych, przy areale ok. 7700 ha, powinna zatrudniać ok. **400 osób** - co w porównaniu z obecnym zatrudnieniem - **1300 osób** obrazuje skalę przemian w rolnictwie.

5.4. MIEJSCA PRACY

Zmiany w strukturze zatrudnienia, o których pisano w rozdz. 5.3. po przełożeniu na konsekwencje urbanistyczne wyrażają się poprzez zabezpieczenie w planach miejscowych możliwości realizowania miejsc pracy.

MIASTO

W Miłosławiu, podobnie jak w innych miastach Polski występuje restrukturyzacja gospodarcza. Kurczą się miejsca pracy w przemyśle. Obiekty o charakterze produkcyjnym wymagają odnowy części z nich przebudowy, zmiany funkcji. Znacznie rozrasta się sektor usługowy, przejmując rolę podstawowej bazy miejsc pracy. Mimo wymienionych wyżej procesów w Miłosławiu jest nadal potencjał **produkcyjny**, na który składa się znaczny majątek i kadry fachowców. **Do grupy zakładów liczących się w potencjale ekonomicznym** miasta oraz na rynku pracy zaliczono: Przedsiębiorstwo Odzieżowe „**MIKON**” Sp. Pracownicza oraz Browar - Z-dy Piwowskie. Pozostałe drobne zakłady, hurtownie mają charakter komercyjny i działają w systemie REGON. Według danych statystycznych dla miasta i gminy Miłosław , ilość zakładów wg w/w rejestru wynosi 450 zakładów, z tego w Miłosławiu

zarejestrowanych jest 250, a w gminie ok. 200 zakładów.

Wobec dynamicznego rozwijającego się sektora usług (patrz struktura zatrudnienia) **jednym z zadań STUDIUM jest tworzenie możliwie szerokiej oferty terenowej poprzez:**

- zaadaptowanie terenów przeznaczonych pod usługi w obowiązującym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta,
- dokonanie zapisu w ustaleniach STUDIUM dotyczącego możliwości lokalizowania usług na projektowanych terenach osadniczych oraz w obrębie istniejących terenów mieszkaniowych

Dla terenów oferowanych pod usługi określa się **priorytety „branżowe”**, szczególnie te, które wynikają z potrzeb zaliczanych **do grupy usług publicznych**.

W rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami z 1997 r. poza urządzeniami komunalnymi do usług publicznych zalicza się: dobra kultury w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury, urzędy administracji państwowej, wymiaru sprawiedliwości, szkolnictwo publiczne, przedszkola, ochronę zdrowia, opiekę społeczną, placówki opiekuńczo-wychowawcze, cmentarze, obiekty obronne itp. **Dla miasta Miłosławia dokonane rozpoznanie do 2020 ., w zakresie potrzeb związanych z wychowaniem przedszkolnym i oświatą wskazuje, że nie nastąpi wzrost zapotrzebowania; patrz rozdz. 5.2.** Problem stanowi obiekt pałacu, gdzie mieszczą się oddziały nauczania podstawowego i średniego, a który powinien mieć przywrócone przeznaczenie podstawowe. W STUDIUM nie wyznacza się terenu pod nowy obiekt, bo wymaga to szeregu czynności formalno-prawnych, ale zapis o potrzebie zmiany funkcji pałacu stanowi podstawę, ze wyznaczony w ramach negocjacji teren pod szkołę będzie spójny z ustaleniami STUDIUM

W zakresie usług publicznych w STUDIUM sygnalizuje się zjawisko starzenia się społeczeństwa, co będzie wiązało się ze wzrostem potrzeb w zakresie opieki społecznej, zdrowia i wypoczynku.

Na terenie **miasta i gminy jest obecne 1400 osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej K, 65 lat i więcej M). w 2020 roku przewiduje się wielkość rządu 2130 osób** tj. przyrost o 700 osób.

Podanie powyższej prognozy potęga na identyfikowaniu zjawiska, które wymaga wyprzedzających działań, aby przygotować się do pojawiających się potrzeb społecznych.

Usługi publiczne wymagają szczególnej troski w zakresie zagospodarowania terenu, wyglądu estetycznego, z uwagi na konkurencyjność sektora prywatnego. W interesie publicznym leży poziom standardu, ponieważ jakość świadczonych usług ma również wpływ na „przyciąganie

inwestorów"

Grupa usług komercyjnych obejmuje głównie obiekty i urządzenia limitowane popytem - oznacza to, że o ich ilości i jakości decyduje przede wszystkim gospodarka rynkowa. Zadaniem samorządu jest natomiast **czuwanie nad mechanizmami równowagi**. Do głównych urządzeń usługowych zaliczyć należy handel, rzemiosło, gastronomię, obsługę prawną, turystyczną, mieszkaniową oraz szereg usług, które pojawiają się z rozwojem gospodarki rynkowej. Zadaniem planowania przestrzennego jest zabezpieczenie terenowe pod ich lokalizację.

Usługi publiczne i komercyjne w wymiarze przestrzennym to obszary zapisane w formie;

- **adaptacji terenów** usługowych istniejących i projektowanych w planie ogólnym miasta i gminy Miłosław,
- wyznaczonych nowych **terenów osadniczych w STUDIUM**, które oznaczają również możliwości lokalizowania usług,
- **tereny usługowe mogą towarzyszyć bezpośrednio obszarom mieszkaniowym** pod warunkiem, że nie należą do grupy urządzeń szczególnie szkodliwych dla środowiska.

W wyniku „żywiłowego narastania usług”, szczególnie komercyjnych, **sektor ten kreuje jakość przestrzeni miejskiej**. Dotyczy to szczególnie centralnego obszaru miasta. Rynek, ulice: Zamkowa, Wiewiórowskiego i część ul. Wrzesińskiej można uznać za najruchliwsze miłosławskie ulice z dużą różnorodnością ofert handlowych i usługowych i o różnym poziomie standardu. Obok ekskluzywnych butików działają szare placówki handlowe. Wbrew pozorom, jeszcze wielu właścicieli nie docenia wagi wystroju i dekoracji sklepów. **Zadaniem samorządu jest dbałość o elitarność i klimat ulicy** - zainwestowany kapitał w wystrój ulicy, małą architekturę, oświetlenie, elewacje, rewaloryzowanie wnętrza kwartałów - to kapitał w podatkach i równocześnie „regulator” doboru wystawców. Ta dbałość o ciągi handlowe - to **również wspieranie funkcji turystycznej**, która wymaga wyposażenia ulic w kawiarnie, puby, restauracyjki, wychodzenie z „towarem” na zewnątrz sklepów.

W STUDIUM w zakresie usług poza omówieniem rezerw terenowych pod ich realizację zwraca się również uwagę na **konieczność preferowania pewnych wiodących wartości**, do których proponuje się zaliczyć:

- **wartości kulturowe,**

- **wartości przyrodniczo-krajobrazowe.**

Wymienione wyżej dwa elementy powinny stać się bazą budowy dobrobytu w mieście i gminie.

Dobrobyt uzależniony od rozwoju gospodarczego wiąże się z działaniami przyciągania inwestorów, których wymogi poza wymiarem ekonomicznym dotyczą również wizerunku miasta oraz wartości życia kulturalnego. Stawiając na poprawę standardu urody miasta, kreuje się równocześnie rozwój funkcji turystycznej, która powinna być jednym z elementów wzrostu dobrobytu mieszkańców.

Miłosław, opierając się na zapisach historycznych, bazując na zachowanych wartościach kulturowych (patrz rozdz. 4), powinien kształtować i wzbogacać tożsamość miasta i okolicy.

Troska o pozycję kulturalną miasta prowadzi do wzmocnienia kryteriów branych pod uwagę przez poważnych inwestorów przy wyborze miejsca inwestycji.

Rozpoczęte prace dotyczące rewaloryzacji Zespołu Parkowego są już działaniami zmierzającymi do podnoszenia prestiżu miejsca. Najważniejszym następnym krokiem są starania o przywrócenie faktycznej funkcji Zespołowi Pałacowo-Parkowemu, cały kompleks pałacowo-parkowy musi być „**miejscem z klasą**”. Postuluje się wykreowanie specyficznej trasy widokowo-kulturowej, wpisanej w krajobraz gminy.

W mieście i gminie należy wywołać proces ciążenia do stworzenia miejsc niezwykłych, nasyconych symboliką o specyficznym nastroju. Tego rodzaju potencjał drzemie w **Pałacu w Miłosławiu, pofilipińskim zespole klasztornym w Biechowie, w zespole folwarcznym we wsi Lipie, w pałacu w Mikuszewie, w obiektach sakralnych w Murzynowie Kościelnym** itp.(patrz Uwarunkowania kulturowe, rozdz. 2.4).

W tym celu w porozumieniu z władzą samorządową można powołać **FORUM KULTUROWO - KONSULTACYJNE**, oparte na członkach działających z pasją - które przejmie obowiązki promocji kulturowej i gospodarczej miasta i gminy. Powołane FORUM musi wykonywać swoją pracę w partnerstwie ze społecznością lokalną - pojedynczymi mieszkańcami, grupami, podmiotami gospodarczymi, **FORUM powinno być „motorem” działań „bezinwestycyjnych” wykonanych przez mieszkańców**, a dotyczących estetyki miasta, poczynsz od okna z kwiatami po estetyczne otoczenie posesji. **Należy wzbudzić współuczestnictwo - rywalizację poprzez nagradzanie bądź piętnowanie w lokalnej prasie itp.**

FORUM powinno być również ambasadorem, to znaczy promować Miłosław w najszerszym

kontekście. Promocją należy opierać na założeniu, że rozgłos o kulturze, walorach krajobrazowo-przyrodniczych, harmonijnym rozwoju gospodarczym może zwrócić uwagę inwestorów bądź wzbudzać funkcję turystyczną. Ta promocja winna odbywać się na płaszczyźnie życia osobistego, interesów spółek, prasy, programów telewizyjnych i radiowych, miejscach kulturalno-sportowych itp. Korzyści mogą być niebagatelne.

Program ambadorski jest stosunkowo prostym i nie najdroższym sposobem powiększania możliwości „wchodzenia” nawet małego biznesu do miasta lub gminy. FORUM jest publicznym narzędziem, przy pomocy którego władze samorządowe mogą promować miasto i gminę - budując systematycznie dobrobyt gospodarczy. Walka o miejsca pracy i o inwestycje to troska samorządu o witalność miasta i gminy.

FORUM powinno być miejscem gromadzącym umiejętności, doświadczenie energię całej społeczności i w tym należy m.in. upatrywać jej wartość. Ponieważ dobrobyt gospodarczy leży w interesie całej społeczności - wydaje się logiczne, by cała społeczność była zaangażowana *na rzecz* rozwoju gospodarczego.

GMINA - Rolnictwo

Rolnictwo jest gałęzią gospodarki narodowej, która podlega silnej przemianie. Od 1990 r. powstało szereg dokumentów prawnych i ustaw sejmowych, które regulują znacznie obszary polityki rolnej.

Do najważniejszych należy - Układ Europejski sporządzony dnia 16.12.1991 r. w Brukseli ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczypospolitą Polską z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z drugiej. Omawiając politykę rolną na obszarze gminy Miłosław, nie można pominąć tej decyzji, ponieważ jest ona wykładnią dla zachodzących zjawisk społeczno - produkcyjnych na wsi.

Dla upowszechnienia zawartych tam treści cytujemy ar. 77 Układu Europejskiego, który odnośnie rolnictwa brzmi:

- „1. Współpraca w tej dziedzinie będzie miała na celu zwiększenie efektywności rolnictwa i sektora rolno - przemysłowego i w szczególności będzie ona dotyczyć:
- rozwoju gospodarstw prywatnych, a także kanałów dystrybucyjnych, metod składowania, marketingu, itd.;
 - modernizacji infrastruktury wsi (transport, zaopatrzenie w wodę, telekomunikacja);
 - planowania przestrzennego wsi, w tym budownictwa i planowania urbanistycznego;

- polepszenia wydajności i jakości poprzez stosowanie odpowiednich metod zapobiegania zanieczyszczeniom związanym z produkcją;
- rozwoju i modernizacji zakładów przetwórczych oraz technik marketingu;
- popierania komplementarności w rolnictwie;
- popierania współpracy przemysłowej w rolnictwie oraz wymiany know-how, zwłaszcza między sektorami prywatnymi w Polsce i we Wspólnocie;
- rozwoju współpracy w dziedzinie sanitarnej, stanu sanitarnego produkcji roślinnej i zwierzęcej, w tym ustawodawstwa w dziedzinie weterynarii i inspekcji, ustawodawstwa dotyczącego stanu sanitarnego roślin, w celu osiągnięcia - po przez pomoc w kształceniu i organizowaniu kontroli - stopniowej harmonizacji z normami Wspólnoty.

Dla realizacji powyższych celów Wspólnota udzieli stosownej pomocy technicznej.”

Komentarz do w/ w cytatu zostawiamy rolnikom oraz władzom samorządu.

Natomiast z punktu widzenia potrzeb planowania przestrzennego oraz kreowania polityki rolnej przez władze samorządu przedstawiamy aktualne rozpoznanie w zakresie:

- **głównych „inwestorów” produkcji rolnej,**
- **ilości małych gospodarstw rolnych,**
- **roli samorządu w marketingu polityki rolnej,**

co pozwoli z tego punktu widzenia zobrazować stan rolnictwa w gminie na tle tendencji i założeń polityki rolnej państwa, kreowanej przez różne biura studiów i rozwoju rolnictwa, Akademię Rolniczą, ośrodki doradztwa rolniczego, firmy konsultingowe, służby administracji rządowej, itp.

Główni „inwestorzy” produkcji rolnej

Omówienie głównych „inwestorów” produkcji rolnej dokonano przede wszystkim w aspekcie formy własności i wielkości gospodarstwa. Wymienione dwa czynniki są podstawowymi miernikami określenia prawdopodobnej skali procesu restrukturyzacji rolnictwa na terenie gminy, która niezależnie od woli mieszkańców, będzie następować.

Głównymi inwestorami produkcji rolnej na terenie gminy Miłosław są GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE, które gospodarują na areale 5460 ha -stanowi to 72% ogólnej liczby użytków rolnych.

Na terenie gminy jest łącznie 500 gospodarstw, z tego:

- w grupie do 5 ha - 178 gosp. o areale 385 ha
- w grupie do 10 ha - 105 gosp. o areale 802 ha
- w grupie do 15 ha - 107 gosp. o areale 1326 ha
- powyżej 15 ha - 111 gosp. o areale 2373 ha

Dla efektywności produkcji rolnej najcenniejsze są **gospodarstwa duże powyżej 15 ha, których najwięcej jest we wsiach:**

Mikuszewo	14	290 ha
Pałczyn	10	230 ha
Książno	11	259 ha
Chlebowo	9	173 ha
Nowa Wieś. Pod.	9	215 ha
Orzechowo	9	170 ha
Skotniki	9	179 ha

— **PPHU BIEGRGOL**, który gospodaruje na obszarze 1640 ha głównie we wsiach

Bugaj	368 ha
Gorzyce	361 ha
Lipie	238 ha
Kębłowo	224 ha
Chrustowo	156 ha
Pałczyn	77 ha

— **GOSPODARSTWO MAZURKIEWICZ**, które gospodaruje na obszarze 353 ha we wsiach;

Biechowo	231 ha
B. Piątkowo	122 ha

— **ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA CZESZEWO**, która gospodaruje na obszarze 189 ha we wsiach:

Czeszewo	171 ha
Mikuszewo	18 ha

— **DO GRUPY MNIEJSZYCH INWESTORÓW** zaliczają się:

- Rolnicza spółdzielnia Produkcyjna W Kębłowie - areal 140 ha,
- Gospodarstwo Rybackie - areal 180 ha we wsiach: Bugaj, Białe Piątkowo, Miłosław, Rudki,
- Gospodarstwo Dobrzyński - areal 99 ha we wsi Nowa Wieś Podgórna.

Właścicielami gruntów rolnych na terenie gminy Miłosław są ponadto **WŁADZE KOŚCIELNE**, które dysponują arealem 353 ha we wsiach:

Białe Piątkowo	36 ha
Biechowo	102 ha
Bugaj	69 ha
Mikuszewo	16 ha
Miłosław	28 ha
Orzechowo i Czeszewo	3 ha

Grunty komunalne o łącznej powierzchni 17,0 ha występują w Miłosławiu - 1,8 ha oraz we wsiach: Białe Piątkowe - 0,67 ha; Biechowo - 2,18 ha, **Bugaj** - 5,25 ha, Książno - 1,58 ha, Skotniki, - 3,01 ha, Rudki - 0,84 ha, Orzechowo - 1,03 ha, Nowa w. Podgórna 0,50 ha.

Reasumując stan rolnictwa wg form własności; na terenie gminy Miłosław kierunek polityki rolnej określony na dominację sektora indywidualnego jest zachowany.

Wg stanu na 1997 r. gospodarstwa indywidualne **obejmują ok. 72% areалу użytków rolnych**, sektor społeczny - 14%, a grunty kościelne i komunalne obejmują ok. 4% użytków rolnych.

Wielkość gospodarstw rolnych

Drugi miernik skali procesu restrukturyzacji - wielkość gospodarstw dotyczy głównie gospodarki indywidualnej.

Przedstawiony a zał. 4 wykaz gospodarstw wg wielkości i arealu świadczy, że średni areal gospodarstwa indywidualnego wynosi **9,7 ha**, a **liczba gospodarstw małych do 5,0 ha obejmuje 35% wszystkich siedlisk**. Ten obraz faktyczny porównany z opracowaniami specjalistów, o których mowa niżej, jest informacją, że proces podwojenia średniego gospodarstwa na terenie gminy będzie następował.

Według teoretycznych rozważań, wielkość średniego gospodarstwa, z którego **produkcja pokryłaby koszty gospodarowania** oraz pozwoliła na utrzymanie rodziny na godnym poziomie powinna wynosić a zależności od rodzaju gospodarstwa i poziomu dochodu:

Dla:	Min.	Max.
Gospodarstwa bezinwentarzowego	15,6 ha	20,7 ha
Gospodarstwa z hodowlą bydła	9,3 ha	15,4 ha
Gospodarstwa z hodowlą trzody	13,4 ha	21,0 ha
Gospodarstwa z hodowlą owiec	17,8 ha	29,7 ha

Rozpoznanie dot. wielkości areалу indywidualnych gospodarstw rolnych;

Lp.	Miejscowość	Gospodarstwa rolne o powierzchni:							
		Do 5 ha		Do 10 ha		Do 15 ha		Pow. 15 ha	
		ilość	na	ilość	na	ilość	na	ilość	ilość
1.	Białe Piątkowo	4	8,23	6	46,24	4	47,36	4	70,71
2.	Biechowo	5	15,03	3	27,08	1	13,68	7	192,68
3.	Biechówko	-	-	-	-	2	25,61	1	15,16
4.	Chlebowo	11	27,45	10	73,87	10	123,30	9	173,56
5.	Czeszewo	42	74,93	12	84,0	10	132,16	6	110,54
6.	Gorzyce	3	7,66	2	13,19	2	25,28	4	673,4
7.	Kębłowo	-	-	3	25,13	1	11,78	-	-
8.	Kozubiec	1	1,42	5	38,13	4	48,74	1	15,56
9.	Księżno	4	9,51	2	18,93	8	100,4	10	258,8
10.	Lipie	1	2,23	4	30,45	3	41,64	4	99,12
11.	Mikuszewo	11	16,55	5	37,92	18	221,9	14	290,1
12.	Miłosław	30	67,77	9	60,71	4	49,26	4	84,39
13.	Nowa Wieś Pod.	5	9,15	-	-	4	52,00	9	215,4
14.	Orzechowo	43	101,34	13	93,10	5	57,95	9	170,8
15.	Pałczyn	7	21,59	17	133,8	13	157,6	10	230,9

16.	Rudki	1	1,18	4	30,45	3	37,93	7	141,6
17.	Skotniki	8	16,66	10	89,18	12	146,2	9	178,9
18.	Szczodrzejewo	2	4,12	-	-	3	32,62	3	57,43
Ogółem		178	384,82	105	802,2	107	1325,	111	2,373
Śr. pow. gosp.		2,15 ha		7,6 ha		12,4ha		21,3ha	
Ogółem gospodarstw		501 gospodarstw rolnych indywidualnych							
Razem areał		4886 ha użytków rolnych							
Śr. pow. gosp.		9,75 ha/gospodarstwo							

Tereny działalności gospodarczej

Tereny działalności gospodarczej na obszarach wiejskich to m. innymi konsekwencja zmian zatrudnienia w rolnictwie.

Na terenie gminy Miłosław działają Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek, zatrudniające 800 osób. Ponadto na terenie gminy działa ok. 200 podmiotów gospodarczych rejestrowanych przez statystykę w formie numeru REGON (łącznie miasto i gmina - 450 podmiotów).

Działalność, o której mowa wyżej prowadzona jest przede wszystkim na bazie istniejących siedlisk, traktowana często jako uzupełniające źródło dochodu. Wobec procesów przekształceń w rolnictwie sfera działalności gospodarczej powinna pełnić funkcję następnego „warsztatu pracy”.

W zmianie, o której mowa wyżej, tkwi ratunek ekonomiczny dla małych gospodarstw.

Majątek małych gospodarstw polega na terenie i zabudowań lach, których są właścicielami. Brakuje im natomiast inicjatywy spowodowanej często brakiem wiedzy co i jak

robić. Dlatego w tym momencie niezwykle ważną rolę spełnia samorząd i jego polityka społeczno - gospodarcza. **Samorząd, włączając się w promowanie różnych dziedzin ze sfery usług lub produkcji, zapobiega ubóstwu ludzi żyjących z rolnictwa.**

Popieranie małego biznesu to przede wszystkim rozbudzenie świadomości mieszkańców, rozmowy, szkolenia poprzez zapraszanie fachowców od marketingu, którzy, nie tylko na przykładach otwierania punktów działalności gospodarczej uczą, ale i służą radą, są łącznikami na partnerskim poziomie, ze społecznością lokalną w realizowaniu celu.

Działalność gospodarcza w wymiarze przestrzennym to przede wszystkim obszary wyznaczone pod tzw. **aktywizację gospodarczą**. W STUDIUM obszary te zapisane są

w formie:

- adaptacji ustaleń planu ogólnego gminy Miłosław dotyczących terenów przeznaczonych pod przemysł, budownictwo, składy rzemiosło,
- adaptacji istniejących ośrodków gospodarki rolnej, zwierzęcej lub polowej na formy produkcji lub świadczenia usług,
- wyznaczonych terenów pod funkcje osadnicze.

Pojęcie „**tereny osadnicze**” oznacza możliwości wyznaczenia terenów pod działalność gospodarczą z zachowaniem standardu zagospodarowania terenu. Podstawowym standardem jest obowiązkowe wprowadzenie pasów zieleni wewnątrz działki o szerokości 3 m, oraz zapewnienie parkowania na obszarach posesji. Niezależnie od działań związanych z przygotowaniem rolników oraz terenów pod uruchamianie produkcji lub świadczenie usług, **samorząd powinien rozpocząć walkę o inwestorów z zewnątrz**, szczególnie do działu przetwórstwa rolnego, w staraniach tych należy oprzeć się, m. innymi na promocji walorów gminy, do których należy: zaplecze siły roboczej, dobry wizerunek wizualny jednostek osadniczych, zasoby dóbr kultury, wspieranie inicjatyw życia kulturalnego, tworzenie warunków do wypoczynku.

Wszystkie te sfery nadają gminie wysoki poziom, są czynnikami promocji życia gospodarczego gminy - a to daje szansę ludziom, którzy obecnie z trudem gospodarują na roli.

5.5. MIESZKALNICTWO

MIASTO

Zagadnienia mieszkaniowe w STUDIUM są rozważane ze szczególną uwagą, ponieważ przedstawienie scenariusza potrzeb przy określonym standardzie jest materiałem źródłowym do polityki mieszkaniowej, która jest integralną częścią strategii rozwoju miasta i gminy.

Niezależnie od zmieniających się uwarunkowań społeczno - gospodarczych i prawnych - konieczność stałego zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych jest zjawiskiem trwałym i siłą motoryczną do realizacji programu mieszkaniowego. Ponadto dla miasta i gminy MIŁOSŁAW tereny ofertowe osadnicze - o ciekawych walorach przyrodniczych i korzystnych możliwościach ich nabycia mogą stać się „motorem” rozwojowym. W STUDIUM zagadnieniem mieszkalnictwa omówiono w dwóch ujęciach:

- Pierwsze - to **rozpoznanie statystyczne**, oparte na prognozie demograficznej i standardach ilościowych dla 2020 r.,
- Drugie - to **mieszkalnictwo w ujęciu terenowym** - strategia w wyznaczaniu terenów

osadniczych w ramach których tereny mieszkaniowe zajmują ok.60% obszaru.

POTRZEBY MIESZKANIOWE DO 2020 R. W UJĘCIU STATYSTYCZNYM

Wysoki stopień niepewności związany z prognozowaniem, szczególnie w warunkach gospodarki rynkowej oraz wobec nienormowanych procesów społeczno -gospodarczych i braku polityki mieszkaniowej sprawiają, że **rozważania dot. programu mieszkaniowego sprowadzono do zbadania konsekwencji przyjętego poziomu standardu mieszkaniowego dla roku 2020** (wg planu zagospodarowania przestrzennego województwa poznańskiego).

Bazą wyjściową dla określenia programu mieszkaniowego dla 2020 r. jest stan zasobów:

Przyjmując; stosunkowo niski trend wzrostu, kierowano się komercjalizacją i zasadami

STAN ZASOBÓW - MIASTO ogółem	
rok 1997	1077 mieszkań 4017 izb mieszkalnych 72969 m ² pow. użytkowej 20,2 m ² pow. uż./osobę 67,7 śr. pow. mieszkania m ² /osobę
PROGNOZA DEMOGRAFICZNA - MIASTO ogółem	
rok 1997	3620 osób
rok 2020	4000 osób
ZAŁOŻENIA DOT. STANDARDU - MIASTO ogółem	
rok 1997	20,2 m ² pow. uż./osobę
rok 2020	23,0 m² pow. uż./osobę = wzrost o 2,80 m² = 0,12 m²/rok

rynkowymi w obrocie mieszkaniowym. Dotychczasowy, względnie wyrównany poziom majątkowy społeczeństwa polskiego rozwarstwia się. Pojawia się grupa społeczna uboga oraz średniozamożna, która będzie dążyć do zasiedlenia mieszkań niedrogich. Obniżenie ceny

będzie prawdopodobnie odbywać się nie kosztem standardu wyposażenia w Infrastrukturę a raczej kosztem powierzchni mieszkania, stąd przyjęte standardy. **POTRZEBY** wyrażone w przyroście: m² pow. użytkowej - **MIASTO ogółem:**

Rok 2020 - przyrost +19.000 m² pow. użytkowej

Dla „uczytelnienia” wyliczonego wyżej przyrostu m² pow. użytkowej wielkość tę przeliczono na potrzeby wyrażone liczbą mieszkań.

W związku z powyższym dla 2020 r. przyjęto średnią wielkość mieszkania *na* poziomie 75 m² pow. użytk., co oznacza następujące realizacje(w okresie 1997-2020):

Rok 2020 - przyrost 250 mieszkań = 11 mieszkań/rok

O konieczności utrzymania wysokiego tempa wzrostu mieszkań przemawia również standard **europejski - wg którego minimalny poziom nasycenia mieszkaniem wynosi 400 mieszkań/1000 mieszkańców**. W Miłosławiu wskaźnik ten wynosi obecnie 300 mieszkań/1000 mieszkańców, a realizacja w/w założeń pozwoli uzyskać w roku 2020 dopiero poziom 330 mieszkań/1000 mieszkańców. Podane wyżej przeliczenia statystyczne wskazują, że mimo ewentualnych odchyleń prognostycznych $\pm 20\%$ miasto Miłosław chcąc osiągnąć w 2020 r. obecny poziom europejski **powinno dysponować pulą 1600 mieszkań**, co w stosunku do stanu obecnego oznacza przyrost +523 mieszkań = 23 mieszkania oddawane w ciągu roku.

GMINA

STAN ZASOBÓW - GMINA ogółem	
rok 1997	1724 mieszkania 6613 izby mieszkalne 126498 m ² pow. użytkowej 18,4 m ² pow. uż./osobę 72 śr. pow. mieszkania m ² /osobę
PRODNOZA DEMOGRAFICZNA - GMINA ogółem	
rok 1997	6860 osób
rok 2020	7400 osób
ZAŁOŻENIA DOT. STANDARDU- GMINA ogółem	
rok 1997	18,4 m ² pow. uż./osobę
rok 2020	22,5 m² pow. uż./osobę = wzrost o 41 m² =0,18 m²/rok

POTRZEBY wyrażone w przyroście: m² pow. użytkowej - GMINA ogółem:

Rok 2020 - przyrost +40.000 m² pow. użytkowej

Dla „uczytelnienia” wyliczonego wyżej przyrostu m² pow. użytkowej wielkość tę przeliczono na potrzeby wyrażone liczbą mieszkań.

W związku z powyższym dla 2020 r. przyjęto średnią wielkość mieszkania na poziomie 75 m² pow. użyt., co oznacza następujące realizacje(w okresie 1998-2020):

Rok 2020 - przyrost 530 mieszkań = 24 mieszkania/rok

Chcąc utrzymać minimalny **poziom europejski** gmina **powinna dysponować pulą 2960 mieszkań**, co w stosunku do stanu obecnego oznacza przyrost +1218 mieszkań = 55 mieszkań oddawanych w ciągu roku.

Dla porównania w/w skali realizacji podaje się niżej średnio - roczne realizacje za okres 1990 - 1995 r:

	MIASTO	GMINA
1990 rok	6 mieszkań	12 mieszkań
1991 rok	5 mieszkania	4 mieszkania
1992 rok	4 mieszkania	3 mieszkania
1993 rok	2 mieszkania	6 mieszkań
1994 rok	5 mieszkań	1 mieszkanie
1995 rok	3 mieszkania	3 mieszkania

Średnio w latach 1990 - 1995 realizowano 4 mieszkania/rok w mieście i 4,8 mieszkania/rok w gminie.

Porównanie w/w średniorocznych realizacji z okresem 1993 - 2020 oznacza, że **miasto i gmina, przy założonych wzrostach demograficznych powinny znacznie powiększyć liczbę oddawanych obecnie mieszkań**, jeżeli zamierzają utrzymać się w rankingu wojewódzkim na średnim poziomie standardu.

MIESZKALNICTWO W UJĘCIU TERENOWYM DO 2020 R.

Mieszkalnictwo w ujęciu terenowym jest elementem struktury terenów **osadniczych**. Pojęcie **tereny osadnicze** w rozumieniu niniejszego STUDIUM oznacza obszary, które;

- można dalej uprawiać rolniczo, przeznaczać pod dolesienia,
- przeznaczać pod zabudowę mieszkaniową, usługową, zabudowę przemysłową, rzemieślniczą, urządzenia komunalne, komunikacyjne, zieleń, cmentarze itp.

W związku z powyższym wybór terenów oraz ich przeznaczenie nastąpi na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla danego obszaru.

Założenia stosowane w dotychczasowej praktyce urbanistycznej obligowały autorów do „segregowania” funkcji przestrzennych. Obecnie nowe warunki ustrojowe a w ślad za nimi tendencje do organizowania przestrzeni na zasadzie oczekiwań gospodarki rynkowej sprawiły, że z jednej strony zahamował się proces monostruktur przestrzennych, a z drugiej strony **pojawia się tendencja wyznaczania wielofunkcyjnych zespołów mieszkaniowo-osadniczych, skupiająca mieszkania, miejsca pracy, wypoczynek.**

Ta forma wyznaczania potencjalnych obszarów mieszkaniowych została zastosowana na

obszarze miasta i gminy Miłosław,

Tereny osadnicze wyznaczono głównie w Miłosławiu oraz na obszarach wsi; Białe Piątkowo, Mikuszewo, Chlebowo.

Dla rozpoznania skali chłonności wyznaczonych obszarów osadniczych - przy założeniu, że będzie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, posłużono się wskaźnikiem obliczeniowym na poziomie 2000 m²/ działkę.

Chłonność terenów osadniczych dla wybranych miejscowości:

Miasto Miłosław	Tereny M	90,0 ha	ok. 450 działek
Białe Piątkowo	Tereny M	40,0ha	ok. 200 działek
Mikuszewo	Tereny M	500 ha	ok. 250 działek
Chlebowo	Tercny M	80.0 ha	ok. 400 działek

Na etapie gospodarki rynkowej mieszkalnictwo w ujęciu terenowym wymaga również:

- 1) rozważań dot. grup społecznych, dla których będą wyznaczone tereny oraz rozpoznania, jakich warunków zamieszkania ludzie oczekują
- 2) troski o tworzenie obszarów mieszkaniowych, w których będzie zachowana równowaga między mieszkaniem a żywiołowo rozwijającymi się miejscami pracy, szczególnie w usługach.

Ad, 1) na obszarze miasta i gminy Miłosław zakłada się, że zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe będzie dyktowane potrzebami z tytułu poprawy standardu zamieszkania przez osoby mieszkające na tych obszarach.

W obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, silnej gospodarce rynkowej nie należy wykluczać możliwości realizowania terenów osadniczych przez grupy inwestorów lokujących tutaj kapitał. Potrzeby mieszkaniowe mogą być zgłaszane przez grupy społeczne o różnym stopniu zamożności i zróżnicowanych oczekiwaniach. Sondaże przeprowadzone dla innych miast, mogą służyć za wykładnię - czego ludzie oczekują. Otóż do najważniejszych oczekiwań zalicza się:

- zamieszkanie w kameralnym zespole złożonym ze zharmonizowanych ze sobą rozmaitych form zabudowy wielo- i jednorodzinnej,
- istnienie placów, ulic, obiektów, identyfikatorów,
- wydzielenie przestrzeni prywatnej,
- wysoki stopień nasycenia zielenią.

Również z dużym szacunkiem mieszkańcy odnoszą się do zabudowy typu kamienice, rośnie zapotrzebowanie na kondominia. Chcąc więc zaspokoić oczekiwania mieszkańców należy wydzielić tereny pod różnorodne formy zamieszkania - **co powinno nastąpić na etapie odrębnej koncepcji opracowanej dla obszarów mieszkaniowych.**

Ad. 2) Założenia stosowane w dotychczasowej praktyce urbanistycznej obligowały autorów do „segregowania” funkcji przestrzennych, co w praktyce w odniesieniu np. do dużych i średnich zakładów przemysłowych było zjawiskiem pozytywnym. Natomiast stosowana polityka „równomiernego” rozmieszczania usług nie zawsze była trafna. Do dziś funkcjonują tereny - rezerwy pod usługi, o charakterze publicznym. Brak środków publicznych na ich realizację, sprawia, że tereny te są lub będą „dopełniane” przez gospodarkę rynkową.

Natomiast nowe warunki ustrojowe, a w ślad za nimi tendencje do organizowania przestrzeni na zasadzie oczekiwań gospodarki rynkowej sprawiły, że z jednej strony zahamował się proces monostruktur przestrzennych, a z drugiej strony **pojawia się tendencja wyznaczania wielofunkcyjnych zespołów mieszkaniowo-osadniczych, skupiająca mieszkania, miejsca pracy, wypoczynek.** Ta forma wyznaczania potencjalnych obszarów mieszkaniowych została zastosowana w określaniu chłonności terenów mieszkaniowych w Miłosławiu.

2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust., 1., pkt 6, pkt 7., pkt 8., Ustawy

5.6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony zdrowia

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych na jakość życia ma wpływ: infrastruktura techniczna i społeczna oraz możliwość rozwoju przestrzennego.

Projektowana zmiana Studium 2011 r. w zakresie terenów nr 1, nr 2 i nr 3 dotycząca zagadnień związanych z występowaniem i eksploatacją złóż gazu ziemnego będą miały pośrednio wpływ na warunki i jakość życia mieszkańców. Realizacja projektowanych inwestycji generuje aktywność społeczeństwa na rynku pracy, w usługach socjalno-bytowych, administracji, obsłudze komunikacyjnej.

Znaczny wpływ na jakość życia mieszkańców wynika również z wpływów podatkowych od inwestorów do budżetu gminy. Wpływy te mogą wesprzeć inwestycje należące do zadań własnych gminy a związane są z poprawą jakości życia mieszkańców w infrastrukturze społecznej: w oświacie, ochronie zdrowia, kulturze, sporcie i turystyce.

Dla zobrazowania sfery społeczno – gospodarczej dla zmiany Studium 2011 r. podaje się podstawowe wielkości dla gminy i miasta Miłosław – stan 2009 r. i 2010 r.

Powierzchnia gminy **13.213 ha**

Powierzchnia miasta **407 ha**

DEMOGRAFIA

	Gmina	miasto
- liczba ludności	6893 osób	3681 osób
w tym: Gorzyce	249 osób	●
Białe Piątkowo	294 osoby	●
- przyrost naturalny	3,36	2,90
- ludności w wieku produkcyjnym	65%	66%
- ludności w wieku poprodukcyjnym	14%	14%
- ludności w wieku przedprodukcyjnym	21%	20%
- podmioty gospodarcze szt.	253	244

ZASOBY MIESZKANIOWE

- liczba gospodarstw domowych	1714	1041
w tym: Gorzyce	63	●
Białe Piątkowo	73	●
- liczba mieszkań komunalnych	61	82

ROLNICTWO

	GMINA	GORZYCE.....B. PIĄTKOWO	
- liczba gospodarstw rolnych ogółem	480 szt.	8 szt.	19 szt.
w tym: do 5,0 ha	178 szt.	2 szt.	6 szt.
do 10,0 ha	96 szt.	-	5 szt.
do 20,0 ha	141 szt.	-	7 szt.
do 50,0 ha	58 szt.	4 szt.	1 szt.
powyżej 50,0 ha	7 szt.	2 szt.	-

Zestawienie dot. stanu ludności w gminie Miłosław – rok 2010 wg. miejscowości

<i>Miejscowość</i>	<i>Mieszkańcy stan na dzień 30.09.2010r</i>
Bagatelka	127
Białe Piątkowo	294
Biechowo	360
Bugaj	527
Chlebowo	206
Chrustowo	55
Czeszewo	750
Czeszewo - Budy	58
Gorzyce	249
Franulka	30
Kębłowo	156
Kozubiec	106
Książno	186
Lipie	246
Mikuszewo	327
Nowa Wieś Podgórna	144
Pałczyn	296
Rudki	98
Skotniki	249
Biechówko	22
Szczodrzejewo	76
Miłosław	3681
Orzechowo	2312
Razem	10574

5.7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,

W całym województwie wielkopolskim obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych ustalono na podstawie rejestrów terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi, jakie prowadzone są przez starostwa powiatowe oraz urzędy miast na prawach powiatu. Zgodnie z informacją Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego we Wrześni, Starostwo to nie posiada „Rejestru terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi”. Na obszarach objętych **zmianą Studium 2011 r.** nie powinny zatem występować

zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z możliwości osuwania się mas ziemnych.

Przez południową część gminy Miłosław przepływa rzeka Warta. Zgodnie z ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 32, poz. 159), dla potrzeb ochrony przed powodzią, wyznacza się m.in. obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Dla rzeki Warty został wyznaczony przez dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią. W świetle nowych przepisów obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią uznaje się za obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Tereny objęte **zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy 2011 r.** nie znajdują się w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią rzeki Warty.

Niewielkie podtopienia mogą pojawiać się w dolinach, w momencie podniesienia stanu wód w rzece Miłosławce, w ciekach i stawach na skutek wzmożonego ich zasilania (długotrwałe opady deszczu, gwałtowne roztopy, naturalne lub antropogeniczne zatory w rzekach). Miejscowe podtopienia mogą pojawiać się też na polach uprawnych i łąkach w obrębie obszarów objętych **zmianą Studium 2011 r.** Gmina posiada na tym terenie obiekty i urządzenia przeciwpowodziowe, będące w administracji Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu (Inspektorat we Wrześni). Są to w przewadze obiekty oraz urządzenia hydrotechniczne (jazy i zastawki), które w celu właściwej ochrony przed powodzią, wymagają podjęcia działań renowacyjnych.

Długotrwałe okresy bezdeszczowe (występujące zwłaszcza w półroczu letnim), pogłębiają niskie stany wód w rzekach i mogą być przyczyną susz o charakterze: atmosferycznym, glebowym i hydrologicznym. Gmina Miłosław jest obszarem deficytu wód co jest związane z faktem, że opady są tutaj zdecydowanie niższe od średniego opadu rocznego z wielolecia dla Polski. Suszom mogą powszechnie towarzyszyć pożary, a obszary szczególnie podatne na ich występowanie to lasy.

Zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii zostały opisane w rozdz. 3.4. „Stan środowiska” podpunkt 3.4.5. „Występowanie poważnych awarii”.

5.8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Głównym czynnikiem mającym wpływ na rozwój gminy jest kondycja finansowa gminy, na

ogół są to niewystarczające środki w budżecie i niskie dotacje, przy wysokich kosztach realizowanych inwestycji.

Występujące zasoby gazu ziemnego MIŁOŚLAW E i WINNA GÓRA oraz ich eksploatacja będą miały kluczowe znaczenie poprzez bezpośrednie dochody do budżetu z tytułu podatków.

Pośredni wpływ będzie miało pojawienie się nowych źródeł utrzymania dla mieszkańców poprzez rozbudowę obiektów usługowych, wyposażenia obszaru gminy w niezbędne urządzenia z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej.

W zakresie gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną rezygnacja z terenów osadniczych wskazanych na gruntach rolnych w obrębach: Gorzyce i Białe Piątkowo i przywrócenie gospodarki rolnej zgodnie z warunkami przyrodniczymi jest działaniem na rzecz wykorzystania naturalnych predyspozycji Gminy.

5.9. Stan prawny gruntów

- **zmiana Studium dla terenu nr 1** - dotycząca wyznaczenia złoża gazu ziemnego MIŁOŚLAW E, obejmuje miasto Miłosław i części obrębów: Palczyn, Kębłowo, Lipie, Bugaj, Kozubiec.

Własność gruntów na terenie gminy Miłosław – stan 2009 r.

obszar gminy ogółem	13.213 ha	100%
w tym:		
grunty komunalne	240 ha	2%
grunty kościelne	258 ha	2%
grunty spółdzielni	200 ha	1%
grunty osób fizycznych	6074 ha	46%
grunty lasów państwowych	4226 ha	32%
pozostałe (osoby prawne)	2215 ha	17%

w tym tereny objęte **zmianą studium 2011 r.** o zróżnicowanej strukturze własności;

- **zmiana Studium dla terenów: nr 2**, dotycząca wyznaczenia obszaru złoża gazu ziemnego Winna Góra i **nr 3** - dotycząca wyznaczenia przebiegu gazociągu DN150 od Ośrodka Produkcyjnego WINNA GÓRA KGZ Radlin II do projektowanego złoża gazu ziemnego MIŁOŚLAW E położone są w obrębie kompleksów leśnych Nadleśnictwa Jarocin.

- **zmiana Studium dla terenów: nr 4 (4a i 4b)**, dotycząca zmiany zasięgu terenów STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ na obszarze miejscowości Gorzyce oraz **nr 5**, dotycząca zmiany zasięgu terenów STREF POLITYKI PRZESTRZENNEJ na obszarze miejscowości Białe Piątkowo w 80% obejmuje grunty stanowiące własność Skarbu Państwa przy władaniu

Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Poznaniu. GORZYCE – powierzchnia obrębu 815 ha i BIAŁE PIĄTKOWO – powierzchnia obrębu 499 ha - posiadają grunty, które w 70% są własnością osób fizycznych a ok. 30% to grunty pozostałe stanowiące własność osób prawnych.

6. UWARUNKOWANIA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- 6.1. Komunikacja
- 6.2. Elektroenergetyka
- 6.3. Zaopatrzenie w gaz
- 6.4. Źródła zanieczyszczeń i ścieki komunalne
- 6.5. Zaopatrzenie w wodę
- 6.6. Odpady
- 6.7. Melioracje

**2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust. 1., pkt 10, pkt 11, pkt. 12., pkt. 13,
pkt. 14. Ustawy**

- 6.8. *Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych*
- 6.9. *Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów
wód podziemnych*
- 6.10. *Występowanie terenów górniczych*
- 6.11. *Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej*
- 6.12. *Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych*

6.1 KOMUNIKACJA

6.1.1. System powiązań zewnętrznych

Przez obszar gminy przebiegają:

- a) droga krajowa nr 15 (poprzednio nr 259) Września - Miłosław - Miąskowo
- b) droga wojewódzka nr 441 Miłosław - Mikuszewo - Borzykowo,
- c) 15 dróg powiatowych (72 km.);

Nr 460	Bardo – Książno
Nr 502	Miłosław -Szlachcin . Środa
Nr 503	Miłosław - Pałczyn - Murzynowo Kościelne - Dominowo
Nr 504	Kozubiec - Orzechowo - Dębno
Nr 505	Mikuszewo - Chlebowo - Pogorzelica
Nr 520	Skotniki - Biechowo - Osowa
Nr 521	Gorzyce - Biechowo
Nr 522	Kębłowo - Lipie - Krzywagóra
Nr 523	Bugaj - Chrustowo- Kołaczkowo
Nr 524	Chrustowo- Budziłowo - Wszembórz
Nr 528	Czeszewo – Nowa Wieś Podgórna -Spławie
Nr 529	Czeszewo-Mikuszewo
N. 530	Murzynowo Kościelne-Książno -Skotniki
N. 531	Pałczyn – Płaczewo - Szlachcin
Nr 562	Orzechowo -Pięchkowo-Krzykosy

- d) 20 dróg gminnych wymienionych w Dzienniku Urzędowym Województwa
Poznańskiego nr 13 z 27,12.1986 r.:

- 1) Gorzyce - Miłosław
- 2) Chlebowo - Budziłowo
- 3) Skotniki – Pałczyn
- 4) Białe Piątkowo - Stoki

- 5) Białe Piątkowo
- 6) Skotniki - Bardo
- 7) Chlebowo - Nowa Wieś Podgórna
- 8) Pałczyn - Książno
- 9) Białe Piątkowo - Czarne Piątkowo
- 10) Mikuszewo - Chrustowo
- 11) Skotniki - droga powiatowa 530
- 12) Czeszewo Budy- droga powiatowa 504
- 13) droga w Czeszewie
- 14) Kębłowo - Książno
- 15) Skotniki - Biechówko - Lipie
- 16) od drogi powiatowej 523 do drogi krajowej 441
- 17) Skotniki - Biechowo
- 18) Pałczyn - Winna Góra
- 19) Franulka - droga powiatowa 523
- 20) Miłosław - Bagatelka - Białe Piątkowo

Droga krajowa nr 15 (poprzednio nr 259) łączy gminę z autostradą A-2 we Wrześni oraz z drogą krajową nr 42 Poznań - Kalisz w miejscowości Miąskowo.

6.1.2. Powiązania wewnętrzne

Powiązania w mieście realizowane są przez:

- a) ulice o funkcji krajowej; Poznańska, Wrzesińska, Zamkowa, Pl. Wiosny Ludów,
- b) ulice o funkcji powiatowej: Dworcowa, Pałczyńska, Kręta, Rybacka, Sienkiewicza,

Niepodległości,

- c) ulice lokalne miejskie; Łąkowa, Różowa, Dąbrowskiego, Mostowa, Ogrodowa, Słowackiego.

Oprócz ruchu miejskiego ulice przenoszą ruch tranzytowy drogi krajowej nr 15 (poprzednio nr 259), który ~~stanowi uciążliwość~~ *oddziałuje na* mieszkańców miasta *m.in. poprzez hałas i wibracje komunikacyjne*. Wielkość ruchu samochodowego na drodze krajowej nr 15 (poprzednio nr 259) wzrośnie po wybudowaniu autostrady A-2 przez obszar kraju, gdyż droga ta doprowadzać będzie ruch do węzła autostradowego „Września”. Celowe jest więc zabezpieczenie terenu dla obejścia drogowego miasta o przebiegu zgodnym ~~z planem zagospodarowania gminy~~ *ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miłosław*

Na terenie miasta jest **21 km ulic** lokalnych **miejskich**, z czego 18 km posiada nawierzchnią utwardzoną na terenie wsi jest **41 km dróg gminnych**, z czego nawierzchnię utwardzoną posiada tylko 9 km dróg.

6.1.3. Uwarunkowania motoryzacyjne

Pomiary ruchu samochodowego na drogach krajowych prowadzi Generalna Dyrekcja Dróg publicznych w okresach pięcioletnich. Analizę wzrostu ruchu samochodowego w latach 1990-95 przedstawia poniższa tabela:

Nr drogi	Natężenie ruchu (poj./dobę)		Wskaźnik Wzrostu
	1990 r.	1995 r.	
Nr 15 (poprz. 259)	1609	2400	1,49
Nr 165	1417	2000	1,41
Nr 441	541	800	1,48

Największy wzrost ruchu nastąpił na drodze nr15 (poprzednio nr 259) Miłosław - Września około 49% czyli o 7% więcej niż 42-procentowy średni wzrost ruchu na drogach krajowych w latach 1990-95.

6.1.4 Komunikacja kolejowa

Przez obszar gminy przebiega dwutorowa elektryfikowana linia kolejowa Września - Miłosław - Jarocin. Istniejące tu stacje kolejowe: Miłosław, Książno i Orzechowo obsługują zachodnią

część gminy.

6.2. ELEKTROENERGETYKA

Przez gminę przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji Środa-Września,

W rejonie północnej części miasta znajduje się stacja elektroenergetyczna 110/15kV, która jest źródłem zasilania dla linii średniego napięcia 15 kV. Sieć średniego napięcia zasila stacje transformatorowe 15/0,4 KV rozmieszczone we wsiach i mieście Miłosławiu. Przy pomocy tych stacji napięcie 15 KV transformowane jest na niskie napięcie 380 V i 220 V a więc takie, na jakim pracują urządzenia odbiorcze większości konsumentów energii elektrycznej.

Wg „Oceny stanu zaopatrzenia gmin w energię elektryczną” opracowaną w 1997 roku przez Wydział Komunikacji i Infrastruktury Technicznej Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu na obszarze gminy nie występują niedobory energii elektrycznej. Istnieje jednak potrzeba modernizacji stacji transformatorowych w miejscowościach; Szczodrzejewo, Przywitowo, Czeszewo, oraz budowy linii dwutorowej średniego napięcia 15 kV na trasie Miłosław-Orzechowo (o długości 12 km.) oraz wykonanie powiązania o długości 0,8 km linii Środa-Orzechowo i linii Środa-Książ Wlkp.

6.3. ZAOPATRZENIE W GAZ

Na terenie gminy nie ma sieci gazowej,

Mieszkańcy gminy korzystają z gazu propan - butan dostarczanego w butlach.

Gmina Miłosław nie posiada opracowanego programu gazyfikacji.

6.4. ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD I ŚCIEKI KOMUNALNE²⁷

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń wód na terenie miasta i gminy Miłosław są ścieki komunalne, przemysłowe i rolnicze, ilość ścieków komunalnych zwiększyła się z 44.000 m³ W 1997 r. do 54,000 m³ W 1998 r. Według szacunków UMiG w Miłosławiu w 1999 roku zostanie wytworzonych 71.000 m³ ścieków komunalnych, przy ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczenia wynoszącej 290.000 m³. Zwiększenie ilości ścieków komunalnych związane jest z rozwojem sieci wodociągowych i rozbudową przyłączy do tej sieci. Wzrostowi ilości ścieków sprzyja także zwiększenie się odsetka mieszkańców korzystających z

²⁷ Opracowano na podstawie materiałów z UMiG Miłosław

kanalizacji sanitarnej z 6,7% w 1997 roku, przez 14,3% w 1998 roku, do planowanych 20,0% w roku 1999. Długość kanalizacji sanitarnej w gminie w ostatnich latach była niewielka i wynosiła odpowiednio: w Miłosławiu w 1997r. - 2,3 km, w 1998 r. - 4,2 km I w 1999 r. - około 7 km; w Orzechowie 1 km; w Bugaju 0,8 km. Ścieki z gminy są wywożone i odprowadzane kanalizacją do oczyszczalni:

- w Miłosławiu - oczyszczalnia Typ PS-400 Bioblok o przepustowości nominalnej 400 m³/dobę. Aktualne obciążenie oczyszczalni wynosi 240-250 m³/dobę (9.152 m³/r), z czego 170 m³ doprowadzane jest kanalizacją grawitacyjną, a około 80 m³ dowożone beczkowozami, Oczyszczalnia obsługująca miejscowość Miłosław działa od 1997 roku na podstawie pozwolenia wodno-prawnego Nr OS-IV-621071-29-13/96. Odbiornikiem ścieków z oczyszczalni jest rzeka Miłosławka.
- w Orzechowie - oczyszczalnia Typ PS-40G o przepustowości nominalnej 400 m³/dobę (146.000 m³/r). Aktualnie oczyszczalnia wykorzystywana jest w 100%. Kanalizacją dopływa do niej 250 m³ ścieków w ciągu doby i dowożone jest około 120-150 m³ ścieków. Oczyszczalnia oddana do użytku w 1996 roku obsługuje miejscowości Orzechowo, Czeszewo i Pięczkowo zgodnie z decyzją Wojewody Poznańskiego Nr OS-IV/6210-58-29-2/96. Odbiornikiem ścieków z oczyszczalni jest rzeka Warta.
- w miejscowości Bugaj - oczyszczalnia Typ KOS o przepustowości nominalnej 150 m³/dobę (54.750 m³/r). Przepustowość oczyszczalni wykorzystywana jest w 100%. Kanalizacją grawitacyjną o długości 0,8 km dopływają do niej ścieki ilości 150 m³/dobę. Oczyszczalnia oddana do użytku w **1985 roku obsługuje miejscowość Bugaj** na podstawie decyzji Wojewody Poznańskiego Nr OSIY/7211-29-12/91. Odbiornikiem ścieków z oczyszczalni jest rów melioracyjny.

W gminie wytwarzane są także ścieki przemysłowe, komunalne w zakładach przemysłowych i rolniczych, Zestawienie ważniejszych producentów ścieków przedstawiono w tabeli.

Zakład	Ilość ścieków	Sposób utylizacji ścieków
Zakład Przetwórstwa Mięsnego S.C., Zakład Produkcyjny	910 m ³ /miesiąc	Podczyszczane, odprowadzane kanalizacją do oczyszczalni

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Biergol” Sp. z o.o. Zakład Bugaj	21 m ³ /dobę 7.665 m ³ /r okresowo 10 m ³ /dobę	Gnojowica na pola Kampanijne z gorzelni, ścieki przemysłowe, komunalne na pola
Gosp. Ryb. Skarbu Państwa w Miłosławiu	50 m ³ /miesiąc	Do oczyszczalni miejskiej
RSP Czeszewo Budy	400 m ³ /miesiąc 4.800 m ³ /r	Na łąki i pastwiska
Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek w	3.125 m ³ /miesiąc	Zakładowa oczyszczalnia ścieków
Gminna Spółdzielnia „Sch” w Miłosławiu		Szamba, ścieki wywożone do oczyszczalni
Browar Fortuna sp. z o.o. w Miłosławiu	916,7 m ³ /miesiąc 11.000 m ³ /r docelowo 27.500	
Przedsiębiorstwo Odzieżowe Mikon S.A. w Miłosławiu	400 m ³ /miesiąc,	Beczkowozami do oczyszczalni

Całkowita ilość ścieków dopływających do oczyszczalni kanalizacją i dowożonych do nich szambowozami w 1998 roku wynosiła 292.000 m³ w tym, około 64.190 m³ ścieków z zakładów (tabela), Stanowi to 44,6% całkowitej produkcji wody w ujęciach komunalnych i zakładowych.

Wielkość produkcji wody nie jest na terenie gminy równa ilości wytworzonych ścieków. Wpływają na to straty wody w sieciach przesyłowych oraz włączanie znacznych ilości wody w wytwarzane produkty (np. OZPS w Orzechowce pobiera z ujęć własnych i zakupuje wodę w łącznej ilości 263, m³/r , a wytwarza tylko 37.500 m³/r ścieków). W tej sytuacji można przyjąć, że ilość ścieków wytworzonych przez gospodarkę komunalną i zakładową jest w przybliżeniu równa sprzedaży wody z ujęć komunalnych (302.400 m³/r) powiększonej o udział ścieków pochodzących ze zrzutów wód czerpanych z ujęć zakładowych (około 9.000 m³/r) i wynosi około 312.000 m³/r. Przyjęcie tej wartości znaczyłoby, że oczyszczanych jest około 93,6% ścieków. Jest to mało prawdopodobne w sytuacji gdy wiele miejscowości pozostaje poza zasięgiem oddziaływania oczyszczalni, a w przedstawionym wyliczeniu nie uwzględnia się ilości ścieków wytworzonych w gospodarstwach rolnych i zagospodarowywanych przez wywóz na pola (PPHU "BIEGROL" w Bugaju, RSP

Czeszewo Budy. W gminie nie ma żadnego wylewiska ścieków komunalnych,

6.5. Zaopatrzenie w wodę²⁸

Podstawą zaopatrzenia mieszkańców gminy Miłosław w wodę są sieci wodociągowe bazujące na ujęciach wód podziemnych. Obecnie na potrzeby gospodarki komunalnej w gminie pracuje pięć ujęć (9 studni, w tym 1 rezerwowa) czerpiących wodę z poziomów wodonośnych miocenu. Zasoby ujęć wyznaczone w kat. "B" wynoszą - 367 m³/h, a zdolność produkcyjna tych ujęć wynosi 2.275 m³/d. (tj. 94,8m³/h), Rzeczywista produkcja wody wynosiła w 1998 roku 369.700 m³, (30,808 nr/miesiąc, 1,012,9 m³/d, 42,2 m³/h). Stanowiło to 44,5% zdolności produkcyjnej ujęć.

2 całości wyprodukowanej wody sprzedano odbiorcom indywidualnym i zbiorowym 302.400 m³ (25.200 m³/miesiąc, 828,5, m³/h, 34,52 m³/h) w tym, dla:

- Zakładu Przetwórstwa Mięsnego SA w Środzie Wlkp., Zakład Produkcyjny Miłosław- 1,200 m³/ miesiąc (14,400 m³/r),
- Gospodarstwa Rybackiego Skarbu Państwa w Miłosławiu - 800 m³/miesiąc (9.600 m³/r), (dodatkowo pobiera wodę z ujęć własnych w ilości 3.000 m³/miesiąc, tj. 36,000 m³/r),
- Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w miejscowości Czeszewo Budy - 1.250 m³/miesiąc (15,000 m³/r),
- Orzechowskich Zakładów Przemysłu Sklejek - 2.916 m³/miesiąc (35.000 m³/r) (dodatkowo pobiera wodę z ujęć własnych w ilości 19.000 m³/miesiąc, tj. 228.000 m³/r),
- Gminnej Spółdzielni „SCh” w Miłosławiu 200 m³/miesiąc (2.400 nr/r), - Przedsiębiorstwa Odzieżowego „Mikon” SA w Miłosławiu - 400 m³/miesiąc (4.800m³/r).
- Browar Fortuna Sp. z o.o. w Miłosławiu przy produkcji rocznej piwa w ilości 2.000 m³/rok zużywa (według normatywów) 18.000 m³/r wody (1.500m³/miesiąc). Docelowo browar będzie zużywał, przy produkcji piwa w ilości 5.000 m³/rok, około 45.000 m³/r wody w proporcji - 2/3 z ujęć własnych - i 1/3 z ujęcia miejskiego.

Łączna sprzedaż wody dla odbiorców zbiorowych, z ujęć komunalnych, wynosiła w roku 1998 około 7.266 m³/miesiąc tj. 87.200 m³/r (28,8% całkowitej sprzedaży wody).

Produkcja własna wody wymienionych wyżej zakładów oraz Przedsiębiorstwa Produkcyjno-

²⁸ Opracowano na podstawie materiałów z UMiG Miłosław

Handlowo-Usługowego „BIEGROL” Sp. z o.o. z siedzibą w Bieganowie, Zakład Bugaj (pobór w ilości 25 m³/dobę, 750 m³/miesiąc, 9,000 m³/r) wynosi łącznie 23.750 m³/miesiąc tj. 285.000 m³/r.

Łączna produkcja wody w ujęciach komunalnych i zakładowych wynosiła w 1998 roku ok. 654.700 m³/r.

Różnica między wielkością produkcji wody w ujęciach komunalnych a wielkością sprzedaży wody wynosiła w 1998 r. około 18,2%. Woda nie sprzedana była zużywana na potrzeby własne ujęć i częściowo tracona w sieci przesyłowej. Woda z ujęć komunalnych rozprowadzana jest do odbiorców siecią magistralną o długości 73,7 km (w 1997 r. - 69 km. a w 1996 r. - 58,6 km). Do sieci tej w końcu 1998 r. było przyłączonych 1458 gospodarstw (95% ogółu mieszkańców). Zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy i jakość wody w ocenie sanitarnej uznawane są jako dobre. Podstawą zaopatrzenia gminy w wodą są ujęcia :

- Białe Piątkowo (SUW (stacja uzdatniania wody), 6,0 km sieci, 68 przyłączy), zaopatruje wieś - Białe Piątkowo (95% mieszkańców),
- Czeszewo (SUW, zbiorniki wyrównawcze 2x100m³, 20,9 km sieci, 461 przyłączy), zaopatruje wsie - Czeszewo, Orzechowo, Czeszewo-Budy, Szczodrzejewo (ok. 85% mieszkańców). Planowane jest powiększenie sieci o Chlebowo i Nową Wieś Podgórną,
- Miłosław (SUW, zbiorniki wyrównawcze 2x100m³, 27,8 km sieci, 779 przyłączy); zaopatruje miejscowości - Miłosław, Rudki, Mikuszewo (98% mieszkańców),
- Pałczyn (SUW, 9,5km sieci, 84 przyłącza), **zaopatruje miejscowości - Pałczyn, Książno** (95% mieszkańców),
- Skotniki (SUW, 9,5 km sieci, 66 przyłączy), zaopatruje miejscowości - Skotniki, Biechówko, część Pałczyna (95% mieszkańców).

Tylko jedno ujęcie komunalne, w Czeszewie, ma wykonane zgodnie z wymaganiami ustawowymi²⁹ opracowanie dotyczące wyznaczenia stref ochrony pośredniej

²⁹ Ustawa z dnia 25 kwietnia 1997 r. o zmianie ustawy- Prawo wodne (Dz.U. nr 47, poz. 299. 1997) zobowiązuje właścicieli ujęć wód pitnych do sporządzenia wniosku o wyznaczenie ich stref ochronnych. Strefy ochronne ujęć wody ustanawiane są przez organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, na koszt zakładu (art. 59, pkt. 1). Wniosek o ustanowienie stref ochronnych dla obiektów których pozwolenia wodnoprawnego zostały wydane przed 1 stycznia 1975 r. (wygasają z dniem 31 grudnia 2000 r.) i dla obiektów działających na podstawie późniejszych pozwoleń, nie ustalających tych stref (art. 132a, ust.1), powinien być złożony do dnia 30 czerwca 2000r. (art. 132a, ust. 2).

W przypadku niezłożenia wniosku w terminie, zakład, o którym mowa w ust. 2, będzie uiszczać, do czasu

(Wojewoda Poznański - decyzja OS.V-7521-2-3-9/97).

Według tego opracowania dla ujęcia w Czeszewie nie ma potrzeby wyznaczania stref ochrony pośredniej. Wystarcza istniejąca przy ujęciu strefa ochrony bezpośredniej.

Ujęcie	Ujmowana warstwa (studnie ekspl./rez.)	Zasoby		Ilość wody			Liczba Przyłączy
		Kat "B"	eksploatacyjne	Wyprodukowanej	Sprzedanej	Zużytej na potrzeby ujęć i straty	
		m ³ /h		m ³ /rok			
Ujęcia gminne							
Białe Piątkowo	Miocen (1/-)	50		16.870	13.800	3.070	68
Czeszewo	Miocen (2/-)	33	33	125.795	102.900	22.895	461
Miłosław	Miocen (3/-)	188		183.740	150.300	33.440	779
Pałczyn	Miocen (1/1)	51		28.626	23.400	5.226	84
Skotniki	Miocen (1/-)	45		14.669	12.000	2.669	66
Ujęcia Zakładowe							
Orzechowo OZPS	Czwartorzęd (2/-)			228.000			
G.Ryb.SP Miłosław	Miocen (1/-)	45		36.000			
Browar „Fortuna”	Miocen (1/-)	43		Ok. 12000 docelowo 30.000			

wydania pozwolenia wodnoprawnego, podwyższone 10-krotnie opłaty za szczególne korzystanie z wód (art. 132a_f ust.3).

6.6 ODPADY

W gminie Miłosław eksploatowane są, bez uregulowań formalno-prawnych („wysypiska dzikie”), dwa komunalne składowiska odpadów, w Miłosławiu i Orzechowie.³⁰ Wysypisko w Miłosławiu działa od 1990 roku. Jego powierzchnia wynosi 0,3 ha, Przychód odpadów szacowany jest na 500 ton/r, a nagromadzenie odpadów na 3000 m³.

Wysypisko w Orzechowie działa od 1994 roku- Jego powierzchnia wynosi 0,9 ha. Przychód odpadów szacowany jest na 900 ton/r, a nagromadzenie odpadów na 3500 m³.

Obydwa wysypiska nie mają urządzeń zabezpieczających środowisko przed zanieczyszczeniami.

Od 1993 roku mieszkańcy gminy Miłosław korzystają także z urządzonego składowiska odpadów w miejscowości Bardo, znajdującego się na terenie gminy Września. Wysypisko to przyjmuje także odpady przemysłowe.³¹

Ilość odpadów komunalnych, wytwarzanych w gminie wynosiła w 1997 r. 3.000 m³, w 1998 r. - 4,000 m³. Szacuje się, że w 1999 r. wytworzone zostaną w gminie odpady komunalnych w ilości 4.500 m³.³²

Oprócz odpadów komunalnych wytwarzane są na terenie gminy także odpady przemysłowe. Do największych producentów odpadów przemysłowych w gminie Miłosław zaliczane są Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek w Orzechowie wytwarzające ponad 5 tys. t/rok odpadów 4 grupy szkodliwości. Z całości wytworzonych w tej grupie odpadów producent zagospodarowuje 96,7%. Reszta odpadów (pył drzewny i kora) w ilości 3,9 tys. ton zgromadzona została na wyłączonym z eksploatacji wysypisku³³.

Według informacji OZPS w Orzechowie³⁴ w roku 1998 wytworzone zostały w Zakładzie odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne (w ilości powyżej 1 tys. t)

³⁰ Gospodarka odpadami w województwie poznańskim w roku 1995, PIOŚ, WIOŚ w Poznaniu, Poznań 1996; Raport o stanie środowiska w województwie poznańskim w latach 1995-1996, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 1997

³¹ Raport o stanie środowiska w województwie poznańskim w roku 1994, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 1995.

³² Informacja UMiG Miłosław

³³ Gospodarka odpadami w województwie poznańskim w roku 1995, PIOŚ, WIOŚ w Poznaniu, Poznań 1996; Raport o stanie środowiska w województwie poznańskim w latach 1995-1996, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 1997.

³⁴ Informacja Zakładu dla UMiG w Miłosławiu – pismo 8241/1/99 z 19.07.99.

Zestawienie dotyczące ilości poszczególnych odpadów

Kod	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów rocznie	Program obejmujący sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów lub minimalizacji ich
Odpady niebezpieczne			
05 04 01	Zużyte materiały filtracyjne	Filtr oleju - 19 szt. Filtr paliwa - 33	odpady niebezpieczne powstałe w zakładzie będą usuwane i unieszkodliwiane przez wynajęte firmy, tzw. Odbiorców odpadów
08 04 06	osady z klejów, przygotowania, obrotu i stosowania klejów	2,5 tony	
12 01 09	Odpady emulsyjne fiz. obróbki metali nie zawierające chlorowców	0,6 tony	
13 01 03	Inne oleje hydrauliczne nie zawierające związków chlorowco-organicznych niezemulgowanych	2,0 tony	posiadających zezwolenia na wykonywanie czynności w zakresie usuwania odpadów niebezpiecznych. Odpady będą gromadzone w oznakowanych zbiornikach w zamkniętym pomieszczeniu. Koncensjonowany odbiorca będzie odbierał odpady raz w miesiącu.
13 02 01	oleje smarowe zawierające <i>związki</i>	1,0 tona	
13 02 03	Inne oleje smarowe	1,0 tona	
16 06 01	Baterie i akumulatory	20 szt.	
16 06 06	Elektrolit z baterii	0,1 ton	
16 06 21	Lampy fluorescencyjne	650 szt.	
odpady inne niż niebezpieczne w ilości powyżej 1 tys. t. rocznie			
03 01 01	Odpady kory	2 200,0 ton	odpady drzewne nadające się do dalszego wykorzystania sprzedawane są producentom płyt wiórowych. Część odpadów (trociny, pył drzewny i kra) jest wykorzystywana do
03 01 02	Trociny + pył drzewny	2 580,0 ton	

03 01 03	Zrębki, wtóry, ścinki, kawałki drewna, fornir	14 795,0 ton	celów energetycznych. Zmniejszeniu ilości odpadów ma sprzyjać obniżenie zużycia materiału węglowego, zastąpienie go spalaniem odpadów drzewnych w specjalnych niecach
10 01 01	żużle	7 698,0 ton	Odpady w postaci żużla sprzedawane są jako materiał

OZPS w Orzechowie wytwarzają dodatkowo odpady komunalne - 90,0 m³/r przekazywane na wysypisko w miejscowości Bardo, oraz złom stalowy - 45,0 ton/rok - sprzedawany firmie Kosłom we Wrześni. Odpady wytwarzają także;

- Zakład Przetwórstwa Mięsnego S.C., Zakład Produkcyjny Miłosław - odpady poubojowe zabierane przez firmę "ODPAD" z Gniezna i przekazywane do odzysku lub unieszkodliwienia,
- Gosp. Ryb. Skarbu Państwa w Miłosławiu - odpady w ilości 20 m³/rok przekazywane na wysypisko Bardo,
- Gminna Spółdzielnia "SCh" w Miłosławiu - odpady odprowadzane do szamb i dalej wywożone do oczyszczalni, 30 ton odpadów powstałych ze spalania popiołów wykorzystywane do utwardzania dróg wewnętrznych (zgoda Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gnieźnie z 31-05.1999r.),
- Przedsiębiorstwo Odzieżowe Mikon S.A w Miłosławiu - odpady w ilości 360m³/rok wywożone na wysypisko Bardo,

Zasady gospodarowania odpadami w gminie zawierają zalecenia ustawowe.

6.7. MELIORACJE

Przeważająca część obszaru gminy ma uregulowane stosunki wodne. Prace melioracyjne obejmujące 54% gruntów włączyły do systemu krążenia wody większość bezodpływowych, podmokłych zagłębień oraz fragmenty nadmiernie zawodnionych dolin.

W gminie znajdują się 42 zbiorniki naturalne o powierzchni 189 ha i 27 zbiorników sztucznych o powierzchni 168 ha, 10

W ramach „Programu retencji wód powierzchniowych” 11 w perspektywie roku 2015 na terenie gminy przewiduje się wybudowanie przepustu piętrzącego na Miłosławce (km 25+000) w rejonie Kębłowa. Rzędna piętrzenia została określona na 78,00 m n.p.m, a zasięg oddziaływania urządzenia na 20 ha.

2011 r. Uzupełnienie w zakresie art. 10, ust. 1., pkt 6, pkt 7., pkt 8., Ustawy

6.8. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenach objętych zmianą Studium 2011 r. nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

6.9. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

Budowa geologiczna gminy Miłosław została przedstawiona w rozdz. 3.2. „Uwarunkowania wewnętrzne rozwoju gminy”, podrozdz. 3.2.2. „Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego w tym stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej” dział „Budowa geologiczna”, podrozdział „Surowce naturalne”. Przedstawione informacje zostały zaktualizowane (2011 r.).

Dane dotyczące wód podziemnych zawarto w rozdz. 3.4. „Stan środowiska”, podrozdz. 3.4.2. „Jakość wód podziemnych”.

6.10. Występowanie terenów górniczych

Na obszarach objętych zmianą Studium 2011 r. nie występują tereny górnicze. W związku z wprowadzoną zmianą Studium 2011 r. tereny takie mogą wystąpić jako konsekwencja wprowadzenia zmiany Studium dla terenów nr 1, nr 2 i nr 3.

6.11. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

6.11.1. Odniesienie się do aktualności zapisu Studium w zakresie komunikacji

Przez obszar gminy przebiega droga krajowa nr 15 Trzebnica – Krotoszyn – Jarocin –

Miąskowo – Miłosław – Września – Trzemeszno – Strzelno poprzednio była to także droga krajowa o numerze 259, lecz na krótszym odcinku Września – Miłosław – Miąskowo. Pozostał bez zmian numer drogi wojewódzkiej 441. Zmianie uległy numery dróg powiatowych przebiegających przez gminę.

Obecnie przez gminę przebiegają następujące drogi powiatowe:

Nr 2928	Bardo – Książno
Nr 3667	Miłosław – Szlachcin – Środa Wlkp.
Nr 3663	Miłosław – Palczyn – Murzynowo Kościelne - Dominowo
Nr 2907	Kozubiec – Orzechowo – Dębno
Nr 2906	Mikuszewo – Chlebowo – Pogorzelica
Nr 2927	Skotniki – Biechowo – Osowa
Nr 2923	Gorzyce – Biechowo
Nr 2918	Kębłowo – Lipie – Krzywagóra
Nr 2913	Bugaj – Chrustowo – Kołaczkowo
Nr 2904	Skrzyżowanie z drogą nr 2906 – Nowa Wieś Podgórna – Splawie
Nr 2911	Chrustowo – Budziłowo – Wszembórz
Nr 2905	Skrzyżowanie z drogą nr 2906
Nr 2908	Czeszewo – Mikuszewo
Nr 2927	Murzynowo Kościelne – Książno – Skotniki
Nr 3733	Palczyn – Ołaczewo – Szlachcin
Nr 3677	Orzechowo – Pięchkowo - Krzykosy

Powiązania wewnętrzne realizowane są tak jak poprzednio ulice o funkcji krajowej, powiatowej i lokalnej miejskiej.

Oprócz ruchu miejskiego ulice przenoszą ruch tranzytowy drogi krajowej nr 15, ponieważ obwodnica miasta nie została zrealizowana.

Uwarunkowania motoryzacyjne.

Wykonane zostały pomiary ruchu w latach 2000 i 2005.

Nr drogi (odcinek)	Natężenie ruchu (poj./dobę)		Wskaźnik wzrostu 2005-2000
	2000 r	2005 r.	
Nr 15 Miąskowo - Miłosław	2128	2573	1,21
Nr 165 Miłosław - Września	3861	4119	1,07
Nr 441 Miłosław - Borzykowo	1225	3461	2,82

Największy ponad 3-krotny wzrost ruchu w latach 2005-2000 wystąpił na drodze wojewódzkiej nr 441.

W zakresie przebiegu linii kolejowej nr 281 nie ma zmian.

6.11.2. Odniesienie się do aktualności Studium w zakresie elektroenergetyki

Przez gminę przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 KV relacji Środa Wlkp. – Września, a w północnej części miasta znajduje się stacja elektroenergetyczna 110/15, która jest źródłem zasilania dla stacji średniego napięcia 15kV. Zapisy Studium dotyczące istniejącej linii elektroenergetycznej 110 KV są aktualne.

6.11.3. Odniesienie się do aktualności Studium w zakresie zaopatrzenia w gaz

Prawie 90 % obszaru miasta Miłosław posiada sieć gazowniczą. Obecnie na terenie miasta jest 51 odbiorców gazu ziemnego. Gaz doprowadzany jest ze Wrześni – Wielka Stacja nr 1 we Wrześni. Można zauważyć powolny wzrost zainteresowania podłączenia nieruchomości prywatnych do sieci gazowej.

Na obszarze gminy Miłosław przewiduje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia DN150 wraz z infrastrukturą towarzyszącą realizacji złóż gazu o przebiegu od Ośrodka Produkcyjnego OP WINNA GÓRA KGZ Radlin II do projektowanego złoża MIŁOŚLAW E wraz z kablem światłowodowym jako zadania służącego realizacji ponadlokalnych celów publicznych na terenie obrębu Bugaj – **zmiana Studium dla terenu nr 3**. Wydobywany gaz będzie dostarczany do systemu krajowego. Projektowany przebieg gazociągu DN150 o długości ok. 5,5 km wraz z linią światłowodową przebiega przez tereny leśne Nadleśnictwa Jarocin po śladzie istniejących duktów wzdłuż linii oddziałowych oraz przez tereny rolne. Szerokość pasa robót na terenach leśnych wyniesie ok. 12,0 m. Po zakończeniu budowy na terenach leśnych pozostanie pas szerokości 4,0 m wolny od nasadzeń, pozostały teren zostanie ponownie zadrzewiony.

Gazociąg na całej długości będzie trwale oznakowany za pomocą taśm ostrzegawczych umieszczanych w ziemi nad gazociągiem w celu ostrzegania o jego położeniu w przypadku prowadzenia prac ziemnych.

Gmina Miłosław nie posiada Programu zaopatrzenia w gaz.

6.11.4. Odniesienie się do aktualności Studium w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków

Do sieci wodociągowej podłączona jest zdecydowana większość gospodarstw domowych (obecnie zwodociągowane jest 100% powierzchni Gminy). Na koniec 2009 roku liczba przyłączy wynosiła 1934 z czego obszar wiejski – 1263, obszar miejski - 671.

Łączna długość sieci wodociągowej w Gminie - stan na dzień 31. 12. 2009r. - 109,9km.

Na terenie Gminy znajduje się 6 stacji wodociągowych:

- *Miłosław - z 3 studniami głębinowymi,*
- *Czeszewo – z 2 studniami,*
- *Pałczyn - z 2 studniami (1 studnia nieczynna), - obecnie remontowana*
- *Skotniki – z 1 studnią,*
- *Białe Piątkowo – z 1 studnią,*
- *Bugaj – z 2 studniami.*

W Biechowie wodociągiem gminnym mieszkańcom dostarczana jest woda z gminy Września.

Łączna produkcja wody w roku 2009 wynosiła 560 tys. m³, z czego sprzedaż osiągnęła 410 tys. m³.

Straty wody wyniosły około 20%.

Stawka opłaty za 1 m³ wynosi obecnie 2,15 zł. (netto) – stan na dzień listopad 2010r.

Na terenie Gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków:

- *Oczyszczalnia komunalna w Miłosławiu o przepustowości 800 m³/d. Oczyszczalnia w Miłosławiu została zmodernizowana w latach 2004 – 2005 i w chwili obecnej posiada parametry zapewniające prawidłowe oczyszczanie ścieków oraz właściwą obróbkę osadu. W najbliższych latach (do 2015) nie przewiduje się dalszej rozbudowy i modernizacji oczyszczalni.*
- *Oczyszczalnia w Orzechowie, o mocy 400 m³/d. W roku 2010 rozpoczęto przebudowę i modernizację oczyszczalni – docelowa moc – 600m³/d. Do oczyszczalni z terenu Orzechowa i okolic dowożone są także ścieki bytowe w ilości średnio 150 m³/d.*

Długość kanalizacji na terenie Gminy przekroczyła 13 km. Wraz z budową

oczyszczalni jest tworzona sieć kanalizacyjna na terenie wsi Orzechowo. Kanalizowana jest część Miłosławia, po zakończeniu której miasto będzie w całości objęte systemem sieci ściekowej.

Ilość oczyszczonych ścieków w Miłosławiu i Orzechowie:

	<i>Miłosław</i>	<i>Orzechowo</i>	<i>Oплата za odbiór ścieków</i>
- 2007 rok	165 871 m ³	77 133 m ³	2,45 zł/m ³
- 2008 rok	160 237 m ³	70 295 m ³	2,60 zł/m ³
- 2009 rok	197 681 m ³	66 124 m ³	3,00 zł/m ³
- 2010 rok (I półrocze)	121 196 m ³	32 528 m ³	3,18 zł/m ³

Do kanalizacji sanitarnej przyłączonych jest 692 gospodarstw domowych, z czego 56 na obszarze wiejskim.

6.11.5. Odniesienie się do aktualności Studium w zakresie gospodarki odpadami

Odpady powstające w sektorze komunalnym

W roku 2003 zgodnie z Programem Gospodarki Odpadami, w gminie Miłosław zebrano 1109,0 Mg odpadów komunalnych.

W gminie obowiązuje selektywna zbiórka odpadów. Sposób zbiórki odpadów jest typowy dla krajowych warunków na obszarach miejsko – wiejskich. Wszystkie firmy zajmujące się zbiórką odpadów mają do tego celu właściwe zezwolenia. Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, w roku 2007 na terenie gminy zebrano 61,57 Mg szkła i 51,5 Mg tworzyw sztucznych.

Niesegregowane odpady komunalne unieszkodliwiane są wyłącznie poprzez ich składowanie na międzygminnym składowisku odpadów komunalnych w Bardzie na terenie gminy Września.

Odzyskowi poddawana jest jedynie część odpadów komunalnych i są to głównie odpady opakowaniowe. Na obszarze gminy brakuje instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

W świetle informacji zawartych w Programie Gospodarki Odpadami, podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy są: Przedsiębiorstwo „BRA- MAR” z Miłosławia, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych

„ARTUR ZYS” ze Swarzędza, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. z Wrześni, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Drogowych „PRZEMYSŁAW”: z Poznania.

System zbierania odpadów nie pokrywa w pełni potrzeb wynikających z ilości powstających w gminie odpadów.

Zgodnie z Programem Gospodarki Odpadami dla Gminy Miłosław, w roku 2003 w gminie wytworzono na skutek oczyszczania ścieków komunalnych w dwóch oczyszczalniach ok. 16 Mg osadów. Osady te są na ogół najpierw magazynowane na terenie oczyszczalni ścieków, a kolejno dostarczane na składowisko odpadów komunalnych w Bardzie. Pomimo, że osady te nie zawierają w swym składzie metali ciężkich, nie są one wykorzystywane w rolnictwie. Mimo wysokiej wartości energetycznej odwodnionych osadów ściekowych, dotychczas nie służyły one spalaniu z odzyskiem energii cieplnej.

Odpady powstające w sektorze gospodarczym

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska z Poznania, w roku 2003 w gminie Miłosław w sektorze przemysłowym wytworzono 2330,70 Mg odpadów, zaś odzyskowi poddano 75 % tj. 1748,03 Mg odpadów.

W świetle Programu gospodarki odpadami dla Gminy Miłosław, w roku 2003 do głównych producentów odpadów przemysłowych należeli (w nawiasach podano łączną ilość odpadów innych niż niebezpieczne i niebezpiecznych):

- Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek w Orzechowie (37,590 Mg),
- Browar „FORTUNA” Sp. z o. o. (935,505Mg),
- Zakłady Odzieżowe MIKON Sp. z o. o. (4,0 Mg).

Odpady opakowaniowe

W roku 2003 w gminie Miłosław dzięki selektywnej zbiórce odpadów uzyskano 80,2 Mg odpadów opakowaniowych (46,0 Mg odpadów ze szkła białego i kolorowego, 21,7 Mg odpadów z tworzyw sztucznych).

Odpady medyczne i weterynaryjne

Na podstawie informacji z roku 2003, w gminie Miłosław wytworzono 0,13 odpadów medycznych weterynaryjnych.

Odpady budowlane

W Planie gospodarki odpadami dla Gminy Miłosław brak jest informacji na temat odpadów budowlanych. Wiadomo natomiast, że na terenie gminy istnieje jeszcze grupa budynków pokrytych płytami azbestowo – cementowymi.

6.11.6. Odniesienie się do aktualności Studium w zakresie melioracji

W Programie „Mała retencja wodna na terenie województwa wielkopolskiego. Aktualizacja” (opracowanym przez Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, w 2005 r.) wykazano potrzebę zwiększania zdolności retencyjnych małych i dużych zlewni w celu ochrony przed powodzią i suszą z jednoczesną poprawą walorów przyrodniczych. W województwie wielkopolskim przewidziano budowę zbiorników dolinowych, podpiętrzenie jezior, budowę stawów wiejskich, budowę i odbudowę urządzeń piętrzących na ciekach w tym leśnych. Zgodnie z tym Programem, w gminie Miłosław planowany jest do realizacji zbiornik dolinowy o nazwie Zbiornik Biechowo na Kanale Biechowskim, o powierzchni 11 ha i pojemności użytkowej 225 tys. m³. W granicach gminy Miłosław planuje się ponadto utworzenie 3 stawów wiejskich w zlewni Moskawy oraz 1 stawu na terenach leśnych w miejscowości Orzechowo. W gminie projektuje się także utworzenie kilku budowli piętrzących (zastawki), modernizację już istniejących.

W obszarze objętym zmianą Studium 2011 r. występują wody powierzchniowe płynące oraz urządzenia melioracji szczegółowej (sieć drenarska, rowy melioracji szczegółowej). Potencjalne inwestycje wynikające z przebudowy (regulacji) wód powierzchniowych płynących, urządzeń melioracji szczegółowej wymagają szczegółowego uzgadniania z administratorem urządzeń i pozwoleń wodnoprawnych.

W gminie Miłosław występują licznie stawy hodowlane. Największym użytkownikiem uprawnionym do korzystania z wód śródlądowych stojących i płynących na terenie gminy jest Gospodarstwo Rybackie „Miłosław” w Miłosławiu. Gospodarstwo to w kilkudziesięciu dzierzawionych od Agencji Nieruchomości Rolnych stawach zajmuje się hodowlą: karpia, amura, tołpygi, suma i karasia. Znajduje się tam także kompleks zimochowów i magazynów dla ryb. Na zbiornikach tego gospodarstwa o łącznej powierzchni przeszło 180 ha znajdują się takie urządzenia piętrzące, jak zastawki i mnichy (drewniane, betonowe).

Gmina Miłosław jest właścicielem Stawu Parkowego o powierzchni 4,08 ha przeznaczonego do uprawiania sportów wędkarskich. Inne obiekty małej retencji na terenie gminy to: zbiornik znajdujący się we władaniu prywatnego właściciela oraz zbiornik administrowany przez Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Inspektorat we

Wrześni.

6.12. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Na terenach objętych zmianą Studium 2011 r. istnieją następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego i ustaleń programów o znaczeniu krajowym:

- *istniejąca droga krajowa Nr 15 Trzebnica – Krotoszyn – Jarocin - Miąskowo – Miłosław – Września oraz projektowany przebieg obwodnicy miasta Miłosław w ciągu drogi krajowej Nr 15;*
- *linia kolejowa Nr 281 Zduny – Krotoszyn – Jarocin – Miłosław - Września – Gniezno;*
- *droga wojewódzka Nr441 Miłosław – Borzykowo;*
- *istniejące drogi powiatowe wymienione w rozdz. 6.11.1.*

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego przewiduje także w obrębie terenów objętych zmianą Studium 2011 r. przystosowanie linii kolejowej Nr281 do szybkości >100 km/h, budowę gazociągu odbocznego Ø200 Kórnik – Środa Wielkopolska – Miłosław, budowę gazociągu wysokiego ciśnienia z kopalni gazu w gminie Zaniemyśl do Miłosławia. Konsekwencją wprowadzenia zmiany Studium dla terenów nr 1, nr 2 i nr 3. będzie wprowadzenie zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych polegających na poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu gazu ziemnego oraz budowie gazociągu wysokiego ciśnienia z kopalni gazu.